

ЛЮБЕН ДИЛОВ
БИБЛИЯТА НА ЛИЛИТ
КНИГА ОТ ДОЛНАТА ЗЕМЯ

chitanka.info

I. БЕЛИТЕ НОЩИ НА ЛАХТИ

В началото на юни преди трийсет години у нас още беше много хладно. Обличахме шлифери и зимни костюми; с такива дрехи тръгнахме и към традиционно по-студения северен край на Европа. Обаче Скандинавският полуостров се оказа обхванат от такава лятна горещина, че със слизането си от самолета започнах да изнемогвам. Не си носех нищо по-леко за обличане. Отгоре на всичко в Стокхолм за пръв път се изправих — както би се изразил някой, очи срещу женски бедра — пред стръвно преследваните от нашенския социализъм къси роклички, наречени от модата „минижуп“. От тази мода ми стана двойно по-горещо, защото бях и двойно по-млад. Поели към плажове и летовища, дългокраките шведки сякаш бяха се разсъблекли още вкъщи, за да не губят време, но шведските аеролинии стачкуваха, та цял ден бях заставен на летището да им гледам оголените от минижупа бедра и пликчета. Накъдето и да обърнех глава — все дълги, голи бедра и снежнобели пликчета между тях. Колегата, с когото пътувахме, водеше и жена си, а това или улесняваше, или утежняваше неговото положение. Не помня. Прекалено бях зает със собственото си потене.

Едва привечер дойде от Хелзинки финландски самолет да ни вземе. Щяхме да участваме като български представители в световна среща на писателите в град Лахти, направила го известен на света от миналата там зимна олимпиада.

Два дни по-късно вече се намирахме в Лахти. Симпатичен зимен курорт, върху който също бе се стоварила влудяващата жега. Тя принуди организаторите да изнесат конгреса край езеро на десетина километра от града, където наредиха пейки в дебелата сянка на дърветата. Вечер ни връщаха с автобуси в града, за да спим в отредения ни луксозен хотел.

Но... спеше ли се в него? Хотелът бе измазан с блажни бои против постоянната влага, а това го превръщаше в удушливата горещина в душегубка. Бе невъзможно да се отварят прозорците, нито да се вдигат дебелите черни завеси. Освен необичайната жега, над

Финландия бяха се спуснали и обичайните за Севера бели нощи. Вдигнеш ли черните пердeta, в стаята ти нахлуваше матираният сребърен ден, в който бяха се превърнали нощите, а отвориш ли прозореца, неистовият шум от булеварда не ти позволяваше да заспиш. Естествено, към това се добавяше и липсата на време за адаптация на организма ми към чуждия часови пояс. Затова нощите прекарвах, разхождайки се из улиците на Лахти, а през деня дремех в сенките на конгреса.

Бялата северна нощ не беше нова за мен. Преживявал съм я в някогашния Ленинград, възвърнал междувременно старото си име Санкт Петербург, но чак такава ярка белота на небето не помнех. И в два часа през нощта на улицата можеше да се чете вестник. Аз обаче крачех до изтощение край къщите с черни завеси, обмисляйки темата, която ме занимаваше тогава, за да не усещам прашенето на атмосферното електричество, огъващо нервите ми. Иначе трябваше да се псуvaм, загдето съм се подвел от любопитството си към Финландия и съм изоставил работата си.

Темата още бродеше из главата ми, като газещ в мъгла призрак, но не ми даваше мира със своята обемност. Приличаше на общочовешки проблем: Подземното царство! Споменаваше се във фолклора на повечето народи — от познатата ни приказка за орела, който изнасял героя от Долната земя в Горната, до легендарните входове към подземното царство на Агарти, които се намирали в някои манастири в Монголия, но били разрушени и затрупани от комунистите. Или Шимбала — мистичната централа на мъдреците, управляващи света изпод Тибетските Хималаи, и странно съвпадащото име на подземното царство у маите — Шibalba. Под индуисткия връх Меру, равнозначен на гръцкия Олимп, имало пък цели седем подземни свята. А в най-долния живеела огромната змия Васуки, която в края на всяка световна ера, наречена Юга, унищожавала всички светове с огненото си дихание.

В бялата нощ на Лахти продължавах да се питам от каква нужда се е родил този толкова разпространен мит. Неотнимаема ли е потребността на человека изобщо да има под, над или паралелно със себе си втори свят, да бъде този свят по-добър или по-лош, да бъде рай, откъдето са го прогонили, или ад, където го очакват, ако живее не

според измислените от обществото му правила? И каква е целта на това предание?

Темата неизбежно опираше до въпроса кой е създал човека и защо го е захвърлил на тази планетка, та да се върти заедно с нея и с питанията си някъде из сляпото черво на също такава мъничка Галактика. С това тази тема ме и натикваше в психосоциални джунгли, където никак не ми се щеше да хълтвам, защото същински изход от там нямаше. А нямах право да се измъквам с лековати писателски трикове или евтини символи от въпроса, родил като опити за отговор всички човешки религии.

Сред тогавашните ми разсъждения, сигурно породени от атмосферното електричество и патинираното сребро на финландската бяла нощ, която проникваше в мен с мистиката на вселенските тайни, по-скоро като упражнение се роди новелата ми „Да на храниш орела“. В нея разработвах символа в народната приказка, където човекът реже от плътта си, за да храни орела, който ще го изнесе в Горната земя. Извеждах обаче символа от Сизифовските мъки на човека, воден от непреодолимото си любопитство към тайните на времето и собственото си бъдеще. Тогава си въобразявах, че с тази екзистенциална новела, дала после името и на цяла книга с фантастични разкази от подобен род, съм се избавил от щекотливата тема. Okaza се, че съм се самозалъгвал. И днес, почти в края на своя живот, съм принуден отново да отделям за нея от малкото останали ми години.

Ако не ме лъже паметта, беше в четвъртата изтощително безсънна бяла нощ, когато открих в Лахти езерото. То да откриеш във Финландия езеро, е като да намериш мида на морския плаж, но това езеро остана в паметта ми и с един смехотворен надпис. От дебели, яки колове във водата, на десетина метра от брега се провикваше една-единствена дума, изписана с големи черни букви върху внушителна с размерите си табела. На български с нейното множествено число биват назовавани, кой знае защо вулгарно, женските полови органи.

Развеселеният ми поглед неволно потърси евин плаж край табелата, не откри там никакъв плаж и аз вече съобразих, че едва ли нашенската дума ще я изписват на финландски с такива безсръбно крещящи латински букви. Пак я прочетох, за да се уверят очите ми, че табелата не е видение в залятия от млякото на нощта безлюден бряг,

нито пък е фриволен спомен от минижупите на дългокраките шведки от стокхолмското летище.

На другия ден, уж между другото, запитах един финландски колега какво означава думата. Той не беше от Лахти и не бе виждал табелата, та ме изгледа доста озадачено, отвръщайки, че думата се превеждала с „тръби“. Слава Богу, остана си верен на финландския нрав — не ме разпитва защо толкова се интересувам от някакви си тръби.

Сам още не бях в състояние да повярвам в случилото се, та не знаех имам ли право да го съобщавам някому. По-трезвен и повече отговорен към съдбините на човечеството гражданин на света, като моя колега например, сигурно би алармирал най-напред полицията. Би й назовал мястото на езерото и часа на събитието, после би разбунил и целия световен конгрес със съобщението си, изявявайки по този начин пред света своя неизкореним патриотизъм. Особено когато в чантата му лежи впечатляващо доказателство за преживяното. Размътеният ми от безсънието мозък, допълнително възбуден от перспективата да притежавам нещо уникално, дори не помисли как да изпълни патриотичния си дълг. Така всичко си остана още тогава моя си тайна, вместо да мобилизирам добрите усилия на човечеството за разгадаването ѝ.

Помня още, че тогава побързах да отклоня евентуалното подозрение на друг финландски колега, питайки го дали тези тръби в езерото не водят случайно към подземното царство. Не разбрал опита ми за шега, колегата добросъвестно ми обясни, че вероятно на това място под водата има всмукващи вода тръби и надписът предупреждава плуващите в езерото за тях. После неочеквано той ме възнагради с една финландска легенда, според която някоя си Лилит, прогонена от Бога, основала подземно царство. От него всяка година идвали пратеници, за да търгуват с хората от Горната земя. Естествено с финландците, добави той засмяно.

Тръпката, разтърсила тогава тялото ми, също помня отлично. Думата Лилит — значи е било име — бе произнесена няколко пъти с натъртане от онези, които ми връчиха книгата там, край езерото. Единствено това име бях уловил от непознатия ми и звуково говор.

Сигурно с детинска настоятелност съм заразпитвал колегата дали той самият е виждал, дали някой изобщо е виждал подземните

търговци, с какво търгуват, кога и на кое място във Финландия излизат и тъй нататък. Финландецът се усмихна явно с досада, сторило му се навярно, че вярвам в легендата: „Та това си е приказка като всяка приказка, бе колега!“ А на запитването ми какво знае за Лилит, отвърна, вече без усмивка, че нищичко не знаел. Срецдал бил някъде едно изречение за нея, но не помнел нито къде, нито какво. И ме заряза, защото конгресът щеше да гласува някаква декларация, а той беше сред организаторите. Но видът му издаваше, че не си е отишъл с високо мнение за мен, въпреки че говорех немския по-добре от него.

Премълчаното от мен тогава приличаше на фантастиките от ония, които аз предпочитам да съчинявам — невъзможни случки в делничния вървеж на времето. Залисан от пикантния надпис на табелата, аз не бях усетил откъде и как се появиха трите същества. Ние, фанастите, обичаме да ги наричаме хуманоиди, а те си бяха хора като хора. Трудно ми е сега да твърдя и че са излезли от езерото или от подводните тръби с вулгарното българско название, или просто от въздуха. В помътняващия кристал на предутринта, оцветен от вече изцапаната белота на северното небе и озвучен от едваоловимото прашене на електричеството, тримата сякаш бяха се родили от Нищото. Те слязоха все така беззвучно, като от невидим трамвай, на брега. Така и пристъпиха към мен. Докато ние, планетните жители, винаги слизаме в Долната земя или се качваме в Горната с гръм и трясък. И с натрапчиви тайнственост и приказност, сякаш предназначени за невидим наблюдател.

Това, разбира се, по-късно си го помислих, спомнил си за Орфей и Евридица, за Плутон и за свирепия лай на кучето Цербер. Естествено и за народната приказка за орела, който трябало да нахраним, като режем от петите си, за да ни изнесе в Горната земя.

Тогава не на шега реших отначало, че съм почнал да бълнувам от непривичната за тялото ми бяла нощ. Взех фигурите за свое привидение, облечено в подходящи за научната фантастика одеяния: мътно сребърни като финландската бяла нощ, футуристично леки и гъвкави скафандри, бели шлемове с тъмни лицеви стъкла, чиято непрозирност скриваше вида и пола на съществото. Свикнал на чудатостите на своя мозък, своеволно съчиняващ си всякакви фантасмагории, аз твърде хладнокръвно се огледах за летяща чиния. Не я открих наоколо, а гласът, излетял към мен из единия от

шлемовете, ми прозвуча като глас на жена. Как иначе да ми прозвучи, щом зад гърба на трите привидения се извисяваше табелата с надписа, означаващ на български мамещо загадъчните за мъжа женски детеродни органи?

Гласът определено долетя от средния шлем, но може и само така да ми се е сторило, защото насред припряния говор на непознатия език ръцете на средния скафандр ми заподнасяха нещо, което отдалеч ми заприлича на книга. В паметта ми е останала картина на тези ръце, облечени в тъмносребърни изящни ръкавици, не и тембъра на гласа, нито иззад кой от трите твърде еднакви шлема излизаше.

Поех нещото, за да се уверя, че всичко е безобидна халюцинация, предизвикана от умората и електричеството на северното сияние, но пръстите ми уловиха твърд предмет. Те поне не бяха в състояние да халюцинират, осъзнаха и своята непредпазлива голота, което окончателно ме отрезви. Предметът представляваше копие или оригинал на старинна книга. Тя бе направена от непозната ми хартия, подобие на пергамент, или бе фотокопие върху някаква пластмаса.

Нищичко не отгатвах от жестикулациите им — навярно с глухи по-лесно бих се разбрал, затова едва на другия ден при разговора с финландския колега си спомних, че насред и звуково неизвестните ми думи съмоловил като единствено донякъде познато ми звукосъчетание името Лилит.

Скоро, или поне така ми се в сторило в моята внезапна обърканост, трите жени — предпочитам да ги смяtam за такива, защото и по ръст приличаха на нашенски жени — се убедиха в невъзможността да ми обясняват каквото и да било и изчезнаха. Да, изчезнаха, както това става във фантастичната литература или литературата за призраци! Все така безшумно се стопиха в ледената мътност на изпаренията над езерото. Книгата им обаче остана в сащисаните ми ръце.

Много пъти я прелиствах после в хотелската стая и всеки път се убеждавах, че си е книга, макар и отпечатана върху непозната материя и написана на съвършено чужд ми език. Като се понапънеш, успявах да подразбера нещичко на всички европейски езици, тук обаче не откривах познат ми корен. Затова предположих, че е стариинна форма на някое угрофинско наречие — дотам се простираха изпаряващите се

вече от главата ми университетски остатъци от общото езикознание. И чак на другия следобед се осмелих да покажа книгата на финландския професор, сторил ми се литератор или езиковед, появил се в организационния комитет на конгреса в самия негов край.

Той бързо и категорично заключи: не било старофинландски, нито пък на друг азиатски език. Запита ме откъде имам тази книга и с внезапно разгорял се интерес на типичен библиофил я запрелиства, но аз я издърпах от ръцете му доста безцеремонно, смотолеваяки някаква лъжа. Не помня вече каква.

Неговото отношение засили увереността ми, че извънземните, или каквите там ще да са, неслучайно са ми дали книгата в дните на световния конгрес на писателите. Надявали са се сред събраните тук представители на повечето земни литератури да се намери някой да я преведе или разбере.

А защо да не бъдех аз този?

Въпреки тази своя надежда, аз побързах да претупам своето задължение към връчилите ми я — току-виж, наблюдавали ме отнякъде — и в деня на заминаването ни успях да я покажа на повечето свои колеги. Разбира се, не им казвах нито откъде я имам, нито че е дар за конгреса. Запитваха ли ме, позовавах се шеговито на авторското право, а те май само от него поразбирваха нещичко. Така книгата се озова в ръчния ми багаж през Копенхаген направо в София.

След повече от тридесетилетни усилия на близки ми езиковеди и десифровчици мога да я поднеса сега на българския читател в превод, за чиято точност, разбира се, не съм в състояние да гарантирам. Но нима някой от днешните християни е в състояние да гарантира и за точния превод на самата Библия, в чиято святост всички се кълнем?

На любопитния читател, купил си необичайната книга, дължа още едно обяснение:

Щом се върнах в България, се заех да науча нещичко за въпросната Лилит. Откритото на български бе твърде осъкъдно, повечко намерих в книги на чужди езици, които бяха ми достъпни, за трети бяха нужни специални издирвания. Всичко се оказа достатъчно интригуващо, за да засили интереса ми към тази вероятно най-загадъчна личност в човешката история. А тя е останала загадъчна и охулена, защото историята, както е добре известно, е писана от мъже историци. Жените не са имали време да пишат историята на

човечеството, те само са я правели, грижейки се за неговото възпроизводство и уголемяване. Сериозни изследователи на Библията са доказали, че тя също е писана от множество автори и в различно време, но всички те са обединени, ако не от омраза, то от силно пренебрежение към жената. Затова и Лилит е изключена като герой от сътворението на человека, както е описано в Библията, в която бялото човечество си е избрало да вярва.

Допускам, че е предизвикано от прост биологичен фактор. Природата — а мъжът също си е биологичен продукт, колкото понякога да не му се иска това — не го е предназначила за друго, освен да оплоди самката и да й помага още дузина години при изхранването на потомството. Обаче за разлика от множеството животински и насекомни видове, където женската веднага прогонва или убива, или дори изляжа самеца, щом си изпълни предназначението, жената великодушно оставя мъжа край себе си до края на живота му. Ето това великодушие той инстинктивно не може да й прости!

Всяко великодушие е обидно, особено за смятания се за по-силен и по-умен. И мъжът вече хилядолетия наред наказва жената с презрение и незчитане. Самообявил се за по-важния в партньорството, останал без работа, той се захваща да прави цивилизация, което допълнително напомпва чувството му за превъзходство. А това му пречи да забележи, че всички технически откривателства, които прави, за да придвижи развитието на своята приумица — цивилизацията, всъщност са предназначени да облекчават труда на жената и да бранят потомството, родено от нея.

На подобно, но необикновено свирепо отмъщение е станала жертва и Лилит, сигурно най-великата жена в човешката история.

В юдейската митология — авторите на Вехтия завет също са евреи — тя обикновено е зъл дух от женски род. Името й се извежда от трите шумерски демона Лилу, Лилиту и Арлат Лили. В парижкия Лувър има дори каменно изображение от шумеро-акадско време, където Лилит е изобразена като демоница с крила, а вавилонското й име е Сук куби лилит, което ще рече „обладаваща мъжете“.

Еврейската традиция е възприела много неща от Шумер и Вавилон, изобщо Междуречието гъмжи от демони и богове, но евреите — тук, изглежда, се е намесила също мъжката себичност — възприемат само лошото за Лилит. Тя била вземала насила мъжете, за

да ражда демони, пиела кръвта на новородените, отвличала деца, изсмуквала мозъка им, по хиляди начини повреждала родилките. А еврейската свещена книга, писана също само от мъже, изрично препоръчва на мъжете да не спят сами вкъщи, за да не ги обладае Лилит. Но и в тази забрана май се е намесила някоя ревнива еврейка.

Според друго предание Лилит била първата жена на Адам. Бог ги сътворил едновременно от глина, ето защо веднага възникнал спор между двамата. Лилит се смятала за равнопоставена, нали била създадена от същата материя. Адам обаче не искал равноправна, искал подчинена съпруга и Лилит побягнала от него и от рая.

Бог пратил подире ѝ трима ангели да я върнат и те я застигат над Червено море, но тя отказва да тръгне с тях. Заявява им, че призванието ѝ било да пакости на родилките и новородените. Ангелите изтръгват от нея единствено обещанието да не влиза в дом, където са те самите или техните имена. Май че оттогава датира и упрека към някого, че му били „слаби ангелите“, защото обещаното от Лилит изглежда дадено в отговор на плачлива молба.

В кабалистичната книга „Зогар“ Лилит става съпруга на Самаел и майка на демоните. Друга приказка пък ѝ приписва феите за деца. Благодарение на някогашния интерес към Кабалата преданието за Лилит като първа жена на Адам оцелява в Европа; през средните векове и в литературата тя дори придобива образа на красива съблазнителка, способна да променя своя вид. Особено забавна е легендата как тя, преобразена в Савската царица, съблазнява един бедняк от Вормс.

Всички тези предания намирисват на мъжки страх от жената Лилит, подсилван от опасенията на някои съпруги. Единствено във финландския фолклор тя е донякъде пощадена. За подземното царство, което тя била основала, обаче така и не научих нищо. Навсякъде все пак е било по-добро от надземните, затова го и премълчават.

Поразрових и източните религии, изградени от съвсем различни от християнските и юдейски митове. Шумерите, например, наричали своето подземно царство Кур-ну-ги, тоест, „страна, откъдето няма връщане“. Било доста неуютно, тяхното подземно царство, но пък се управлявало от жена — Ерешкигал! Пак мъжка измислица значи!

Иначе прави впечатление, че в шумерската митология има много и добри богини. В още по-далекоизточните региони на Азия

съществува понятието „божествена игра в света на явленията“, която със своята относителност представлява противовес на абсолюта, назован „Нитя“. Тази божествена игра, правеща живота по-пъстър и по-разнообразен, на санскритски се нарича „ЛИЛА“.

Скрупулите ми пречат да извеждам името на Лилит от източното Лила и „божествената игра“, осъществяваща се чрез нея. Предоставям това на читателя и неговата фантазия. Ако той е повярвал в необикновената история, съдържаща се в предлаганата му книга, нека бъде и достатъчно дързък да си я доразтълкува.

II. БИБЛИЯТА НА ЛИЛИТ

1.

Кацнахме през пролетта на 135 798 година от нашето летоброене. На планетата още нямаше същества, способни абстрактно да раздробяват изтеклото време и да броят частите му. Идвахме да ги създадем — „по свой образ и подобие“, както се шегуваха някои от експедицията ни. Разузнавателните ни експедиции бяха открили на планетата същества, чито яйцеклетки след неголяма генетическа манипулация възприемаха нашите сперматозоиди. Те бяха маркирали и петте места на различните континенти, където да работим с нашите астрорели-лаборатории.

Красиви места! Необикновено красиви за астронавти, не виждали живинка около себе си десетилетия наред. Природата тук дишаше могъщо и опойващо. Хиляди, вплели се един в друг за борба или за симбиоза растителни видове образуваха непроходими джунгли. Прорязваха ги буйни и пълноводни реки, пренаселени с риба и земноводни, а по бреговете им и в тревите гъмжеха милиони насекоми, влечуги и дребни животинки. Коя от коя по-шарени птици и пеперуди пълнеха въздуха над планетата. Птиците, заедно със зверовете в джунглата изнасяха постоянен концерт, в който обаче се вслушваха само рожбите на тази втурнала се да роди всичко възможно за раждане планета, за да се ориентират по звуците дали е безопасно мястото, където в момента се намират; дали не ги заплашваше нещо. Или... къде е търсената плячка. Живееше тази природа необуздано и на риск, кипеше в устрема си към надмощие, та в извечната битка на живота в нея за място под нейното слънце можеше просто да се захласнеш.

И ние се захласвахме, защото нашето поколение не бе виждало такава природа. Знаеше я само от старите филми. Очаровани, наблюдавахме младата напористост на планетата, така различна от мъртвилото, откъдето идехме. Немеехме пред уредите за наблюдение, разкриващи ни в почвата, във водата или въздуха втори, трети и четвърти свят от невидими иначе създания, също така всепогълнати било от битката за оцеляване, било за оплождане, но и от двата процеса бликваше нов живот. Сетивата ни не се насищаха от толкова

разнообразие в органичния свят. Мозъците ни едва намираха сили да се изтрягват от опиянението, за да регистрират добросъвестно възприемането. Никак не беше рядко зрелището (а то за нас си беше истинско зрелище!) да клечи някой от екипажа ни и да рови с пръсти или клечка земята на тази планета. Очите му се взираха през маската, унесени и очаровани, в гъмжилото от буболечки, паячета, червейчета, за които отдавна нямахме имена, защото и отдавна те бяха изчезнали от нашата почва. Принудени бяхме да не сваляме маските от лицата си; гъстотата на живота на планетата произвеждаше многократно повече въгледвуокис, отколкото можеха да понесат несвикналите ни дробове.

Едва ли е нужно да разказвам по-подробно за нас, тъй като решението ни бе жителите на планетата да не запомнят пребиваването ни тук, за да не ни обожествяват, ако развият един ден памет, способна да задържа повече от простите рефлекси, свързани с основния механизъм на живота им — удоволствие-неудоволствие.

Престаряла цивилизация сме, стигнала своя биологичен предел, заедно с всичко в нашата звездна система. Животът в планетната ни система гаснеше заедно със своето слънце, изчерпващо своите горивни запаси. Всичките ни усилия да измислим начин за продължаване на своето съществуване си оставаха безплодни в своята крайна цел. Ние бяхме един от вариантите на тези усилия. Бяхме пратени из Галактиката не толкова да търсим млада природа на белтъчна основа — откриването ѝ тук едва не ни побърка от радост, — колкото същества, способни да ни продължат.

Научните и социални ръководители на цивилизацията ни постоянно ни убеждаваха, че е безсмислено да прахосваме безумни средства, за да пренесем другаде своята обреченост, след като я носим в себе си. Няколкото столетия, оставащи ни да живеем пълноценно, можехме да прекараме с разточителството на едно щедро прощаване и под собствената си звезда, преди окончателно да е изгаснала. И по-разумният път бил да се пресъздадем в сходни на нас същества, чиито генни ресурси още са годни да еволюират. Не намерехме ли ги такива, каквито са ни нужни, бе ни поръчано сами да си ги създадем. Затова и петте огромни наши астролета-лаборатории бяха съоръжени с всичко, каквото можеше да роди още умът на нашата цивилизация.

Откритите от разузнавачите ни подходящи същества се престрашиха да се появят едва на двайсет и деветия ден, след като

бяхме се разположили на определеното ни място. Дотогава ги наблюдавахме със скрити в дърветата камери и не сдържахме своето разочарование: твърде много приличаха на животни от джунглата. Но щом разузнавачите ни бяха ги избрали за наше продължение, налагаше се да се примирим с вида им. Поне докато не бяхме извършили собствени експерименти с тях.

Доведе ги на поляната любопитството им, а тъкмо победилото страха им любопитство към новите явления в заобикалящия ги свят ни вдъхваща известна надежда за успех в историческото за Галактиката ни начинание. Иначе те бяха достатъчно отблъскващи, за да ни изведе видът им от обзелата ни романтична съзерцателност на тукашната природа. Кривокраци и дългоръки, космати, колкото си щеш, с издадени напред озъбени челюсти и тесни, полегати чела, под чийто кокалест навес бяха дълбоко хлътнали чифт малки,ечно плуващи в подозрение, очички, те не можеха да затъкнат въздишката ни: „Ама такова ли ще е нашето продължение!“

„Нашето продължение“ предпазливо слезе от короните на високите дървета, оградили обширната поляна с нашия бивак, и наклякаха край дънерите им, готови мигом да се покатерят обратно и пак да изчезнат в гъсталака на джунглата. Стараехме се да не ги подплашваме с непредпазливи и резки движения. Преструвахме се, че не ни интересуват, но и не се боим от тях. И се напъвяхме да се съсредоточаваме в изучаването на планетата. Трябаше бързо, всестранно и хладнокръвно да изучим условията, където щеше да живее нашето продължение. Само от време на време, когато, загубили търпение, те хвърляха по нас я камък, я изсъхнал клон, за да привлекат вниманието ни, ние дружелюбно им се усмихвахме. Или поне се стараехме това да изглежда дружелюбно. А те очевидно разбираха усмивките ни като отказ от заплаха и се преместваха един дънер поблизо до нас.

Подобна тактика бе дала полезен резултат при установилите се по останалите континенти астролети. Но те като че ли попаднали и на по-напреднали в развитието си същества. Особено на най-големия съседен континент колегите бяха постигнали вече приятелски взаимоотношения с населяващите ги там сходни същества, вече обработваха в лабораториите си първите свои приятелки и приятелчета. Всекидневно ни се хвалеха по видеовръзката с

постиженията си, сякаш искаха да ни ядосват. Но очевидно са били и непредпазливи в действията си, защото когато векове по-късно посетихме пак планетата, откряхме в онези й краища множество племена от новосъздадените същества, които смятаха себе си за произлезли от маймуните.

Така бяха нарекли те своите предшественици, имаха дори свой Бог, приличащ на маймуна, и бяха обявили тези досадни животни за свещени, докато ние трябваше да се пазим от тяхното разюздано нахалство. И сигурно това, че имаха пред очите си винаги своите „прадородители“, бе задържало развитието им в желаната от нас посока на цивилизацията. Така допълнително се уверихме, че сме били прави да крием зорко действителния произход на култивираното от нас наше продължение. Макар това криене да ни създаваше и големи проблеми, тъй като трябваше да развиваме в тях освен памет за абстрактното, която бе същинската предпоставка за всяка цивилизация, но и чувството за индивидуалност и отделност от масата на стадото, защото масата държеше на стадния комплекс и задържаше всяко развитие.

Вярно, в сравнение със своите братовчеди по вид, населяващи околните гори и скалистите вериги, избраните от разузнавачите ни същества проявяваха повече находчивост, сръчност и досетливост. Бяха по-едри и по-силни, с което респектираха не само по-дребните си братовчеди, но и мнозина от своите врагове. Притежаваха и силно развита интуитивност, която им позволяваше отдалеч да предугаждат опасността за себе си. Козината им, очевидно предназначена да ги предпазва от студа и влагата, не беше равномерно разпределена, имаше части от телата им напълно или почти напълно лишени от животинското окосмяване. Лицата им, доста пощадени от него, очертаваха някакво подобие на интелигентност, защото бяха способни на много повече и по-разнообразни мимики от всички други животински видове. И все пак се налагаше да си внушаваме упорито, че съзирахме там устремена към развитие интелигентност, за да повярваме, че са годни да станат наше продължение.

Не бързахме да се заемаме с тях — вероятно и за да посвикнем с вида им. Наблюдавахме ги отдалеч и скрито, придирчиво си отбелязвахме къде какво да се коригира в поведението и вида им на първо време, кое ги свързва с животинския свят и кое вече е различното у тях. Разузнавачите ни не бяха се излъгали — тези

същества, макар и бавно, излизаха от стадия на животинския автоматизъм. Вероятно щяха и сами да извърят своя път към висшето мислене, но то щеше да трае поне един-два miliona години. Толкова, твърдяха нашите учени, са били потребни и на нашата цивилизация. Ние обаче бяхме дошли тук, за да съкратим рязко естествения срок на природното им развитие, да го сведем до десетилетия. Щяха ли да понесат такова съкращаване и колко от животинското щеше да се съ храни у тях?

Имахме амбицията да създадем тук друга раса, различна по цвет и менталитет от създаваното от нашите колеги по другите континенти. Изчаквахме да видим техните резултати, а и все не можехме да решим дали замисълът ни ще донесе предимства, или недостатъци на бъдещите наши „рожби“.

2.

Една случка ни накара окончателно да повярваме в тяхната различност. Над джунглата се разрази силна буря, истинска канонада от гръмотевици раздираше небето над нея. Наблизо падна и гръм. Беше предизвикан от металната грамада на нашия астролет, но, бидейки добре заземен, обвивката му отхвърли пожара от себе си; пламнаха само няколко храста в края на гората. Всички животни наоколо се разбягаха от огъня, само из branите за наше продължение същества обградиха малкия пожар и като омагьосани се вторачиха в него. По някое време едно от тези странни същества издаде от себе си звук, какъвто дотогава не бяхме чували. Останалите го повториха. Към този звук се добавиха нови, различни, върволицата им заприлича на песен. На странна и неразбирама за нас песен. Съществата паднаха по очи, изправиха се, завъртяха се в подобие на хоро. В танца им и мелодията, чието еднообразие бе свързано очевидно с движенията на техните уродливи тела, се долавяше определено подобие на ритъм. Нима тези същества, за разлика от всичко живо около себе си, умееха да изразяват в звук и движение ритъма на Вселената?

Храстите скоро доторяха и съществата спряха своя танц около огъня, но в оттеглянето им определено се долавяше нещо като боготворене. И дори като наклякаха отново край своите дънери, изглеждаха променени. И дълго не ни обръщаха внимание, сякаш не ние бяхме им доставили удоволствието да потанцуват около огъня. Дали не го обожествяваха? Но тогава това щеше да е първата сериозна стъпка към тяхното навлизане в никаква цивилизация!

Само мъжкарите ли обаче навлизаха в нея? До този момент нито една от техните женски не бе се появила, нито някое тяхно дете. Мъжкарите не се отделяха от своите дънери, освен за танца около огъня, там си и ръпаха някакви корени и не преставаха да зяпат към нас с хълтналите си под надвисналите им вежди очички. Понякога се опитваха и да ни подражават, явно без да разбират смисъла на едно или друго наше движение, на различните наши гримаси, които осъзнавахме едва когато ги видехме повторени от тях. Половите им

атрибути висяха завидно едри, караха ги да изчезват понякога в короните на дърветата, където явно се криеха техните женски. Постепенно обаче се осмелиха и да ни придружават в проучвателните ни излети в джунглата. Отместваха ниско преплетените клони и лиани, за да минем, предупреждаваха ни с остри викове за дебнешите ни хищници, незнайки, разбира се, че ние отдалеч сме ги забелязали със своите си технически средства и сме преценели опасността от тях. Но изразявахме демонстративно своята благодарност. Подхвърляхме им разни дреболии, чиито метален блясък бе привлякъл вниманието им, от което те едва не полудяваха от радост. Скачаха и се въртяха, навираха си един другиму в носа непонятния им подарък. Така приятелството ни с тях се засилваше.

Забелязахме ги и твърде често да поглеждат нагоре. Отначало, подведени от обожествяването на огъня, решихме, че търсят между облаците откъде сме се появили, но скоро се уверихме, че от дърветата ги нападат и главните им врагове. Бяха огромни влечуги и катерещи се хищници, които изненадващо скачаха върху им, а отбягваха нас като нещо непознато. Пък и нашите костюми ни правеха неуязвими за техните зъби и нокти, плашеха и силните земни хищници. Ето защо след като респектирахме с опойващи курсуми няколко дебнеши в храсталациите хищника, ние започнахме да ги пазим и от техните коварни врагове по дърветата. И то по начин, който да ги убеди, че го правим заради тях.

Непонятният безшумен начин да се справяме и с най-едрите и опасни хищници сигурно ни караше да изглеждаме в техните очи свръхестествено могъщи, но, поели този риск, ние съзнателно прогонихме от околната джунгла всички опасни за тях хищници. Окончателно повярвали, че дошлите отнякъде си техни всемогъщи благодетели имат само добри намерения, мъжкарите свалиха от скривалищата по дърветата своите самки и децата си при нас на поляната.

Бяха ни нужни по-младите им самки и годните вече за оплождане момичета, а те лесно дойдоха при нас, подгответи от сприятелите се с нас мъжкари. Мъжкарите пък проявиха направо великодушие, преотстъпвайки ни за известно време някои от жените си. Това обаче не ни по-твърди дали промискуитетът при тях е узаконен обичай, или представляваше ответен жест на благодарност,

но оставихме въпроса си за по-нататък. А подборката правехме с блещукащи украшения, които подарявахме на избраните от нас самки. Отначало те не знаеха за какво служат, но после бързо схванаха предназначението им. За децата също носехме разни лъскави играчки.

Играчките създадоха особени грижи на снабдяващите експедицията ни. Трябаше да бъдат възможно най-прости, едновременно обаче като за деца, нямащи никаква представа за какво служат, но да предизвикват работата на тяхното въображение. Такива играчки в нашия свят отдавна не съществуваха, та се наложи тепърва да бъдат изобретявани от наши учени, които никога не бяха се занимавали с подобни неща. Тукашните малчугани обаче неочеквано проявиха удивителна интелигентност. След като се нахвалиха с тях по няколко пъти на всички възрастни, че и помежду си, те започнаха да ги чоплят, за да видят какво има вътре. Любопитството им бе проработило, фантазията — също. Те бързо съобразяваха как да разглобят играчките, намериха им и приложение в игрите си, което невинаги ни беше ясно, но във всички случаи ни радваше като събъдането на нещо желано.

Щом им се понаситиха — детската лакомия за новости и тук се оказа ненаситна, — децата се заомилкваха около нас за други. Другите играчки имаха по-сложно устройство, но те и с него се справиха. Така окончателно притъпихме инстинкта им за опасност, превърнахме ги в свои постоянни гости, свикнахме с тях и те свикнаха с нас. Бяхме забравили обаче, че детското любопитство може да бъде и опасно. С кривите си крачета, покрити с остра и твърда козина, те се завираха навсякъде из лагера ни, с изключение на винаги заключения за тях астролет. Пипаха с дългите си и сръчни ръчици и там, където не биваше да се пипа. Стараехме се да не бъдем груби с тях, но понякога изтървавахме нервите си — като всеки възрастен пред неразбираемата за него логика на детското поведение, — та трябаше после с преизобилие от жестове да се оправдаваме пред възмутеното племе. Мърморенето на племето бе всеобщо и еднакво и също не ни помогна да разберем кои са родителите на съответните деца.

Пакостливата детска настойчивост — хем полезна ни, хем представляваща постоянна заплаха — ни накара да произбрзаме. Още повече, че слязлата най-близо до нас експедиция, водена от Ea, вече учеше своите питомци да обработват почвата и да засяват в нея

нужната им храна, като я напояват от близките големи реки. Обзе ни и треската на едно същинско творчество. Подмамихме с пъстри огърлици няколко от по-хубавите млади самки. Избраха ги, естествено, нашите мъже по свой вкус, но тъй като сториха това под одобрителните погледи на мъжкарите, решихме, че вкусът им към жените е сходен с този на нашите мъже. Мъжкарите в племето никак не се „усъмниха“ за какво затваряме техните млади самки в астролета ни, сторил им се навярно нещо като жилище на богове. Някаква подобна представа сигурно бе се оформила в главите им, след като до този миг никого от тях не бяхме пускали в астролета си.

Жените от експедицията помагахме, за да стане всичко по-бързо. Нахлузихме шарените огърлици на късите им космати вратове, не ги оставихме обаче да им се радват дълго, а ги упоихме по доста примитивен начин. Разчекнахме ги върху лабораторните маси, извадихме от утробите им годни за оплождане яйцеклетки, оплодихме ги ин витро с предварително приготвените, донесени в замразителните ни камери, сперматозоиди от наши мъже. Една част поставихме в кувьозите за бързо отглеждане на плода, друга върнахме в упоените още самки за доизносване в техните си природни срокове. Две от самките се оказаха в месечен цикъл, което окончателни ни доказа разликата между тях и останалите животни на планетата.

Отделно подложихме някои от момичетата — очевидно току-що загубили своята девственост, и няколко от децата на планирана генна обработка, впръсквайки на няколко места в гръбначния мозък, в хипоталамуса и лобните части на мозъка им нашенски гени. Направихме всичко лабораторно безупречно и бързо и все пак това бе се сторило обезпокоително дълго на чакащите под дърветата мъжкари. Но щом посетителите ни, макар и още доста замаяни, което им пречеше да обяснят на чакащите какво им се е случило, намериха все пак сили да покажат новите си украшения и играчки, племето шумно изрази своето одобрение.

Смущението щеше да ги обхване след време, когато генетично обработените деца почнеха да правят гръбнаци и глави, да губят окосмяването си, да артикулират по-ясно и по-сложно звуците, да развиват непознато им дотогава явление — индивидуализма. А младите им самки, посетили астролета ни, почнеха да раждат не помалко необикновени деца. Но щом са били при нас — това за племето

не беше толкова учудващо, — естествено бе и да родят нещо по-различно от обикновеното. А необичайните им рожби заслужаваха особени грижи, с което и усърдно се заеха всички женски в племето, след като възприеха показаното им от нас. За готовността им ние възнаградихме всички с пъстри украшения.

След първите настърчителни резултати лабораториите ни заработиха усилено, а и племето свикна с временното отлячване от него на млади самки и деца. Вярно, те се завръщаха доста променени, изобщо настъпваха необясними промени в племето, но нали и ние самите бяхме за тях необясними с възможностите си и с дихателните маски на носовете. А астролетът ни носеше в камерите си стотици хиляди сперматозоиди, яйцеклетки и всякакви зародиши, подарени на експедицията от видни наши интелектуалци. Да, последна действително умираше надеждата, че, присадени на далечната планета, те щяха да дадат добър плод.

Най-бързо се отърсиха от животинския си вид децата от три до петнайсет години, на които бяхме присадили нашенски гени. Също и няколкото момичета, които веднага станаха обект на специално любопитство от страна на самците. Те се изправиха окончателно, вървяха с гордо вирнати глави, развиваха помежду си и език, стократно по-богат от езика, с който родителите им си разменяха осъзните по обем съобщения. И сякаш им доставяше удоволствие да бъдат по-различни, да назовават нещата около себе си по неразбираем за по-старото поколение начин. Това рязко предизвика промяна в отношението на племето към тях. Тяхното различие като че ли сплоти племето в открита враждебност и то започна шумно да ги осъждат, та трябваше от време на време да се намесваме в защита на нашите „рожби“, за да не ги прогонва от себе си.

Враждебността на племето се засили, особено след като се наложи да вземем от коремните стени на вече обработените генетично деца по няколко клетки за клониране. Клонингите по-леко възприемаха методите на генетичното инженерство и по-бързо израстваха. Изчезването на тези страни за племето деца по за няколко часа в астролета ни и появата им с лепенки на голите им вече кореми, превърна подозрението на племето в открита враждебност към нас. Макар тези лепенки да бяха за бързо зарастване, така че, щом ги отчоплеха, най-често вече нищо не се виждаше под тях. Стадният

инстинкт се озъбваше насреща ни враждебно и войнствено. Трябаше да отделим и пазим обработените в нашите лаборатории екземпляри от консервативната сплотеност на племето, способна да ги погуби заради тяхната различност. Както постъпваше всяко стадо на тази планета с родените сред него албиноси или други мутанти.

Още не смееха да ни нападнат, респектирани от всемогъществото ни. Па и любопитни — какво ще предприемем. Оградихме голяма площ от джунглата, пускайки по теловете слабичък електрически ток, колкото да пропъжда живите същества, поискали да влязат в резервата. Прочистихме от бурени и пакостливи животинки заградената площ, засадихме цветя край прокараните алеи, оставихме само дърветата, чиито плодове ставаха за храна, ашладисахме други, за да създадем кръстоски. Изобщо превърнахме резервата в невиждано за племето вълшебство. Беше напълно безопасен и удобен за обитателите му, а наред него течеше и кристалночиста река с годна за пие вода.

В този резерват пуснахме заплашваните от племето наши „отрочета“, а самото племе, напиращо да ги последва, отблъснахме с електрическия ток. И още многократно трябаше да ги отблъскваме, защото майките проявяваха особена настойтелност и се опитваха да идат ту оттук, ту оттам при своите плезещи им се деца.

Жителите на резервата също твърде скоро се убедиха, че мистериозното разтърсване от електрическия ток не само ги пазеше, но ги и затваряше в нещо като красив затвор. Не протестираха обаче, защото резерватът със своите прелести и удобства подчертаваше тяхното превъзходство над кривещото се отвън в своето безсилie родителско племе.

Повторно и потретно обработваните генетично клонинги растяха необичайно бързо, ставаха много по-умни от своя „оригинал“ и все порешително се отърсваха от животинското в себе си. Изобщо кувьозите ни за скорошно отглеждане на клонингите непрекъснато бълваха нови и нови жители на резервата. Постепенно се изменяше и съставът на самото родителско племе, което сега започна да клечи с подчертано страхопочитание около „опасната ограда“, наблюдавайки как отвъд нея непрекъснато се появяват все по-различни от тях и все по-съвършени същества. А то дори не можеше да ги пипне. Пазеха ги никакви загадъчни страшни „змии“, прогонващи с убиващи тръпки всичко живо от себе си. Докато отвъд тях младите жители на вълшебното

място на сред джунглата се шляеха безгрижно, имаха в изобилие храна и нищичко не ги заплашваше, защото всичко се боеше от „змиите“ в тревата и над нея.

Израстваха и децата на онези самки, в които изкуствено оплодените яйцеклетки бяхме присадили за естествено раждане. Сега пък племето полагаше особени грижи за тях, само и само да не му ги вземем. Обектите ни за наблюдение по този начин ставаха повече, а и трябваше да се заемем с новите проблеми, изникващи пред нас. Променените жители на резервата, които пускахме от кувьозите, биваха посрещани от „старите“ жители с въпросите: Откъде идат и кой ги е създал?

Те вдигаха безпомощно рамене. Не свързваха нито раждането си, нито необикновения си вид с нас и с астролета. Начините ни за обработка на паметта им и разделянето й на краткосрочна и дълготрайна даваха добри резултати, но новите жители на резервата не се задоволяваха с липсата на отговор. И навсякън щяхаечно да настояват за него.

3.

Както при всеки експеримент, особено ако е многопосочен като нашия, несполуките са неизбежни. Достатъчно опитни в работата си, нашите генетични хирурзи предприеха и специални проучвания. Не успяха да установят на какво се дължат и се спряха на предположението за надмогващо влияние на животинското начало. Някои деца, обработени генетично по всички правила, вместо да губят животинското си окосмяване, още по-гъсто се окосмяваха, клякаха като пречупени в крачетата и силно се плашеха от нас. При всяко наше недоглеждане побягваха на най-близкото дърво, където все така бързо се превръщаха в животни, каквито не бяха преди нашето генно вмешателство. Ставаха по-интелигентни от нормалното, но и по-опасни. Видимо се засили и агресивното им любопитство към някогашните техни съплеменници, които сега, надявахме се, бяха се превърнали най-после в подобие на хора.

Развили, както казах, повече интелигентност в себе си от присадените им гени, бегълците се залюляваха силно на дълги лиани от дърветата и скачаха право в резервата. А там войнствено закачаха нашите хрисими питомци, нападаха ги, успяха и да убият неколцина от тях, защото те бяха загубили способността си да се защитават. Някои от питомците ни пък започнаха да подражават на нападателите — явно животинското светоусещане ги придърпваше към себе си.

Разтревожени за резултата от нашите експерименти, ние изсякохме дърветата на голямо разстояние от резервата, та да не могат пакостливите наши несполуки да скачат вътре и с най-дългите лиани. Опънахме и две допълнителни по-високи жици с електрически ток. Вече никакво животно, и най-хитрото, не можеше да влезе в него без наше разрешение. А едновременно с това съветът на експедицията, където генетиците пращаха само свои наблюдатели, непрекъснато обсъждаше вида и поведението на създаваните от нас същества. Защото извън явните несполуки, те излизаха от нашите лаборатории значително по-различни от предварителните ни замисли. Генетиците ни също никога не бяха сигурни дали след тяхната намеса „рожбите“

им ще излязат по-интелигентни от предвиденото, което също не рядко се случваше, или повече ще заприличат на изостаналите си родители. Затова и съветът ни обикновено не бе категоричен в своите заключения за бъдещото развитие на нашето продължение.

Първият, когото сметнахме готов за резервата и особено внимателно следяхме, беше самец. Петнайсетина годишно момче — то самото не знаеше на колко е, но анатомичният преглед на толкова го преценяваше — понесе операцията добре. То бързо изправи ръст, освободи се от окосмяването по лицето и предната част на тялото, извиси се значително над пуснатите след него деца, мускулите му набъбнаха като от силни дози анаболитици. Малките обаче не го потърсиха нито за водач, нито за игра, а и той не правеше опити да дирижира или поне да организира тяхното съжителство. Ходеше доста занесен из резервата, сякаш бе го обхванала мировата скръб на позакъснял пубертет и често-често се навеждаше да целува земята в краката си.

Освен поведението му — в родителското племе петнайсетгодишният мъж отдавна бе загърбил пубертета си — твърде ни озадачи всеки път произнасяното от него обръщение към земята — „адама, адама!“. Другите деца, които иначе за нищо не го търсеха, защото се смятаха за по-интелигентни от него, изглежда, харесаха този негов ритуал и усърдно почнаха да му подражават: целуваха като него земята, произнасяха все по-ритмично „адама, адама“, понякога го и запяваха.

У нас се оформи подозрението, че към странния ритуал ги тласка изплувалият в подсъзнанието им нагон от времето, когато техните предци са слезли от дърветата и за пръв път са стъпили на земята. Но кръщавайки първия жител на нашия резерват според неговото обръщение към земята — Адам, съветът прие за полезно обожествяването на земята и приключи с резолюцията: „Това е добре!“ След което вкупом се вторачи в мен, очаквайки да произнеса редовното си, доста сопнато възражение: „Не, не е добре!“

Естествено, го произнесох, но не защото го очакваха от мен! Бях убедена, че фетишизмът, оформящ се у тези същества, щеше да бъде вреден за бъдещото им съжителство, щом култивираме у тях едновременно и личностното осъзнаване. Нали всеки разумен индивид щеше после да си избира сам своя фетиш. Това неминуемо щеше да

доведе до свирепи конфликти. Вече бяхме забелязали, че единични екземпляри в резервата, сякаш на инат отказваха да целуват пръстта под краката си и да ѝ се кланят. А и като че ли се гордееха с отказа си.

Възрази ми председателката на съвета, ръководителка и на целия ни експеримент, с която бяхме се посближили в общата работа.

— Лилит, знаехме, че ще бъдеш против. Знаехме и защо. То е близко до нашите разбирания. Обаче фетишизмът е неизбежен в тяхното развитие. Вероятно и ние самите сме минали през него преди милиони години. Той замества социалния инстинкт в животинското стадо. Видяхме го и в танца им около огъня. В самото общо боготворене на нещо си лежи обединяваща социална сила. Вярата ще ги връща на мястото им, след като силно разклатихме усета им за принадлежност към стадото. Нима не сплотява и нас вярата ни в творящата мощ на природата? Вярно, и след толкова хилядолетия свръхинтелигентност ние не сме в състояние да твърдим от каква необходимост и с каква цел ни е създала тази природа. Примирили сме се обаче с доверието в нея и нейната доброжелателност, приемаме с готовност и нейната целесъобразност никога да не узnavаме предназначението си, за да не спира настъпателното развитие на познанието ни за Вселената. А нали от тези същества искаме да създадем наше продължение? Следователно техният път на познанието също трябва да бъде вечен. В случая за тях земята означава природата, в нея виждат своя произход. Затова те моля, оттегли своето вечно „не е добре“!

За да бъде решението ни единодушно, оттеглих го, макар и с половин уста. Бъдещите конфликти, раждани от фетишизма, още не бяха изчезнали като видение от съзнанието ми. Спорът ни обаче за това, какви да бъдат размножителните им взаимоотношения, не завърши толкова миролюбиво.

В племето, от което произхождаха обитателите на резервата, женските и мъжките доста открыто и безразборно се сношаваха помежду си. Често синове оплождаха майките и сестрите си, а това неминуемо щеше да доведе до обедняване на генната картина, до израждане. В резервата още не бе узрял този проблем, та мнозина от съвета бяха склонни да предоставят на бъдещите ни потомци сами да си изберат формите на размножаване, след като доразвият новата си интелигентност, но този път аз бурно се възпротивих. Не смея да

посочвам причините на своята реакция, нито да отричам, че досега никой не бе успял да ме оплоди. Мъртвите ми яйцеклетки не приемаха и изкуствените оплождания.

— Обществото, което отглеждаме в нашия резерват, ще нараства — заявих им. — Ако съхраним безразборността на племето в половите взаимоотношения, не ще постигнем нито здраве, нито нужното разнообразие в генетичния облик...

Съвещанието ни тогава завърши разколебано, без заключение. Засега само възложихме на генетиците да закодират в присажданите гени индивиди с родствени или сходни генетични картини да се отблъскват. Още в самото привличане между половете трябаше да заложат подсъзнателен избор на различната генетична карта. Такова ограничение при избора неминуемо щеше да заприлича на явлението, наричано от нас „любов“ и останало досега извън нашето внимание по простата причина, че бяхме го оставили по-назад в нашите планове. Сега то предизвика доста шеги и смях в съвета със своята прежевременност, въпреки че в едно бяхме единодушни: любовта бе онзи неосъзнаван подтик към съществото, с което единствено би се създало нужното на обществото целокупно генетично разнообразие.

Заседанието, посветено повторно на този въпрос, приключи с умореното, макар и взето само с преобладаващо мнозинство, „Това е добре!“ Умората ни идеше от неразрешимостта на въпроса — и след стотината хиляди години наше летоброене нито една година в него не бе дала еднозначно определение на това що е любов като привличаща и спояваща сила във вселената и в човешкото общество. Затова съветът предоставяше на бъдещото многолюдно съжителство само да решава какво да си избере: многоженството, многомъжеството или единобрачието, според величината на ползата, която то щеше да му донася.

Напразно произнесох своето бурно „Не, не е добре!“ Предлагах да се спрем на задължителното многомъжество. Жената, както бе установена ролята ѝ в нашата цивилизация, бе по-отговорният член на обществото. Тя не само го създаваше, тя го и възпитаваше. Следователно имаше пълното право да си избира и кой да я оплоди, след като доказано бе извършвала по-малко грешки и глупости, поне в нашата история. Щом и на тази планета въвеждахме любовта като космически закон, спояващ световете, тя неизбежно щеше да се

намесва при по-високо развитите същества в обикновеното съешаване. Но то можеше да бъде и плод на мимолетно взаимно пожелаване, от което да се ражда нежелано потомство. Затова и на тази планета жената трябваше да има при оплождането по някакъв начин узаконена свобода на избора...

Моята разпаленост обаче не предизвика у съвета нищо повече, освен снизходителното великодушие да ми предостави сама да създам, според собствените си разбириания, първата партньорка на Адам. Някой от съвета дори насмешливо я нарече на мен. А ръководителката на експедицията ни весело го подхвани.

— Добре бе, Лилит! Ще задължим генните инженери да те слушат. Създай своята Лилит по свой образ и подобие, па да видим какво ще излезе от това!

4.

Досадих с капризите си на всички в лабораториите, но дълго я избирах в кувьозите и сред клонирани деца. „Моята Лилит“ израсна накрая същинска красавица в сравнение със своята „матрица“. Млечните ѝ жлези се оформиха розово-бели, свободни от окосмяването, повечко косми останаха единствено в мъничък триъгълник под корема ѝ. Вярно, по ръцете от китките до лактите също имаше доста косми, краката ѝ, възкриви, също бяха окосмени, а заедно с привнесените от нас физиологични подобрения тя си носеше и облика, даден ѝ от планетата — задникът ѝ беше силно изхвръкнал назад. Не приличаше толкова на мен, колкото би ми се искало; такава космата сигурно не би се харесвала и на нашите мъже, свикнали на мраморно гладките ни и прохладни кожи, но аз срещнах по-особен интерес в погледите на двама-трима от лабораториите, които ме накараха да ревнувам „своята“ Лилит. Тя растеше палаво, своенравно и бързореко момиче, излъчващо особен чар, та аз лесно се привързах към него, а с нрава си събуджаше интерес и у нашите уморени от нас мъже. Затова и побързах да го пратя в резервата, макар да го преживях доста трагично, сякаш пращах на заколение собствено дете.

Малката Лилит веднага изтича при Адам и му забърбори нещо на техния още неукрепнал и невинаги съгласуван език, който тепърва щяха да уточняват. Адам я изгледа недоумяващо, като да се питаше: „Това пък откъде се взе такова?“ И аз временно си отдъхнах. Сексуалният нагон още не бе се отприщил в него. Защото иначе моята „дъщеричка“ притежаваше вече всичко, което би възбудило самеца. Млечните ѝ жлези стърчеха корави над плоския корем, задникът ѝ, заоблен и сочен, с мъничко косми на мястото, където е била опашката на прраба ѝ, се подрусваше предизвикателно, когато тя се полюшваше в несъзнателно кокетство на извитите си, космати крака. Иначе те бяха вече доста издължени, а бедрата ѝ се протягаха нагоре цилиндрични и примамливо пълни.

Нито тя, нито който и да е в резервата знаеше, че ги наблюдаваме постоянно — ако не пряко, то записните апарати вършеха това вместо

нас. С бедните си мозъци обитателите му нямаше и да разберат как го правим, но аз повече от другите ревниво следях всяко движение и всяка дума на своята Лилит. А тя, усетила веднага презрителното незачитане на Адам към нея, бурно му реагира, защото значително го надвишаваше по интелект.

— Какво ми се надуваш, бе — викна му тя и силно го дръпна за дългата коса. — Гаче ли си първият човек!

Неочаквано за всички в експедицията тя бе произнесла името „Адам“, без някога да го е знаела, като определението „човек“. Това предизвика всеобщата ни радост. Създадените от нас същества спонтанно бяха открили думата, с която да се самоназовават, а ние от тях узнаяхме, че „адама“ означава не само земя, но в определена форма може да бъде и „човек“.

— Нали всички сме създадени като тебе! От същата пръст! Какво току я целуваш? Пфу, първият бил!...

Адам заекваше според нрава си на нейното нападение.

— Дааа... ама аз... все пак нали... първият съм, да, първият и трябва... И това...

Той продължаваше да расте едър и тромаво мислещ момък, който сигурно търсеше думата „предимство“, но бързореката Лилит не го остави да я намери.

— Ми че то ти и лichi! Колкото си дълъг, толкова си и тъп!

Адам се объркваше още повече от скорострелността на нейните уста, макар тя да бе две глави по-ниска от него, и не забелязваше нейните прелести. Явно не всичко разбираше, но се усещаше безсилен като пред обида, на която така и не смогваше да реагира. Докато поведението на моята малка Лилит показваше доста явно, че тя вече никак не е малка. Забеляза го и ръководителката на мисията ни, дошла да понаблюдава заедно с мен творението ми.

— Лилит — рече ми тя шаговито. — Момичето, което си създала, явно предизвиква Адам да го изнасили. Добре, че той не се сеща!

Беше ми изгодно Адам да не се сеща, но нравът ми, вечно склонен да противоречи, се обади по навик.

— Не е добре, че вашият Адам не се сеща! Нали природата затова го е предназначила! Никакъв комплимент не е и за колегите генетици.

И чак при възражението на ръководителката си спомних, че момичето още не ми се даваше на мъжкар, най-малкото пък на тоя непохватен Адам, който можеше и да го повреди.

— Нарочно забавяме пробуждането на самците в резервата, да не пречат на по-важните ни засега наблюдения.

Отново усетих в тона ѝ, че съм й по-симпатична от останалите жени в експедицията. Сигурно заради необичайно острия ми нрав в обществото на астролета ни. Както на мен пък Лилит бе ми по-мила на сърцето от всички нейни връстници в резервата.

Другите ни наблюдения продължаваха да предизвикват разпалени дискусии в съвета ни. Питахме се например: Би ли оцелял Адам в този му вид, ако го пуснеме сега извън резервата?

Поведението му в отговор на закачките на Лилит говореше за недостатъчна рефлексивност у него, а всички се оказаха безпомощни спрямо скачащите при тях с лианите ревниви наши генетични несполуки. Защитеността и удобствата на резервата не развиваха у тях нужната агресивност спрямо околната среда. Техните диви родители бяха достатъчно силни да се бранят и достатъчно бързи да избягат от превъзхождащия ги нападател, докато нашите питомци нямаше да оцелеят на тази планета, където всичко бе принудено непрекъснато да воюва за правото си на живот. Нямаше да оцеляват и техните клонинги, ако не ги обработехме специално. Налагаше се — а то бе после и протоколирано като единодушно решение — да направим и тях по-напред кръвожадни. Хищниците в джунглата ни доказваха, че са по-умни, по-силни и по-хитри от своите тревопасни жертви. Следователно трябваше да научим питомците си също да се бият и целенасочено да преследват месния белтък. Да свикнат да търсят за храна и месото, не само готовите плодове и корени, изобилстващи в резервата.

Така въпросът за агресивността задълго обсеби колективния ум на експедицията ни. Колегите от останалите континенти също бяха я забравили, разчитайки на естествената даденост в обработваните същества, но тази естествена даденост просто погиваше в условията, които им създавахме. Така с поведението на бъдещото наше продължение започнахме да се занимаваме едновременно по цялата планета.

Донякъде бе оправдано да забравим агресивността като основен механизъм в живота. От много хилядолетия сами произвеждахме всичко, нужно за телата ни, включително месния белтък, а да се посяга на животни заради него, бе немислимо за всеки, роден в нашата планетна система. Почти нищо не вземахме от природата, превърнали я в красив декор за собственото си безбурно битие. В общи линии владеехме добре и нечовешките пространства вътре в Галактиката, та агресивността отдавна не бе ни нужна в някакъв осезаем размер. Самото ни обществено устройство предлагаше на всеки индивид достатъчно богат избор да осъществява себе си; в нрава и възпитанието му генетично бе закотвен стремежът да не пречи на другите. А началният етап на собствената ни еволюция, когато борбеността на индивида е била задължителна, лишен от достоверна документация, лежеше толкова далеч в миналото, че като че ли нямаше нищо общо с нас. Ето защо сега заставахме объркани и непохватни пред собственото си творение, чито нужди бяха толкова различни от нашите.

Едно бе непоклатимо ясно: дължни бяхме да вложим в генетичната картина на нашите питомци допълнителни гени на агресивността, щом не съумяваме да разбудим дадените им от природата. Но... колко и спрямо кого щяха те да ги насочат?

Аз настоявах за повече и по-изразена агресивност. Доказвах на съвета, че тя е нужна за оформянето на индивида, за неговото бъдещо осъществяване. Убеждавах колегите, че „добрякът“ — така условно бяхме нарекли индивида с по-малко агресивни гени — би бил най-вредният член на бъдещото общество. Той винаги ще е склонен към лоши отстъпления от принципите в обществото, той ще бъде мекушавият лицемер, защото двуличието ще бъде единственото от branително средство за неагресивния. „Добрякът“ тайно винаги ще пречи на другите, за да си отмъщава за липсата на собствена идентичност. Той постоянно ще се плаши от своите нерешителност и несамостоятелност, а това ще го тласка към инертната и консервативна маса, в която ще намира единение с другите като себе си. „Добрякът“ ще поддържа всички диктатури в съжителството, защото ще се бои от собственото си мислене. Той ще бъде вечният предател в бъдещото общество...

Доказвах им още — сигурно защото пред очите ми бе постоянно моята палава и своенравна Лилит, — че добротата не е онова гибелно овчедушие, което храни силните на тази планета, нито пък има нещо общо със задължителното съобразяване с другите индивиди в общество като нашето, където получаваш всичко наготово. На тази планета това „всичко“ трябваше всеки и всекичасно да си отвоюва от другите, а самото бъдеще неминуемо един ден щеше да си изработи начини да възпитава своите жители, регулирайки агресивността на индивида, както е у стадните животни на планетата, без обаче да превръща человека в стадно животно...

Много неща им доказвах и твърде настоятелно им ги доказвах, но съветът бе свикнал вече да не ме слуша с особено внимание. Искаше от практиката да си прави изводите. Затова накрая решихме всички обитатели на резервата да бъдат дистанционно упоени, да им се впръснат различни по количество и сила агресивни гени, да ги регистрираме в компютрите и да наблюдаваме поведението им. Чак когато стигнеме до обща категоричност, щяхме да решаваме какво да приемем с онези, които още растяха в кувъзовите ни.

Откъм отвъдния край на съседния най-голям континент, където колегите бяха доста по-напреднали от нас, създавайки някакви жълтеникови по цят същества, ни пратиха подобие на молитва, измислена като възражение на техните усилия да направят своите жълти същества по-агресивни.

*Така трябва да постъпва човекът,
познал Тихите места:
да бъде честен и спокоен,
благ да бъде и приветлив,
гордостта от себе си да гони!
Не към долни цели да е устремен,
а към щастие за всички същества.
Добро да се в целия свят,
своя дух от граници да освободи,
от враждебност и от омраза!
Да не се прекланя той пред възгледи погрешни!
И тогава с пълно право ще нарича той*

пребиваването си в света Божествено.

Цитирах пратената ни „молитва“ почти изцяло, доколкото преводът в случая е точен, защото се срещаха и доста неразбираеми места. Тя е била съчинена от обособила се група от жълтите същества, след като ги пуснали да излязат от „Тихите места“ — тоест, от резервата. „Метта-сутта“ нарекли своята молитва и всеки ден си я произнасяли като заклинание, но аз силно се съмнявам, че това ще даде полезен резултат. Добротата едва ли ще завладее света, щом в самата своя молитва те залагат конфликта: „Да не се прекланя той пред възгледи погрешни!“ Сигурно един ден цветът на кожата ще определя и „правилността“ на възгледите. Убедена съм още, че нашите колеги от най-големия континент са проявили лековерие. Не с молитви ще се постигне добротата, както я разбираме ние, на тази планета.

А един далечен в бъдещето ден, белокожите, които ние тук създаваме, често-често ще си повтарят като молитва днешните наши колебания: „Ние не знаем как е, но и така не е!“

Защото в това шеговито твърдение се съдържа целият човешки трагизъм, неговата безпомощност пред крайната цел, но и неговият инат да върви по пътя към нея.

5.

С още неизлязъл от упойката мозък, Адам веднага подгони малката Лилит. Презряла го обаче заради равнодушието му към нея, тя се изпълзна от силните му ръце; беше не само по-умна, но и значително по-бърза в бягането. Притежаваше си по природа търсените от нас качества, та бяхме ги съвсем леко подсилили. И шамарът, който зашлели на Адам, си беше от нея самата, не резултат на нашата генетична намеса. Споровете й с него за равноправието не престанаха, но се водеха вече отдалеч и на висок глас.

— Ей, майно — викаше му Лилит иззад някой храст, така че я чуха всички в резервата. — Още ли се мислиш за по-важен от мен?

Забавни думи измисляше моето момиче, често ги подреждаше и в някакъв примитивен ритъм! Сигурно щеше да стане първият езиковед на бледокожата раса.

— По-важен съм, я! — зъбеше се в безсилието си Адам и се тупаше с юмрук по запъхтените от гонитбата гърди.

— Така е! Пъrvите винаги са несполучливи! Все нещо им липсва! — продължаваше да го дразни с престорено загрижена муцунка Лилит.

Както се смеех на отговора й, изведенъж обаче моята „муцуна“ стала непристорено загрижена. Не се ли криеше в думите й досещане или знаене от кого и как са създадени? Не беше ли прозряло отгледаното от мен женче грижливо пазената ни тайна?

Тъкмо се канех да изразя и пред съвета своите тревоги, над района повторно се стовари още по-силна гръмотевична буря. В резервата и по опънатите около него жици западаха светкавици, въпреки че овреме изключихме тока. Светкавиците запалиха и няколко не особено големи пожара. Обитателите на резервата обаче, също като своите родители, вместо да се разбягат от страх, начеколиха на премерено разстояние малките пожари, радостно се закълчиха около тях в подобие на танц, запяха нещо еднообразно по ритъм, но повторенията в него бяха по-отчетливи. А не бяха видели това от родителите си!

Едва сега се изправихме осъзнато пред явление, за което се оказахме неподготвени, пред раса, чиито бъдещи параметри ни се изпълзваха от ръцете. Досега бяхме си въобразявали, че владеем всичко и задачата ни е по-лесна, аeto че, докато всичко живо в джунглата бягаше от огъня, нашето продължение го боготвореше, без да знае изобщо за какво би могло да му послужи! Нима това беше никакво смътно предчувствие за неотнисаемата роля на огъня от човешката цивилизация?

Или зверовете в джунглата притежаваха собствена граница на агресивността, дори най-безогледните от тях не посягаха за храна на своите събратя от същия вид, нито на жертвите си, щом са заситени. А след повторната генна манипуляция отгледаните от нас същества почнаха да се зъбят едно на друго по най-маловажни поводи, да се бият и до смърт, без да ни стане ясно защо и за какво! Почнаха и да треперят от студ, макар да се намирахме на десетина дължини от екватора на планетата, особено нощем и в дните, когато нямаше слънце. А след като откриха и топлината на огъня от пожарите, като че ли затрепераха още по-силно. Нали бяха лишени от гъстото животинско окосмяване!

За начало им пуснахме зайци, сърни, кози и по-едри тревопасни, за да проверим дали ще се справят. Уплашиха се от тях, но бързо се убедиха в тяхната безобидност, а и животинките свикнаха с тях, докато Лилит не издебна първа една козичка, удуши я, с ръце я и одра и кокетно препаса кожата ѝ над онова, което толкова пазеше от посегателствата на Адам. С което може би и не съвсем съзнателно го направи още по-загадъчно съблазнително за мъжкарите в резервата. В никакъв случай обаче това не можеше да мине за нужното им облекло.

Месото тя предизвикателно захвърли в краката на Адам. Той го подуши, взе го за странно послание от нея, дълго го преобръща в недоумение, после предпазливо захапа непознатата кървава и мека материя. Намеренията ни да ги направим месоядни даваха резултат. Адам хареса вкуса на топлото още мясо, откъсна няколко едри мръвки и лакомо ги сдъвка пред Лилит, за да ѝ покаже, че с готовност приема подаръка ѝ. Останалите обитатели повториха показаното им от първенеца сред тях, а самките веднага се премениха по подобие на Лилит с кожите на убитите и одрани от самците животни.

Подражанието и сред нашите питомци в резервата си оставаше силно като в родителското племе, от което произхождаха.

Съветът, стори ми се лекомислено, побърза да гласува своето неизменно „Това е добре!“, а аз, разбира се, възразих: „Не, не е добре! Да им поставим граница, ако може! Иначе скоро ще почнат да се и ядат един друг.“

Не ме послушаха. Нямаше и време да ме послушат. Човеците в резервата непрекъснато ни изненадваха с трудно обясними постылки. Наложи се да предизвикаме и размножаването им, за да ги наблюдаваме в по-голяма, създавана вече от тях самите общност, когато неизбежно трябваше да се задействат и някакви социални закони.

Адам, на когото разчитахме пръв да се разпише при някоя, настървено преследваше само Лилит, а тя все така хитро му се изпълзваше, пречеше му да отправи сексуалната си агресивност и другаде.

— Изведи тая Лилит от резервата — предложи ми ръководителката на експедицията ни, но беше си истинско нареждане.
— Достатъчно е интелигентна, за да оцелее известно време и сама в джунглата, а ти нали ще я и пазиш! През това време аз ще обработя друга за нашия Адам. Какво ще кажеш за онази?

Беше съразмерен екземпляр, повече ми харесваше от Лилит, но Адам и на нея не обръщаше никакво внимание, както и на останалите самки в резервата. Желанието му към Лилит беше толкова силно, че като че ли заприличваше на онова, което ние наричахме „любов“!

— Ще хипнотизирам и двамата и ще им внуша, че са свързани и принадлежат един на друг — закани се нашата ръководителка, изслушала моите съмнения. — Кания се да опитам с пълната противоположност на твоята Лилит. Адам е длъжен да пожелава и различни от нея жени, или поне да се примирява с разликите!

Позасмях се на странната ѝ закана и рекох не без доза самодоволство:

— Ако успееш, ще я нарека на теб, както ти кръсти Лилит на мен!

6.

Не представляваше трудност да изведа своята скитаща навсякъде из резервата Лилит. А когато тя реши да се върне от същото място, отново пуснатият ток по жицата стряскащо я хвърли назад. Момичето силно се изплаши и дълго набира кураж да опита другаде, но и там предпазливостта ѝ се оказа напразна. Навсякъде токът с еднаква сила я отхвърляше далеч от себеподобните ѝ, които с нищо не можеха да ѝ помогнат. Тя се скри зад някакви храсти по-далеч от резервата, седна там и жално се разрида. Чак ми дожаля за нея! Пуснах ѝ незабелязано един оствър кремък, за да не се чувства съвсем беззащитна и тя спря да плаче, търсейки с очи над себе си откъде падна този камък до нея. После стана, застигна една кротка и бавна животинка, ожесточено ѝ счупи главата с кремъка и отчаяно, като за утеша, я излапа. След това все така обезсилено се отпусна във внезапен сън, та трябваше непрекъснато да бдя над нея, за да я пазя от хищници. В резервата те не се бяха научили да се пазят.

Чрез дистанционно внушение ѝ доведох стадото, с чиито млади самци и деца продължавахме да работим. Праородителите ѝ я начеколиха любопитно, побутнаха я оттук-оттам да я събудят и учудено я заразглеждаха, щом тя се изправи. Уж беше като тях, пък доста силно се различаваше. Кожата ѝ беше съвсем бяла и изнежена, нямаше рунтавата покривка по тялото, която притежаваха те, не беше и така кривокрака, нито толкова приведена, а виреше надменно глава над тях. Най-едрият самец се опита да завре муцуна под козята кожичка, дето беше препасала като престилка, но Лилит стовари гневен юмрук върху темето му и той слизано се отдалечи. Обърканата му физиономия говореше: „Какво пък толкова? Исках само да я помириша? Нямам ли това право, щом съм водач на стадото?“

Лилит не само не уважи неговите права, но и грубо разгони някогашните си събратя, замеряйки ги с буци пръст, завъртя и един откършен дълъг клон около себе си. Племето, по-силно от нея, обидено се оттегли по дърветата и оттам я загледа изчаквателно. По някое време самецът-водач реши да си отмъсти, замеряйки Лилит с

едър и корав плод, който за щастие не я улучи. Лилит го вдигна, повъртя го в ръцете си — такива имаше и в резервата — и го хвърли обратно по самеца. В резултат върху ѝ се изсипа същинска градушка от плодове. Нападаше я цялото стадо, а Лилит, ловко избягвайки ударите, си подбра по-зрелите от тях, скри се в по-далечните храсталаци и преспокойно ги изяде.

Находчивостта ѝ ме възхити. Всеки път щом поискваше да се нахрани, тя издебваше някое ненаплашено още от вида ѝ животинче, незнаещо, че тя е вече кръвожадна, после хвърляше нещо по някогашните си събрата, а те ѝ отвръщаха с откъснати от високите дървета плодове.

Аз все повече се привързвах към своята малка Лилит заради нейния пъргав ум, подвижен като тялото ѝ, заради лесното схващане на новите явления, заради находчивостта ѝ да извлича полза от тях. Това ме накара и тайно да прекрача някои ограничения. Приспивайки я, аз ѝ впръснах от серума на дълголетието. Ако нещо не ѝ се случеше, сигурно щеше да изкара с него още столетие и половина. А аз се надявах да живея още и да ѝ се порадвам като на свое дете, въпреки че този серум комай бе престанал да ми действа.

Междувременно нашата ръководителка беше свършила с многократното хипновнущение на Адам и Ева — така, по съкратеното нейно име кръстих нейната питомка. Двамата се споглеждаха крадешком, явно усещаха, че по някакъв необясним начин си принадлежат, но още не знаеха какво да правят със себе си. Крачеха все заедно из резервата, веднъж Ева подскочи под едно дърво, при което доста съблазнително раздруса едрите си гърди, откъсна една ябълка и с кокетен жест я подаде на Адам. Той я поглеждаше учудено — в края на краишата можеше и сам да си я откъсне, без да скача, ако имаше нужда от нея! И все пак се почувства поласкан, което го задължи да я изяде бавно, не така животински грубо. Но пак не се случи нищо между двамата и те продължиха да вървят все така един до друг, сякаш се срамуваха от нещо, което трябваше да произлезе от тяхната близост, а не знаеха какво е.

Върнах Лилит в резервата, макар шефкинята да ми се понамръщи. Момичето доста бе се затъжило за неговите обитатели, особено за Адам, та веднага го потърси. Изглеждаше и разкаяна заради предишното си поведение. Бързо го намери, но до него пристъпваше

крути, нежна, срамежлива и сякаш непрекъснато очакваща нещо, друга самка. Лилит се спря стъпана пред тях, после в изненадващ порив се спусна към своя Адам. Клекна пред него, бръкна под заешката му препаска и нещо затаращува там с пръсти.

Адам силно ѝ се зарадва, после като че ли го обзе някакъв страх от Ева, но женската ръка под препаската му бързо го накара да се унесе в движенията ѝ, да забрави своятавшена му съпруга. Ева бе отстъпила гордо на две-три крачки от тях, а от всички страни притичваха останалите обитатели на резервата да видят какво ще предприеме тяхната Лилит, дето толкова дни бе се губила някъде. Все ще да е донесла оттам нещо ново!

Лилит изведнъж дръпна заешката препаска на Адам, откри щръкналия му член, пълен вече с желание, бързо се обърна, както бе си коленичила, и му предложи изподраскания си в джунглата задник. Затворил очи, Адам слепешката падна също на колене зад нея, а тя провря ръка между бедрата си и го насочи да влезе там, където никога не бе влизал. Навярно бе научила тази поза от животните в джунглата или пък си я носеше генетично в себе си. Видимо силно я заболя — нали ѝ беше за първи път! Но присъствието на Ева и другите я накара само да изохка през стиснатите устни и, изцъклила очи, да застърже със зъби.

И се захвана едно животинско бълкане и скимтене, и пъшкане, при което Адам съвсем озверя. Малката Лилит обаче храбро понасяше онова, което сама бе потърсила. И като че ли с мазохистично удоволствие го понасяше. За секунди двамата се търкулнаха един до друг в тревата да си поемат дъх, после Адам отново се хвърли към нея. Тя обаче го възпря, изпъна се по гръб и навири косматите си крачета — сигурно се надяваше така по-малко да я боли. Той нетърпеливо влезе между тях и всичко продължи със същата самозабрава, макар и двамата да бяха вече мокри от пот.

Около тях бе се скучило цялото не малко вече население на резервата. То обаче не дочека двамата да се уморят или да свършат с необичайните си занимания. Награбиха се един друг още там, сякаш само този пример бяха чакали, разхвърчаха се над главите им кожени препаски и започна едно масово повторение на току-що видяното. Резерватът, блажено спокоен и тих, се изпълни с пъхтене и стонове.

Единствена Ева стърчеше наслед бълскащите се едно в друго тела и объркано се озвърташе около себе си, не знаейки какво да прави.

— Хубава е, но е вързана горката — възтържествувах аз пред своята ръководителка. — Пък Адам не е забравил Лилит...

— Ще я вземе той, ще я вземе! — закани се доста сърдито тя и сигурно щеше да ми тръсне какво още възнамерява да предприеме, ако на екрана пред нас Лилит не бе се изправила, отстранявайки задъхания Адам от себе си.

Тя намести кожената си препаска, тръсна коси, за да се отлепят от мокрото ѝ лице и рече към Ева:

— Видя ли, ма, как се прави! А сега чакай, ако си нямаш друга работа!

Огледа доволно усърдното подражание на останалите обитатели, хвърли победоносен поглед към самотната Ева и се отдалечи зад храстите. Там клекна по своя си, доста шумна нужда.

Когато и аз се огледах около себе си, преброих малцина пред екраните за наблюдение. Изглежда, необичайната картина в резервата бе подействала и на колегите ми.

На втората сутрин, още от рано, съешаването продължи със същата ненаситност. Повечето двойки обаче бяха променили състава си. Изглежда, бяха осъзнали, че други повече им се харесват или просто бяха решили да опитат дали е същото и с друг партньор. Тук и там избухнаха и първите свади сред мъжките екземпляри, а на едно място неколцина храбреци направо си се биеха.

Фокусирах екрана, за да узная повода. Край масовия бой стърчеше доволно усмихната Лилит и очевидно чакаше кой ще е победителят, та с него да легне. Но броят на желаещите да повторят тъкмо с нея онова, което бяха гледали вчера, ставаше все по-голям и участниците в боя съответно ставаха също повече. Бе доста комично: тук и там в резервата опиянено се съешаваха, другаде със същото опиянение се биеха.

Лилит не дочака края на схватката, пък и той никакъв не се задаваше. Щом почна да се пролива кръв, тя хвана най-якия от побойниците за лакътя, властно го издърпа от купчината биещи се и го помъкна подире си към близкия храсталак. Скоро над храста се залюшка само главата на самеца със затворени очи.

Адам също повтаряше вече своята Ева. Едра, бяла, хубава, тя покорно следваше задъханите желания на ръцете му, докато нейните стърчеха встриани на тревата като безжизнени. Бедрата ѝ бяха оплескани с кръв.

— Видя ли! — възклика засияла нашата ръководителка.
Попарих триумфа ѝ.

— Видях! Ще има да си пати с тая скучна Ева!

Шефкинята премълча, но на другия ден, когато еcranите ни продължиха целодневно да ни показват същата забавна картина на масови съешавания и не по-малко масови сбивания, тя не сдържа яда си.

— В края на краишата, не сме дошли тука да им обзвеждаме публичен дом, нали?

— Какво искаш да кажеш? — запитах я наостreno.

— Крайно време е да вдигнем резервата! Да си се търсят само по двойки ли, по четворки ли, да се учат да живеят самостоятелно, без удобствата, които изкуствено им създаваме.

Вечерта наложи гнева си и на съвета, който прикрепи към него своето доста колебливо „Това е добре!“. Непривично за него, аз обаче, макар и ревнича заради своята Лилит, първа и с показана настоятелност гласувах резолюцията. Това вече накара всички да ме изгледат подозрително, а аз заядливо им се ухилих в отговор.

7.

Оставихме ги още няколко дена да се налудуват безгрижно в резервата, после една нощ вдигнахме неусетно за тях жиците. Наплашена от тока, джунглата не веднага влезе в резервата. Първи се появиха най-дръзките животни. Те нападнаха няколко двойки, както бяха се залисали в своето размножаване. Зверовете разкъсаха самците, трудещи се върху своите самки и в резервата едва тогава настъпи паника. Всички се изпокриха в храстите, а мъжките се изправиха пред тях да ги пазят, но ги пазеха с голи ръце или откъртени меки клони. Подхвърлихме им заострени кремъци и те бързо съобразиха, че стават за оръжие. Дотогава се мъчеха да прогонят зверовете само със силни викове. Запалихме на няколко места и огньове, от които те взеха пламтящи главни, за да отпъждат и ноща зверовете. Така им подсказахме някаква първа полза от огъня.

Хищниците продължаваха да ловуват в някогашния резерват, да отмъкват и по някой наш питомец, но мъжкарите, подтиквани от женските, събраха храброст и сили организирано да ги нападат с крясъци и кремъчни ножове. Това стресна хищниците и те станаха по-предпазливи. Дълго дебнеха във високата трева. Обаче и нашите питомци се научиха да предугаждат нападенията им и да се бранят. Неколцина от тях дори вързаха с лико острите кремъци върху дълги пръти и по този начин не само увеличиха силата на удара си, но и не бяха толкова близо до звяра.

Решението на съвета бе да ги оставим сами да си изработят начина на живот, защото очевидно растяха по-различни от нас, въпреки нашето старание и множеството генетични обработки. Само ги наблюдавахме, но не крия, че ни беше жал, когато хищниците убиваха нашите, така да се каже, произведения.

А те — все пак бяхме ги отгледали значително по-интелигентни от останалите обитатели на джунглата — сравнително лесно се опомниха и станаха самостоятелни. Опасностите ги принудиха да останат задружни. Заедно по-лесно понасяха трудностите, намираха помощ и кураж един от друг, по-успешно настигаха и сгащваха

храната си; когато тръгваха за нея, почваха да играят някакви сплотяващи ги заклинателни танци, които допълнително ги настройваха за бой. Жиците не ги спираха вече да шетат из околната джунгла. В подножието на близката планина те откриха за себе си подслон в няколко удобни пещери, които ги предпазваха от дъжд и буря. Бяха се образували сред тях и групи с постоянен състав — един мъжкар и една, две до три женски. Изглеждаше разумно, защото все още мъжете често гинеха в схватките с хищниците и едрия рогат дивеч, а повечето женски бяха издули вече коремите си, та им помагаха предимно със съвети. Предстоящите раждания и нощният студ принудиха племето от резервата да се пренесе изцяло в пещерите, да цени кожите на убитите животни като облекло и постеля върху каменния им под. Щяха да им бъдат нужни постоянен покрив и сушина, а почти веднага се убедиха, че падащият сравнително рядко от небето огън е подходящ да отоплява и осветлява пещерите им, та научиха жените да събират изсъхнали дърва и клони, за да го поддържат деннонощно.

Особено ни изненада с развитието си Ева. Все така кротка и покорна в ръцете на своя Адам, в останалото време тя направо си го командваше. Записвахме наредданията ѝ: „Направи това...“, „Направи онова...“, „Ти си първият, ти трябва да водиш всички, мухльо такъв!“, „Стига си висял като паяк, ами си заеми водаческото място, говедо на говедата!“ Или малко по-нежно: „Ти само почни, аз ще ти казвам какво да правиш!“... Обидните думи вече бяхме чули от устата на нейната съперница Лилит.

Имахме чувството, че Ева е готова веднага да заеме водаческото място и това ни радваше. Но големият ѝ корем я правеше унесена в себе си, внимателна в своите движения, тромава. Само когато ги наближеше Лилит, тя бързо-бързо закриваше с едрото си тяло своя Адам, зъбеше се и разперваше дългите си нокти. От кротостта ѝ не оставаше и следа. Беше по-силна от моята малка Лилит, която отстъпваше пред яростта ѝ, крепейки с две ръце не по-малко провиснал корем, силно оспорващ първенството на Евения. А Ева дори доведе на своя ненаситен Адам една останала сама женска, чийто мъж бе изтърбужен при общия лов на рогати животни и по този начин разумно се предпази от него.

Моята малка Лилит си прихващаше от мъжете, когото си пожелааше, и го замъкваше някъде на скрито. Така, без да ще, научи и другите да се крият, когато се сношават. Но заради това пък никоя от семейните общности не я пожела за член, направо я пъдеше, та никак не се знаеше кой от мъжете е бащата на онова, дето растеше в корема й. Но щом настъпи времето да ражда — доста преди Ева, — всички приеха, че това е именно Адам, първият ѝ мъж.

Адам обаче не посмя да ѝ помогне. Ева не го пусна. Никой от племето също не ѝ помагаше открито, само нощем хвърляха в пещерата ѝ меки кожи за бебето, а за нея едри и крехки мръвки или сладки корени.

Ние, разбира се, знаехме кои са, защото и нощем изучавахме живота на племето. Първото раждане и за нас бе от особена важност, но то мина благополучно. Лилит упорито стискаше зъби, да не издаде болките си на първескиня, а сигурно и да не се изложи в своята безпомощност. Така успя да не подплаши другите жени, на които също предстоеше първо раждане. Само на няколко пъти тя избърбори в унеса си името на Адам и ние предположихме, че Лилит не подбираше сексуалните си връзки не от действителна ненаситност, а за да покаже на Адам, че може и без него. А това беше вече твърде човешко като постъпка. Убедихме се в това, когато тя кръсти рожбата си — също чисто човешка постъпка. Беше всъщност първият създаден по нормален начин човек, чието име — Каин, озадачи всички ни. Но тъй като познавахме Лилит и като създаваща думи, не се учудихме, когато сред племето се наложи тръгналото от нея понятие „кинне“, с което обозначаваха „да ревнуващ“ или „да завидиш“. Изобщо мозъчето на Лилит неуморно казваше нещата около себе си с точни думи и звуково подражание.

Адам продължи да се преструва на незасегнат. Оглавил все пак племето като негов вожд, той си и имаше достатъчно работа, та пропусна да отбележи подобаващо първото раждане в него. Сигурно Ева пак не му позволи, за да не бъде тя, жената на вожда, втора. Благодарение на нейните напътствия обаче, Адам се изгради като общо взето полезен за племето си вожд. А Ева го научи да се и държи царствено, наперено. Той пръв запяваше и повеждаше бойния танц, преди ловците от племето да тръгнат по следите на дивеча, но ако плячката беше опасна, Адам се дръпваше назад и отдалеч командваше

действията на ловците. Те, разбира се, вече бяха овладели тънкостите на боя. Друго си беше обаче да има кой да стряска с викове дивеча, да му отвлича вниманието и да ги командва, та скоро приеха за напълно естествено неговото неучастие в тежките сражения с едрия дивеч. Заделяха му и най-добрата част от убитото животно, като на вожд.

Ева роди месец след Лилит и цялото племе се занадпреваря да ѝ носи лакомства и подаръци. До един бяха забравили, че първата жена на вожда им всъщност е Лилит. Не забравяха обаче от нея да се учат, защото тя надвишаваше всички по ум и умения. Лилит оваля своя Каинчо няколко пъти в топлата пепел от огнището пред пещерата, обяснявайки на начеколилите я жени с издути кореми, че това било здравословно за бебето, защото нечистите сили мразели вкуса на изгорелите дърва. Всеки ден го и къпеше пред всички в топлия извор, бълбукащ близо до пещерата ѝ, та момченцето растеше здраво и силно. Същото не можеше да се каже за официалния син на вожда Адам. Лишената от въображение Ева го кръсти с безкрилата дума „син“ — в края на краишата син бе родила, защо да му търси друго име! На езика на племето Авел беше „син“.

Авел си остана неокъпан в пепел („Няма да подражавам на оная мръсница, я!“), та нечистите сили го нападнаха още от първите дни. Телцето му се нашари с разни пъпки и петна, мускулите му си останаха слаби и меки. Той и проходи доста по-късно от своя само с месец по-голям брат, който скоро не оставил дърво наоколо неизкачено и отрано тръгна с ловците, за да носи на майка си полагация им се дял от плячката. Докато Авел си седеше вкъщи и чакаше да му поднесат, както обикновено, най-хубавата част от месото. Но и тя не го правеше нито по-здрав, нито по-сilen. Само доразгаряше завистта в очите на Каин.

Ева я позна в погледите и на другите, родени след него деца. Очевидно се чувстваха подценени и ощетени в сравнение със синчето на вожда. Па и в сравнение с малките му дъщери, които Ева роди покъсно. И една нощ здравомислещата Ева зашушна в ухото на мъжа си, но така, че и ние смогнахме да го запишем.

Видяла на сън как Каин изпива кръвта на нейния Авел, а стомахът му не я задържа и той я повръща. Но Авел си останал мъртъв...

— Трябва нещо да се направи — нареджаше тя в ухото на сънения Адам. — В племето се натрупва завист и ревност, а те сигурно ще станат опасни...

— Но какво мога аз да направя? — възропта сънливо Адам, който макар и от много години вече вожд на племето, не бе станал по-умен от това.

— Можеш — просъска в ухото му Ева. — Можеш! Тебе те слушат, нали си им вожд! Аз ще помисля какво да им кажеш...

Адам побърза да се обърне на другата страна, а ние от тази нощ напрегнато заследихме Ева, защото пред нашите очи се раждаше първият законник на племето. Най-после то щеше вероятно да получи нещо като социален и морален кодекс, който да управлява живота в непрекъснато нарастващото пещерно селище.

Бедното мозъче на първия наш питомник Адам трудно възприемаше, макар Ева да му го наливаше стотици пъти направо в ухото със среднощен шепот.

— Ще се изправиш над пещерите, горе на върха, и ще се провикнеш силно, та всички да се стреснат и да го запомнят! Ще им кажеш, че силите, дето са в небето, са ти ги внушили! Ти само ги възвестяваш на племето...

Бяхме подценили нашата Ева, оказа се, че притежава и режисьорска дарба. А под нейното ръководство Адам продължи още дълго да репетира, докато усвои какво и как да произнесе от върха.

В уречения ден решихме да подсилим ефекта на думите му. Племето наистина имаше нужда от морален кодекс, колкото и да не ни се щеше да утвърждаваме вярата му в надприродните сили. По съвета на жена си Адам бе се оттеглил за няколко часа в планината за последна репетиция, а Ева се погрижи през това време цялото племе да узнае, че той щял да донесе оттам важно за всички послание. Племето се струпа в подножието на надвисналата над пещерите скала и зачака. Дори децата престанаха да се гонят и боричкат, след като скалата, където трябваше да се появи Адам, внезапно избухна в пламъци. Буйният пожар, спуснат сякаш от слънчевото небе, накара всички да паднат на колене, както пред огньовете на светковиците. Адам съвсем се вдърви и от нашия глас, прозвучал над главата му.

— Мини през пламъците, Адаме, не се бой! И съобщи на племето онова, което ти е поръчано да кажеш!

Това се оказа най-съдбоносната наша грешка. Но колегите от другите континенти, отгледали своята раса далеч преди нас, също не бяха успели да я избегнат. Адам, а заедно с него и цялото племе, повярва, че над него съществуват невидими сили, които ръководят и напътстват целия им живот. Бързото осъзнаване на нашата грешка ни принуди после окончателно да оставим племето само да се оправя. Надявайки се с течение на времето то да се убеди, че такива същества над тях няма. А най-вече: че не е нито първосданно, нито богоизбрано на тази планета.

След боязливо и напразно озъртане Адам се престраши да мине бегом през запаления от нас огън. Магнезиевите съединения, синкави и ярки като светкавици, нямаха нужната температура, за да подпалят кожите му, само ги поопърлиха. Щом се убеди, че минаването му през огъня стана без болка, както бяхме му внущили, Адам се окуражи и като се изтъпани на скалата, произнесе гръмогласно: Онзи там (за повече убедителност той посочи с пръст облаците) бил му възложил да повтори тези заповеди. По тях трябвало отсега нататък неговото племе да живее и всеки бил длъжен да ги спазва, ако не иска да бъде жестоко наказан от Онзи там горе.

Повторно изпъна пръст към облаците и като си пое дъх, произнесе не по-малко внушително:

— Не убивай себеподобния си, каквито и различия да имаш с него!

И отново си пое дълбоко дъх:

— Не пожелавай пещерата на близния си, нито неговите кожи, нито мъжа на близната си!

Тази заповед очевидно беше предназначена за Лилит, но отговаряше и на нашите убеждения, че тъкмо жената е по-важната в обществото, а лишеният от друга природна задача мъж, след като си свърши работата като пряк помощник в отглеждането на потомството, нека се заеме да урежда съжителството му. И непрестанно да измисля как да прави живота му по-безопасен и лек.

— Не лъжи себе си и не лъжи другите!

Хубава заповед! Как обаче племето щеше да я спазва, след като при самото й обявяване Адам бе си послужил с лъжа?

— Бъди отговорен за всичко, що става в племето ти! И не се отделяй от него!

Това ни прозвуча доста консервативно, но с глас, стигнал до кресчendo, Адам произнасяше вече следващата заповед:

— Не прави онова, което осъждаш у другите!

И мълкна, забравил какво следващо по-нататък. Объркането му пролича, та побързахме да го спасим с нова намеса. Прозрели всичките измерения на нашата грешка, правехме опит да я поправим. И окончателно втрещихме племето с глас, идещ откъм облаците:

— Да нямаш други богове, освен природата, която те е създала.

И:

— Почитай природата в себе си и природата около себе си!

Последната заповед бяхме засили от нашите колеги от Изток, опитали се да я внушат на тамошните си питомци с известен начален успех.

После угасихме огъня край безпомощно щръкналия на върха Адам. Племето бе коленичило с наведени глави, смазано от гласа ни, изтъркулил се като гръмотевица над него. А прибягнахме до тези допълнения, защото бяхме се вече поизплашили от обожествявания ритуал.

Но ритуалът продължи. Опомнилият се Адам заслиза от върха бавно, объркал достолепието с уплахата, която приличаше повече на смирение. А племето се изсипа в праха пред него. Протягащо ръце да докосне провисналите край мръсните му крака кожи и явно всички бяха готови вечно да го боготворят. Дори го награбиха и го понесоха към близкия извор, накараха го да влезе в него и му измиха краката, кой знае откога не виждали вода.

Лилит и Каин стояха най-отзад. Не изглеждаха впечатлени от заповедите, а поведението на техните съплеменници явно ги забавляваше. Сигурно защото знаеха все пак кой е Адам. Това пролича и от постъпката на Каин. Още на другия ден той подмами хилавия си брат Авел по-далечко от пещерите и му размаза главата с една огромна биволска челюст.

Племето бе потресено — нали първата заповед, която току-що бе чуло под върха, забраняваща да се убиват себеподобни. И не посмя да убие Каин, както би сторило, преди да му бъдат наложени „божиите“ заповеди, само го прогони от селището си. А Каин се усмихна презрително на тия, дето го пъдеха, нарами тежкото си копие с

каменния връх, хвана майка си за ръка и я поведе към неизвестните простори на изток от пещерите.

Подире им се затича една от дъщерите на Ева, която, макар и още малка, бе влюбена в едрия хубавец Каин. Някъде в далечината тя ги застигна и се присъедини към тях. А ние така и не узнахме от завист ли, от ревност ли Каин бе убил брат си, или заради тази своя сестричка, която очевидно и двамата бяха пожелали за себе си.

Да, племето наистина имаше нужда от подобни заповеди, но щеше ли някога да се научи и да ги спазва?

8.

Оттеглихме се от планетата в далечна орбита, за да не се изкушаваме повече с намеси и да си побълъскаме главите кое бе ни накарало да събркаме. А човеците продължиха да гледат нагоре, където вече ни нямаше. Нуждаеха ли се от свръхестествени сили? Нали ги създаваме за самостоятелен живот, нали им внушавахме, че са рожби на природата, че на нея само трябва да се подчиняват и да я обичат като майка?

Вярата в нещо над природата ги въздигаше над животинския автоматизъм, да се боят от всемогъщи невидими сили, също изглеждаше по-практично за тях, но защо не се боеше Каин? Защо посегна на своя брат? Защо първият човек, роден от човеци, се оказа убиец? С дозата агресивност ли бяхме прекалили, опасявайки се от тревожната доброта в тях, с която нямаше да оцелеят в безмилостната всеобща битка на живота на планетата, при тяхната дълга бременност и сравнително рядкото раждане? Но защо дори страхът им от свръхприродните сили не обуздаваше тяхната вътрешновидова агресивност?

Бяхме силно смутени от неочекваното развитие на рожбите ни. Някой предложи:

— Да не позволяваме Каин да даде потомство! Мисля, че това е добро!

Съветът не беше сигурен дали трябваше да потвърди предложението му. Аз избухнах в своя си стил:

— Не, не е добро! — В края на краищата Лилит, моята питомница, бе го родила! — Нека проследим съдбата на Каин, но повече да не се намесваме! Ако може.

Така и не смогнах да се отърва от смешния си навик да добавям към всяко свое предложение и едно „ако може“. Дори веднъж го изтърсих на своя партньор в твърде неподходящ момент: „Люби ме, рекох му задъхана, люби ме силно! Ако може.“ И той се засмя, и, разбира се, не можа нищо да направи, а иначе щеше да си мине всичко нормално силно, заради което бях и привързана към него.

Съгласиха се да отложим каквото и да било решение. Понааблюдавахме ги още известно време отдалеч и все повече се отчайвахме от своето творение. По другите континенти останалите четири експедиции имаха почти същите резултати. Всички раси наистина се размножаваха усилено, успешно се справяха и с природните условия, но навсякъде усърдно подражаваха на Каин. Убиваха се по всевъзможни начини, проявявайки понякога изненадваща изобретателност, без поводите да изглеждат дори що-годе значителни. Като че ли във всички бяха вложени повече гени на агресивността, отколкото и у най-свирепите хищници. Особено често свадата избухваше заради правото първи да оплодят някоя жена. Такива свади бяха закономерни и сред животинския свят, сигурно бяха и нужни заради естествения отбор, но те никога не завършваха там със смъртта на съперника. А при нашите човеци за нормално се смяташе по-силният да разцепи главата на по-слабия с камък или да го прободе смъртоносно с копието си. Убиваха се и заради мизерното си имущество или просто от честолюбие, като че ли се срамуваха от добротата в себе си.

Нарушаваха и останалите закони, които Адам бе им провъзгласил от скалата. Моята малка Лилит например, почти всяка нощ, а понякога и денем, изминаваше бегом голямото разстояние до пещерите и винаги успяваше да измъкне тайно от леговището или работата му някой мъж, за да легне с него. Синът й се опита да я спре, като я сплаши със заповедите на Адам, но тя му се озъби: „Ако не е грях съединението на окото с образа, или на ухото със звука, то няма да е грях и съединението на тялото на жената с тялото на мъжа!“

Каин неочеквано бе станал крътък и добър стопанин въпреки грозната си постыпка. Обработващо умно земята и тя му се отплащаща с богат плод. Завъди и много деца със сестра си, с която очевидно живееха в разбирателство, беше великодушен към цялото си потомство и към природените от майка му братя и сестри, управляващо ги в мир и полезен труд. Сякаш всичката си агресивност бе изразходвал в онова убийство.

С намерението да се върнем след време, за да видим каква поука са си взели нашите потомци от първите братоубийства, стегнахме астролетите, готовейки се да отпътуваме от из branата за наше продължение планета, където — както би се изразила малката Лилит,

„я свършихме, както кучето на нивата“. Тя бе имала предвид нивата на сина си и животното, което той бе приучил да върви все подире му.

Продължаваше тази моя малка Лилит да населява планетата с нови думи и нови рожби. Ние самите бяхме престанали вече да ги броим и наблюдаваме, само се възхищавахме на любовната неизтощимост на Лилит и на хитростта ѝ да намира готови за съвокупление с нея мъже. Останалите се учудваха и на дълголетието и плодовитостта ѝ, но аз не издавах тайната си. И когато веднъж оstarяващият Каин изрази недоумението си от това, че тя си остава все такава млада и жизнена, тя пак му отвърна в засмяна скоропоговорка: „Жена, намираща удоволствие в непрестанни караници, това не е жена, а старост, приела женски облик. Не ми се сърди, сине, но е така!“

Незабелязано от хората, които бяхме създали с намерението да ги направим свое продължение, напуснахме планетата, кръстена от Адам Земя, в една такава нощ, когато неговата първа жена Лилит лежеше при поредния си мъж. Бяхме се движили с близко до скоростта на светлината нетърпение, за да се приберем при своите, да се посъветваме с тях за неуспехите си и, макар не веднъж да бе ни се вече случвало, пак ни стресна това, че там, откъдето бяхме излетели, междувременно бяха изминали столетия. Този неумолим Бог на Вселената, времето, отново бе останал равнодушен към мечтата ни да заварим поне нещичко познато. При предишните ни завръщания обаче родината ни бе се придвижвала напред в своя прогрес, посрещаше ни променена, но винаги към по-добро, винаги тържествено и с радост, а сега не ни посрещна никой.

Нашето слънце, около което се въртяха единайсет планети, бе станало почти лилаво. В него можеше да се гледа и с незащитено око, дотолкова то бе загубило своя блесък, а заедно с него и излъчващата топлина. Десет от планетите му, край които минахме, тънха в космическия студ и мрак. Хората отдавна бяха ги напуснали. Обиколихме и планетата-майка, чието мълчание ни се стори особено страшно. Ни радио, ни радарна или телевизионна вълна ни докоснаха отнякъде. Разкошният живот, който бяхме оставили, окончателно бе погинал. Хората, също останали малко, бяха се събрали на най-близката до Слънцето планета. Преди излитането ни тя още представляваше безрадостната гледка на безводни, ронливи от триистаградусовата горещина скални масиви. Освен една автоматична

наблюдателница на Слънцето, друго човешко съоръжение не съществуваше на нея. Сега температурата на повърхността ѝ бе спаднала до двайсет и осем градуса.

Кацахме на нея с ръчно управление върху писта, която отдавна никого не бе обслужвала. Повишената радиация от близостта на слънцето ни принуди да облечем противорадиационните костюми, да гълтнем и съответните препарати, макар организмите ни още от раждането да бяха обработени да издържат на по-голяма радиация.

Не беше нужно дори да се споглеждаме, за да си казваме мълчаливо, че се е събъднало онова, в което все не ни се щеше да повярваме истински: животът в нашата звездна система бе уминал столетия наред заедно с гаснещото свое слънце. От пустотата и руините наоколо лъхаше на смърт и ние побързахме да избягаме в тясното пространство на някакъв зинал насреща ни смътно осветен тунел.

Дълго вървяхме по този тунел, без той да става нито по-светъл, нито по-тъмен, но наклонът му говореше, че ни отвежда дълбоко под повърхността. На подвижния някога ескалаторен тротоар също отдавна не бе стъпвал никой — слоят прах по него не бе отпечатал ничии ходила. Скоро трябваше да заобикаляме и луксозните преди, а сега също потънали в мръсотия вагони на тунелния превоз към повърхността. Отвъд последния от вагоните — зад него се виждаше нещо като гаров площад, срещнахме първите наши събратя: двама доста опиянени от алкохол или някакъв друг опиат старци, които залитаха и се крепеха един друг под ръка. Като ни видяха, те като че ли дори не се изненадаха на противорадиационните ни костюми и шлемове. Главите им бяха голи, а лицата силно сбръчкани — толкова ли бе ги изсушила радиацията или опиатът?

Погледнахме брояча на ръкавите си и видяхме, че също можем да свалим шлемовете. Тук радиацията беше поносима. А пияните старци, на които не бяхме направили никакво впечатление, едва сега, като видяха лицата ни, се оживиха. Забързориха един през друг на някакъв жargon, който не разбирахме и те, сякаш изтрезнели, започнаха да търсят по-старинни думи и изрази.

— Ама чакайте, чакайте... вие сте, значи, нашите прародители, така ли! Я какви сте млади и хубави! Откъде идете? Аха!

Никакво впечатление не им направи нашият разказ, те дори не помнеха обещаваната им илюзия, че е възможно някъде из Галактиката да открием продължение на нашата цивилизация. Без дори да ни изслушат, те започнаха един през друг да ни се карат:

— И за какво се връщате, да ви пита човек? Да ни покажете колко сте млади и хубави? Прищяло ви се е тук да умрете, така ли? Па мрете тогава, като не ви се мре другаде! Все ще изхраним и вас! Астролетите ви здрави ли са? Не, питаме само така, не са ни притрябвали! Както и ония, дето като вас забягнаха с всичките ни космолети, ама не се върнаха. Въобразиха си, че могат да избягат от своята смърт, ама няма, няма...

Очите им излъчваха сега само трезва старческа злоба, все с тая тържествуваща злоба ни и тръснаха между другото, че на планетата сега имало само един по-голям град, толкова били хората, останали в цялата планетна система един град стари хора! И завършиха все така злорадо:

— И вие не водите деца, нали? Не можете да се размножавате, нали?

Отминахме съкрушени, а опитите ни да го направим с пренебрежението на младостта излязоха несполучливи. Сами знаехме, че носим края в себе си, нямаше нужда да ни го напомнят! Но такова ли бъдеще чакаше всяка форма на живот, под което и да е слънце в тази Галактика? Защо не можеше да бъде пренасян, а трябваше отново и отново да се заражда някъде и отново, и отново да изминават милиарди години, докато се роди цивилизацията?

Бяхме излезли само по трима души от астролет, останалите ни чакаха там, за да видят какво ще се случи, но въпреки това групичката ни се оказа внушителна — петнайсет души. Защото толкова голяма група не срещнахме никъде по пътя си. По улиците, които тръгваха ветрилообразно от гаровия площад, тук и там се клатушкаха по един-двама старци, чиито празни очи сякаш не ни виждаха. От двете страни на улиците се извисяваха красиви сгради, от чиято занемареност веднага те заболяваше душата. Повечето от тях зееха насреща ни със счупени прозорци, отдавна зарязани, необитаеми, дори мишки и котки не пресичаха пътя ни. Тук и там срещахме изсъхнали дървета, а в този мъртъв град продължаваха да функционират само автоматите. Те бълваха навсякъде електричество, за да стане по-ярка запуснатостта на

целия лукс, фонтани озонираха въздуха, който дишаха само полумъртви или полуживи хора. Те се спираха пред нашата група поучудени, но не и толкова любопитни, че да ни запитат какви сме и откъде идем. Сетивата им бяха мъртви преди тях, мъртви от опиати и алкохол. Те нямаха друго занимание, освен да чакат смъртта си. Автоматите продължаваха да им произвеждат храна, облекло и пиене, но и то вече не им трябваше кой знае колко. Облеклото им беше старо и окъсано като тях, лицата им бяха изпiti от недостига на храна, която умъртвеният им от алкохола стомах вече не приемаше.

Стариците ни се видяха по-жизнени, та тях спирахме да питаме за ръководството на планетата, но и те дълго не ни разбираха. Езикът им също умираше дума по дума, за да се сведе до елементарен жargon или по-скоро до знакова система за примитивна звукова информация. Щом ни разбереха обаче, бабичките веднага изстреляха като гейзер злобната си завист, че вероятно ще живеем едно-две десетилетия повече от тях. После все така внезапно се укротяваха, почваха да се хилят и доста безсръмно да навират мършавите си задници в скотовете на четиридесета мъже, които вървеха с нас, за да ги възбудят. Някои от тях се опитваха да въвлекат и нас в непристойни и неестествени сексуални игри, та трябваше да се спасяваме с бягство или употреба на сила. Никъде не срещнахме оставената позната ни изтънчена интелигентност и доброжелателството, които регулираха някога живота в нашата планетна система. Моралът изглеждаше неузнаваемо променен и все пак не беше за нас толкова непознат, защото доста приличаше на онзи от далечната планета Земя. Навсякъде се сблъсквахме с един оголен и озъбен egoизъм, та не можехме да не се запитаме: Нима краят на всяка цивилизация трябваше така да заприличва на началото ѝ? Както престарелите индивиди често почват да се държат като капризни бебета, лакоми и безогледни в своята неутолена жажда за живот. Но нима тези тук си отиваха неутолени, нима серумите за дълголетие не бяха им дали възможност да се наситят и уморят от живееене? Защо бе тая бездуховност и мрачна деградация? Нима не ги утешаваше мисълта, че не само те загиват, че загива заедно с тях цялата им система?

На два от малките градски площиада с изсъхнали храсти и дървета проповедници в окъсани дълги дрехи се надвикуваха над клюмналите глави на пет-шест старци, които, мъртвопияни, не бяха

намерили сили да се вдигнат от плочника. Не разбирахме какво им говорят, но отделни фрази достигаха до ушите ни, въпреки че нямаше дори озвучители — вероятно апаратурата бе повредена и никой не чувстваше нужда да я поправя.

— Краят на света... Достойнство... Като за човека... Само човекът е останал жив под това слънце, всичко е измряло безропотно. Но човекът трябва с достойнство...

Такива откъслечни фрази ни застигаха, докато прекосявахме площадчетата под равнодушните погледи на пияните. Нима тези отчаяни проповедници не бяха се убедили, че умиращият няма нужда нито от изкуство, нито от проповеди? И май това беше една от разликите между умиращата и раждащата се цивилизация.

В сградата на управлението, не по-малко прашна и занемарена, ни посрещаха неколцина старци. Бяха нещо като секретари, които, въздебелички, изглеждаха трезви и суетливи в неразбираема за нас работа. Те ни предаваха равнодушно един на друг, с мъка вдигаха дебелите си задници от столовете и нито един от тях не ни запита кои сме и защо търсим председателя им. Ние, достатъчно отчаяни от видяното, също вече не знаехме за какво го търсим. Не знаехме нужно ли е да се похвалим, или да се оплачем от стореното? И що за хвалба щеше да бъде това, че някъде далече, далече сме открили или дали началото на цивилизация, която един ден може би щеше да заприлича на нашата, за да загине и като нашата, когато бъде унищожена от собственото си слънце? Щеше ли да бъде това някаква утеша за този не по-малко дебел председател, който, намълчал се досега или избран за гробокопач на своя град, побърза да ни засипе с думи, без да ни пита за каквото и да е. Бъбреше, сякаш да се наприказва, преди мълчанието на вечността да го е погълнало.

— Значи се върнахте, а? Да, има ви в историческия архив! Успяхте ли? То и да сте успели, нас какво ни топли това! Пратихме доста млади хора в далечните планетни системи. Нищо! Ако не загиваха, оставаха си и там безплодни като нас. Просто химията на живота под тая звезда вече се е изчерпала. Всичко измря! Само ние се влачим още благодарение на серумите за дълголетие. Да вземе да избухне най-следе това слънце, че да се свърши всичко наведнъж...

Казваше го обаче някак си весело този гробар на цивилизацията ни, дребничък, изроден като всичко под отслабващите лъчи на

слънцето, но дебел и трезвен. Изглежда, все още му се живееше, защото и приятно се живееше на тази планета, където бяха смъкнали всички лукс от другите планети, за да направят погребението си покрасиво.

Водачката на групата ни едва успя наслед безкрайното му дърдорене и въртене из грамадния, луксозен кабинет да го запита за кога очакват избухването на слънцето, но председателят не ѝ отговори веднага, сигурно обзет от неудържимия порив да говори на хора, годни да го слушат. Бе забравил дори да ни покани да седнем около покритата с прах дълга заседателна маса.

— Тук можете да вземете каквото си поискате, всичко има! И никой не го пази. Предишните поколения са ни оставили изобилие от хубави и полезни неща, а сега ние само ги пилеем. Нали никой няма да дойде след нас, за какво да ги пазим? Вие сте едно доста отдалечено от нас поколение, но гледам, млади изглеждате и сигурно я можете още оная работа, та ако ви се прищят стари жени и старчески задници, сега тук се предлагат щедро навсякъде. Ама сигурно ви се струваме отвратителни — позасмя се дебелият председател. — Такива сме си, какво да се прави! От всички живи същества само човекът става отвратителен, когато съзнателно очаква своя край. Ако сте решили да останете при нас, останете, ще поживеете поне без грижи за настъпния и ще се нагледате как човекът — това мислещо същество, тая еманация на материята, тоя венец на природата и как ли още не сме се наричали самоласкаещо се посреща пиян своя край. Много пие тази еманация, ще знаете! Щото я е страх! Ужасно я е страх от края и току се напива, за да го забрави. А слънцето не знаем кога ще избухне. Може и утре, може и след хиляда години. Специалистите ни измряха първи, май че се самоубиха, а техни последователи няма вече, но така може би е по-интересно, да не знаем...

Загубила търпение, аз доста грубо го прекъснах:

— Безрадостно бъдеще ни предлагате! Вярно, машини и сгради има достатъчно, лесно ще ги накараме да ни служат, но повсеместното мъртвило наоколо непрекъснато ще ни напомня за собствената ни обреченост. Ще се пропием и ние...

Той се завъртя като дебеличък пумпал в отвъдния край на огромния кабинет и силно пребледня.

— Ама няма ли наистина да останете? А аз се надявах да ни помогнете да съхраним достойнството си. Исках да се съюза с вас в името на човешкото достойнство...

— Какво разбирае под достойнство? — прекъснах го аз повторно със същата безцеремонност.

— Ами... не така! Не и като животните безсъзнателно, не и като онези наши събратя, дето непрекъснато поливат страха си с опиати...

Той бе разперил безпомощно ръце и също не знаеше какво е това достойнство, с което човекът трябвало да посрещне смъртта си. Вероятно имаше предвид храбрата готовност да се пренесеш в небитието, но нима това нямаше да е своего рода самоубийство?

— Искате да ви станем нещо като погребално бюро, така ли? — още по-грубо се заядох аз, усетила подкрепата на своите другари, срещнала и одобрение в очите на неколцина. — Понеже времето е пощадило нашите сили, да погребваме всеки ден вашите пияници и самоубийци, неиздържали на очакването, така ли?...

Из пътя бяхме видели и няколко проснати на земята мъже и жени, които повече приличаха на неприбрани трупове, отколкото на спящи пияници.

— Не исках това да кажа — побърза председателят да се защити, макар точно това да се съдържаше в думите му. — Вие, разбира се, сте свободни да изберете собствената си участ, на никого тук не пречим да си избира собствения край. Аз само се надявах, че бихте могли да бъдете в помощ на ръководството...

— Ще си помислим! — възпрях аз новата лавина от думи, която застрашаваше да се срине върху ни, но и в самия ми отговор не се съдържаше никакво обещание; не, аз поне нямаше дори за миг да се замисля.

И гордо поведох групата към изхода, забелязала в очите на председателя угасването на лъстивия блъсък, с който бе ме оглеждал. Истинската водачка на групата ме застигна и ми пошепна:

— Браво, Лилит!

А лъстивият блъсък от очите на председателя възпламна пак малко преди да се гмурнем в тунела за към пистата. Един пиян старец се залюшка настъпва ни като от силен вятър.

— Яаа, млади жени! Откъде се взехте такива хубави? Ще ви целувам, само ще ви целувам, откога не съм милвал нещо младичко!

— Има кой да ни милва! — посочих аз четиридесетата мъже, които бързаха преди нас, но старецът не се предаваше.

— Ми нека да присъстват и те! Ще стане още по-интересно...

— Оооо, я се махай от пътя ни, че като ти цапна един! — рекох аз и доста силно го бълснах, така че залитна чак към отсрещната стена на тунела. Не го видях дали успя да се задържи, защото почти се затичахме подир мъжете си.

Тоя разлигавен старец окончателно ни отблъсна от нашата родна планетна система. Тя щеше да си умира по най-естествения начин, неестествено щеше да се държи тук единствено човекът, но ние, далечните негови предци, не се чувствахме с нищо задължени да погребваме с никакво си достойнство никакви наши потомци.

Заредихме набързо астролетите с гориво, кислород и храна за още цяло столетие и веднага напуснахме най-близката до моравото наше слънце планета. Не само отчаянието ѝ бе ни подгонило, не само всеобщата разруха на нашата цивилизация. Бягахме от смъртта при началото на живота!

Слънцето зад нас щеше да продължи да се свива, докато рухнеше в себе си, за да възкръсне в някоя свръхнова звезда, алчна да погълне всичко около себе си, лакома за време и за пространство, и за бъдещ живот.

Да, родното ни слънце щеше да възкръсне някой ден в свръхнова звезда, но ние самите никога нямаше да възкръснем, освен ако на онази планета, наречена Земя, не избухнеше като свръхново едно красиво наше продължение. Такава бе и последната наша надежда.

9.

Понесохме се към планетата, където младият живот избуваше под животворните лъчи на своето слънце. Идването ни насам и връщането ни със скорост, близка до тази на светлината, бе предоставило на планетата Земя хилядолетия развитие. Какво ли ни очакваше?

Оказахме се наивници. Чувството ни не беше толкова истинска вяра в бъдещето на създаденото от нас човечество, колкото някаква сляпа надежда за собствено оцеляване, за нещо, към което можеш да се присъединиш. Естествено, останахме в далечна орбита, откъдето благоразумно огледахме добре планетата. Пуснахме и сонди за подслушване, а преводаческите ни апарати усилено заработиха, за да усвоят стотиците нови езици, възникнали междувременно из всички краища на планетата. Те обслужваха стотици по-големи или по-малки групи от хора, организирани общо взето по един и същи начин, макар някои от държавните обединения да бяха значително по-напреднали в техническото улеснение на бита и в усложнения обществен порядък от повечето други, останали си на племенно равнище. Те имаха красиви градове — изглежда, строителството им се удаваше, — но пък сметоотводите и канализационните системи никакви ги нямаше, та красотата на градовете беше по-скоро далечен мираж. Иначе улиците им бяха засипани от мръсотия. А жителите им се подчиняваха на повече или по-малко свирепи диктатори, които пък се представяха за свръхсъщества и настояваха да бъдат боготворени.

Стотина милиона населяваха сега всички континенти, но начинът им на живот бликаше отвсякъде към нас с непонятен ни със своята безпричинност ужас. Не ни оставаше друго, освен безпомощно да се запитаме: „Ние ли сме виновни за него, ние ли го създадохме?“

Цялата планета бе обхваната от всеобщо и безогледно насилие, при все че на нея имаше достатъчно място за стократно по-многобойно население. Изключено бе насилието да е предизвикано от стесняване на екологичната ниша. Всеки народ и всяко племе бе си измислило свои си богове, на тях се молеше на своя си език и много

настояваше да ги наложи с бой поне на съседите си. Но с войнствените си призови хората прикриваха почти винаги несъзнателно всъщност своята алчност за плячка и територии. Изглежда, това беше им по-лесният начин, отколкото сами да си произведат нужното. Тази повсеместна всеотдаденост на насилието заедно с агресивното невежество забавяха навсякъде истинското развитие. Нравите им бяха потресаващи, защото узаконяваха не по-малко потресаващия порядък в начина им на живот. И ние не можехме да не се запитаме още за какво друго им служат всичките тези божества, дето бяха си ги измислили, щом като не следваха техните също измислени от хората нареддания.

Безброй бяха тези божества, по нашите територии обаче бе се родило и племе, което бе се спряло само на един Бог. Макар този Бог да управляваща живота на племето с непонятна ни безмилостност, племето също бе готово да унищожава всекиго, дръзнал да не вярва в него.

Явно хората, създадени от нас, ненавиждаха различието, а с това продължаваха да носят животинско стадното в себе си. Също като животните, и те не търпяха в своите стада отличаващите се по нещо индивиди, с което също щяха да забавят занапред своето развитие. Затова непрекъснато заседавахме и все не можехме да стигнем до общо заключение в какво и къде бяхме събрали. Главна тема на дискусиите ни беше обзелото хората зло. А те бяха си измислили и множество невидими демони, призраци и подчертано зли божества. На тях приписваха собственото си зло, отказвайки да го потърсят в самите себе си; това бе окончателното доказателство за природната им злоба.

Тайно упоихме и отмъкнахме няколко души за изследване на генната им картина. Едни имаха повечко гени на агресията, други — по-малко, но и то не оправдаваше взаимоотношенията им. Особено тази съвсем непонятна ни институция — робството! Хора, свободни в своето обединение, сражаващи се за своята свобода, изведенъж слагаха оръжие и послушно, без съпротива, признаваха правото на победителите си не само да обсебят тяхното имущество, територия и жените им, а да направят слуги и самите тях.

Жените бяха превърнати в средство за развлечение или в домашни машини за раждане. Моята малка Лилит например, отдавна изгнила под повърхността на планетата, бе превърната от легендите в носител на злото, в някакъв отмъстителен демон. Вярно, тя бе

посещавала нощем някои самотни мъже, но никого не бе принуждавала да спи насила с нея, нито пък бе раждала демони. Съвсем глупава бе пък приказката, че Лилит клякала пред мъжете с властните думи: „Искам да изпия бебчетата!“ Налапвала онова, откъдето при мъжете струят зародишите за бъдещото потомство, и безжалостно го изсмуквала. Това обаче се харесвало на мъжете, затова винаги били готови да легнат с нея.

Тук легендата се слива с друг злостен мит: Лилит била изсмуквала мозъка на новородените, което също е суеверна измислица на отмъстителните потомки на Ева, които също лесно умирали поради липса на хигиена. По времето на моята Лилит никой още на Земята не знаеше, че от мъжкия оплодителен орган излизат семената, от които жените зачеват, така че и това доказва значително по-късния характер на митовете.

Междувременно всички зверове бяха се наплашили от изобретателния в убийствата човек и отбягваха срещите си с него, така че той не се нуждаеше от нови средства да се пази от тях. Но човекът непрекъснато усъвършенстваше своите оръжия не за да се защитава, а за да унищожава себеподобните си. И това беше ни особено непонятно. А от формулатата за него, на която нерешително се спряхме, то съвсем не ни ставаше по-ясно. Злото — формулирахме ние нещо като работна хипотеза, означава насилие върху човека, спиращо неговото развитие; насилие физическо и духовно, с крайна форма убийството. И натрапваща се отличителна черта — своята ненужност.

Жителите на цялата планета убиваха за своята „права вяра“, убиваха за плячка, убиваха за роби, които да им работят, убиваха от ревност, съдържаща над всичко собственическо чувство над жените, убиваха, създали си разни обичаи, чрез които да изразходват своята агресивна енергия. Изобщо убиваха с лекота и с винаги готово оправдание пред себе си и пред своето племе, колкото и наивно да бе оправданието. И поставяха наравно злото, причинявано от човеци, на природните катаклизми, които погубваха пък тях, приписвайки ги също на измислените божества.

Много от религиите виждаха света поначало добър за човека, създаден от благоразположени надприродни сили, и само тук и там злото се намесваше в него. Докато за нас — може би защото ни деляха от него милиони години развитие — човешкият свят, какъвто го

наблюдавахме сега, изглеждаше поначало съркан в конструкцията си, лошо направен, а примесът му с добротата — съвсем малък. И се чувствахме виновни за това!

Вярно, агресивността наистина се доказваше като начин за самоосъществяване на човека, но от изтъкнати граждани на по-напреднали страни, които също упойвахме за изследване, се убеждавахме, че човекът може да се осъществява и без агресивност към себеподобния, като я насочи към света на познанието. А това ни вдъхваше, макар и слаба, надежда. Робувайки на чувството си за отговорност и сигурно защото много ни се искаше, ние култивирахме в себе си вярата, че все пак един ден човечеството ще се осъзнае и само ще разчепка природата на злото, за да го победи. Любовта към истината, колкото и тя да е относителна във вселенски мащаб, любовта към светлината и топлината, към съпричастието и съпреживяването на чуждата болка, към усмивката и смеха, изобщо любовта към човека единствена бе в състояние да победи злото. А засега хората на планетата не се обичаха един друг и съвсем не се смятаха за нещо изключително, колкото и да се самоуверяваха, че са ги създали техните богове. Злото в тях ги правеше и особено изобретателни в изтезанията: хвърляха се един друг в огъня или на зверовете и се наслаждаваха на мъките на себеподобните. Те не ни усещаха и не знаеха за нашето присъствие, но правеха всичко сякаш нарочно, за да ни отблъскват от себе си, да ни покажат, че не вярват в измислените от тях с наша помощ богове, забраняващи им насилието. А тяхното зло като че ли бе се вселило отчасти и в нас самите. Не се ли отнесохме и ние по своему лошо с нашите далечни потомци в родната ни планетна система? Не им ли дължехме някакво извинение?

Ставаше ни все по-непоносимо и ние се готвехме да напуснем вече окончателно планетата с отчаяния възглас: „Такова ли ще е нашето продължение?“, когато специалистите ни забелязаха, че между два от големите града в района ни се надигаше да избухне вулкан и скоро щеше да ги срине и затрупа. Бяха градовете Содом и Гомор. Прища ни се да ги предупредим и може би затова ръководителката на нашия астролет настоя още веднъж да проверим дали добрината е достатъчно сила у човека, за да се пребори със злото. Съветът й разреши.

Няколко дена тя търсеше в тези градове човек, който да не носи злото в себе си, човек с най-слаби агресивни гени, докато накрая се спря на някой си Лот. И му заръча, имитирайки неговия Бог, в който той безотказно вярваше, да предупреди жителите на Содом и Гомор да се изнесат извън градовете, преди да е изригнал вулканът. Екипажите и на петте ни астролета се струпаха край наблюдателните средства да видят как Лот ще предупреди жителите на тези градове. Какво бе смайването ни обаче, когато „добрият“ Лот, въпреки своята благодетелна набожност, запази в тайна нашето съобщение, изведе извън града единствено дъщерите си. Дори на жена си промърмори нещо в последния миг, което тя така и не разбра, та загина заедно с всички.

Вулканът унищожи напълно с огнения си дъжд и с лавата си двата града. Не предприехме нищо, за да спасим някого, бяхме вцепенени. Щом най-добрият човек в цели два града ги обрече безмилостно на унищожение, явно не биваше да се очаква скоро любовта към човека да отърве този свят от злото. И командването на цялата ни експедиция насрочи общ конферентен съвет на екипажите на петте астролета по холовизорната връзка. Командващата беше кратка и мрачно делова.

— Свободни сте да избирате по-нататъшното си поведение. Всеки астролет да решава сам за себе си ще остава ли тук, където не се оправдаха нашите очаквания, или ще продължи търсенето из Галактиката. Имаме още средства да посеем и другаде съзнание, стига да намерим подходяща планета. В състояние сме да отидем за кратко и до родната ни звезда, ако сте любопитни да видите съдбата и на нашата цивилизация. Смятайте това за края на нашата експедиция! Тя повече няма да се чувства задължена към никого, а аз се оттеглям от общото командване.

Никой не се възпротиви, когато ръководителката на нашия астролет предложи да останем заедно, заедно и да напуснем опротивялата ни Земя. Все едно ни беше къде ще отидем, важното бе — по-далече от планетата, където постоянно щяхме да чувстваме своята вина, без да сме сигурни в нея.

Разбира се, аз не можех да не се обадя, макар също да бях гласувала за решението. Помолих общия съвет да ми разреши да направя последен експеримент с хора от моя район. Естествено не на

тази, както вече бяхме се убедили, безнадеждна планета. Исках да пренеса подбрана група в паралелното на планетата времепространство. Да опитам с тях да създам ново, по-добро човечество. И добавих своето отвратително „Ако може!“.

Такъв експеримент никой досега от нас не бе правил, знаехме го само теоретично, макар да носехме нужните апарати със себе си.

Командирката на астролетите се самофокусира на огромния конферентен еcran и по силно избледнялата ѝ хубост аз познах, че може би я виждам за последен път.

— Опитай, Лилит — отвърна тя за всички. — Но трябва да знаеш, че ще си останеш при своя експеримент. Няма да чакаме тук резултата му. Знаеш, че сме обречени; дали ще дойдеш с нас, или ще останеш, или ще загинеш...

Тя не произнесе края на своето изречение, което можех и сама да довърша, но аз побързах да ѝ благодаря, да благодаря и на всички за предоставяната възможност. След което ги стреснах с една мъдрост, чута току-що от земен мъдрец, която, като повечето земни мъдрости, не ни беше твърде ясна.

— Каквато и част от света да ти бъда отказана, винаги ще ти остане по-голямата!

10.

Добрият човек навсякъде по планетата биваше мачкан, потискан, поробван, убиван и аз бях готова да се откажа от теорията си за добряка като вреден за обществото. Възпря ме предателството на добрия набожен Лот, но щом започнах да разсъждавам как да подхвани собствения си експеримент, оказа се все пак склонна да избера хора с по-малко агресивност в характера си.

По същото време над нашия район на континента се заизсипваха необикновено силни дъждове. Хора и добитък се давеха в пороите, рукали от планините и хълмовете с необикновена мощ. Дожаля ми за потомците на нашите Ева и Лилит и едва ли можеше да се нарече почтено използването на техния страх, за да тръгнат с мен. Но сгодата не биваше да се пренебрегва.

От нашия астролет ми предоставиха неизползвания дотогава апарат за преминаване в паралелното в Галактиката времепространство. Ако се наложеше да прибягват до него, екипажът ни можеше да се събере и в апаратите на другите астролети. Инсталирахме го в защитена от дъждовете високопланинска пещера и ми остана по-трудното — да избера подходящите хора. Океанските земетръси и предизвиканите от тях приливни вълни и дъждове, които заливаха населените крайбрежия, щяха да привлекат към експеримента повече хора, отколкото бяха ми нужни. А изведнъж бе ми се прищяло всички да спася. Затруднението идеше от собствената ми неувереност в принципа на подбора. А силният дъжд допълнително пречеше на наблюденията ми.

Едва на петия ден — по принуда прибързано, защото астролетите настояваха вече да потеглят — аз се спрях на една възрастна жена. Казваше се Нойя и се разпореждаше с непоклатим авторитет сред многочисления си род. Мъжът ѝ бе отдавна починал. Младите, па и всички в махалата, се обръщаха към нея с „Бабо Нойке“, изпълвайки своето отношение към нея с неподправено страхопочитание. Тя не бе толкова религиозна като другите, но под нейната команда в рода ѝ

цареше строг религиозен ред, а нравите в него бяха по-чисти от наша гледна точка.

Издебнах я, когато тя влезе в обора да изведе застражения от удавяне добитък. Трябваше да приличам на някое от техните божества или поне на ангел, за които толкова говореха. Облеклото и позата на тия ангели бях видяла от техните примитивни изображения.

Баба Нойка падна на колене в разкашканата от водата кал на обора. Устните ѝ зашепнаха нещо колкото изплашено, толкова и разказяно — нали трябваше да отстъпи от своето неверие в извънземните сили! Почаках я да свърши, да вдигне боязливо към мен очи и хипнотично я приковах към себе си. Занареждах ѝ телепатично, направо в мозъка, без да се помръдвам, внушавайки ѝ, че съм видение. Сигурно приличах и на видение така увиснала с антигравитационния си апарат под тавана на обора.

— Нойя — рекох ѝ колкото се може по-внушително, — на теб възлагам да спасиш добрите хора в този град. Избери ги, както ти разбиращ човешката доброта и годност за труд, и ги отведи в планината! Там ви чака едно чудодейно превозно средство, което ще ви спаси от удавяне. Да не бъдат обаче повече от сто души, а всеки да води и животни за разплод. Така ще подновим живота другаде, защото тук всичко ще бъде издавено за наказание. Нали знаеш кой ти говори?...

Не посмях да доизрека лъжата си. Беше си чисто сплашване. Пороите и приливните вълни щяха да удавят някой и друг непохватен или неумеещ да плува човек, някое и друго животно, скоро обаче щяха да спрат. Предричаха го нашите метеоролози, а те рядко грешеха, макар да се намираха на чужда планета. Бях се спряла на Нойя, решила, че все пак е по-редно една планетянка-майка да направи този избор.

Баба Нойка се хвърли като смахната във водата на улиците, превърнали се в буйни реки. Отминаваше високите къщи, които стоеха по-здраво на основите си и очевидно принадлежеха на по-богати хора, пред други се колебаеше, но никъде не влезе на сушина, а викаше обитателите навън. Там, под силния дъжд, едва удържаща се в пороя на старческите си нозе, тя задъхано им разказваше за видението, което Бог ѝ изпратил, защото този потоп бил предназначен да удави злото,

покрило Земята. А тя била избрана от ангела да подбере добрите и морални човеци и да ги отведе в планината.

Вярваха ѝ. Пък и какво друго им оставаше, след като водата размиваше вече глинените стени на паянтовите им къщи и те рухваха една подир друга? За час-два се събраха по петдесет млади жени и мъже, заедно с добитъка си, на възвищението извън града. Баба Нойка, понесла в едната си ръка малко момиченце, а с другата мъкнеща една телна крава за конопено въже, ги поведе към пещерата, чието нахождение бях закотвила в съзнанието ѝ по телепатичен път. Всъщност нямах повече нужда от нея. Тя отдавна не бе годна да ражда, но ме трогна нейното чисто усърдие: Баба Нойка не бе казала на никого от синовете и снахите си, бе взела от многочисления си род само своята най-мъничка внучка.

Катереха се по хребетите, защотооловете се пълнеха с пенлива кална вода. Заобикаляха ги, губеха сили по хълзгавите склонове, където стичащите се порои бяха по-плитки, младостта им обаче във всички случаи ги спасяваше. Някои зарязваха уплашено дърпащия се назад добитък, за да не изостават от другите. А Баба Нойка се оказа яка и издръжлива старица. Не изпусна нито внучка си, нито телната крава. Допускам, че фанатичната ѝ вяра във видението, натоварило я с историческа мисия, я изпълваше с допълнителни сили. Тя дори намираше по някая задъхана от умора и доброта дума за обзетите от малодушие. А дъждът плющеше по главите им сякаш искаше да отмие оттам всяка надежда.

Аз единствена сега на тази планета знаех, че потопът не е никакво „Божие наказание“, насочено към обитателите ѝ, че потопът е природно явление за една млада, установяваща своите физически параметри планета. Недрата ѝ още пламтяха и се движеха. Тук и там огненото им ядро щеше да пробива със страховит гняв повърхността и да разплисква своята затворена енергия навън. Континенталните ѝ площи щяха още дълго да се бълскат една в друга, за да се наместват. Гъсто покрита с жизнелюбив хлорофил, тя щеше още много и много хилядолетия да се разтърска от подземни и подводни земетръси. Огромни приливни вълни и поройни дъждове нямаше да спират да я обливат и все пак тази планета не ще успее да се освободи от човешкото племе, с което я заселихме, колкото и вредно да ни се виждаше вече то. Аeto, че се готвех да заселвам и нейното паралелно

време-пространство! Не беше ли това предсмъртна конвулсия на една загиваща цивилизация? Не заслужавах ли аз „Божието наказание“?

Какво представляваха тези вкочанени от отчаянието си, мокри и премръзнали човеци, които, останали без дъх, слепешката се качваха в апаратът ни. Те не знаеха къде отиват и не питаха. Те се уповаваха единствено на своя Господ, за чийто представител ме смятаха. Как щях да се преборя с наивната им вяра? Възможно ли бе от този подивял от страх фанатизъм да произлезе по-добро човечество?

Нахално и самомнително ми се виждаше сега моето начинание, когато едновременно със своето малодушие трябваше да се държа като непоклатим в знанията си за „Божията промисъл“ ангел. Отначало бях готова да се разсърдя на баба Нойка, загдето бе подбрала хората по двойки — един мъж стигаше за десетина жени. После обаче сама одобрих прозорливостта й — мъжете щяха да бъдат нужни като работна ръка. Без тях трудно щяхме да създадем новото човечество.

Всъщност аз също не знаех какво ме очаква. В апаратъта дори не биваше да почувствваме никакво движение, освен пренастройването на клетките в телата си, което навсярно щеше да бъде доста неприятно, ако не и болезнено. И само след няколко минути трябваше да напуснем херметизирания апарат, да излезем в сходна природа, само че не под такъв дъжд. Трябваше да дишаме и сходен въздух, без да усещаме, че времето на това място тече по друг начин. Впрочем тези хорица още нямаха часовници, за да измерват неговия ход, определяха го по слънцето и звездите. Но как ли ще изглежда небето в това паралелно време-пространство?

Експериментът си беше експеримент и го устройвах аз, Лилит, от една загиваща цивилизация. Вероятно някоя от многото из Вселената. И това бе единственото ми упование, защото не можех като поведените от мен хора да вярвам в добрата воля на някакъв техен Бог. Както бе казала командиршата на експедицията ни: беше все едно дали ще остана с експедицията, за да поживея още някое и друго десетилетие, или ще се хвърля презглава в непознатото. Имах ли обаче правото да повлека в собствената си гибел и тези петдесет млади двойки, заедно с техния скъпоценен добитък?...

С такива мисли под ангелската увереност на поведението си натиснах копчето. Разбира се, скришом от вперените в мен сто цифта очи, преливащи от вяра в спасителното чудо.

За наше щастие то се състоя. Озовахме се на върха на подобна планина, а когато излязохме от апаратата, пред очите ни се ширна цъфтяща, сякаш очакваща човешкия труд долина. Слънцето, никак не бях сигурна дали е същото, обливащо всичко с добри, оплодяващи лъчи. Можех да си отдъхна, можех и да си призная пред хората за експеримента и за своите страхове, захвърляйки „ангелските“ одежди.

Не посмях. Боях се от тяхната реакция — все пак те бяха загубили своя свят! А бях и любопитна да проверя дали апаратът щеше да действа двупосочко. Затова възложих на Баба Нойка да се погрижи за устройването на малкото общество и влязох повторно в апаратата. И повторно се втурнах в неизвестност, от която никак не бях уверена, че ще се върна.

Излязох на връх, доста различен от този, който се извисяваше над пещерата, откъдето бяхме тръгнали. Апаратът даваше някакви разсейки, вероятно оправдани при този начин на прехвърляне от едно време-пространство в друго. Но нали не бяхме го изprobвали досега! В инструкцията му също не пишеше нищо по-определенено — изглежда, самата ни експедиция бе го помъкнала със себе си, преди той да бъде изучен както трябва от специалистите.

Не знаех къде и в какво време съм попаднала. Още не бях пренастройвала часовника си и той отчиташе нещо смехотворно, а пред очите ми лягаше непозната привечер в непознати ден и месец, в незнайно коя година. Очевиден бе само залязващият ден. Иначе пейзажът около мен като че ли не беше същият, но промяната можеше да се дължи на това, че бях го гледала през гъстата завеса на силен дъжд. Всичко наоколо сега бе повече от сухо, сякаш отдавна не бе капвала влага от облаците. Далече в полето около двайсетина жени копаеха нещо в нивата си, подредени в една редица, както за по-добра прегледност подреждаха робите. Край тях стърчеше въздебел надзорител, отегчено подпрял се на дългата си гега. Навярно с нея подкарваше и биеше жените. Копачките на жените бяха все така примитивни, каквито ги знаех, което означаваше, че не бе изтекло много време или че невежеството и тук продължаваше да пречи на развитието на цивилизацията.

Слънцето скоро бе залязло и на потъмняващия небосклон все по-силно засияващо подраница, огромна звезда. Тя грееше необикновено ярко над купчината къщи в далечината. Такава звезда не помнех

изобщо на небосклона на тази планета, а мястото, където се намираше, бе в посока, накъдето поеха петте астролета. Нима нашето Слънце бе избухнало? Нашето древно, родно слънчице, което преди не се виждаше с обикновения сгъваем далекоглед, който криех в „ангелските“ си дрехи.

Превърнало се в Свръхнова, то сигурно за миг бе погълнало всичко в стократно по-голям радиус от този на дотогавашната си планетна система. Изненадвайки ги навярно, Свръхновата бе погълнала и петте астролета, ако са решили още веднъж да посетят родните места, преди да се отправят на доживотно скитане из Галактиката.

Сама ли оставах на този свят? Без по-нататъшен смисъл в съществуването си, без някой да ме е натоварвал с мисия! Защото и тази планета нямаше повече нужда от мен, а Баба Нойка щеше да се оправи с петдесетте двойки в паралелното време...

Изглежда, нападналото ме внезапно чувство за ненужност ме накара да потърся отново в далекогледа си робините. Вероятно в тях виждах сестри или някаква цел за себе си. Робините бяха изправили гръб и, заслонили с длани очи, неотклонно гледаха в ставащата все по-ярка Свръхнова. Притиснал гегата към гърдите си, надзорателят им също гледаше нагоре. Нима избухването на нашето Слънце бе за тях никакво знамение?

Събуждаше ли тук надеждата за нова цивилизация гибелта на нашата цивилизация? Може би лъчите на тази Свръхнова не бяха празни, може би бяха пръскащи зародиши лъчи, които оплождаха своето околно пространство в Галактиката? Може би аз самата бях никакъв такъв зародиш?

Използвах здрача и прелетях над робините. Антигравитационната система в костюма ми под „ангелската наметка“ за няколко минути ме пренесе там. Видът ми — бях се разперила като грамадна бяла птица над тях — накара жените да изпопадат в лехите, захлюпили в шепи лицата си. Надзорателят им объркано се засуети, па взе че клекна и той.

— Не ни погубвай, Господи! Не ни погубвай! — такова бе всеобщото вайкане на жените, а сред многогласата молитва се открои един по-ясен и млад глас.

— Ние знаем, че се е родил твой син, но не ни пуснаха да се поклоним. Дължни сме да работим на нивите на господаря. А ние повече вярваме в твоя син, Господи, от мъжете, дето отидаха да го видят...

Отговорът на въпросите ми се оказа прост и еднозначен: гибелта на нашата цивилизация тук превръщаха в нова религия!

Да си призная, ядосах се истински. Защо никакви жени не бяха допуснати да се поклонят на новия Бог? Отново ли това щеше да стане мъжка религия? Изпънах се във въздуха в нещо като патетична поза, а лъчите на Свръхновата запалиха по ангелските ми одежди сребърни пламъци. Спомних си колко много обичах своята малка Лилит и колко много неблагодарни мъже тя бе дарила с любовта си. Викнах с целия гняв, на който бях способна:

— Приберете се при своите деца, жени! Те имат нужда от вас. И внушете на тях и на вашите мъже, че новият Бог, комуто ще се кланяте занапред, е бог на любовта, не на насилието! От любов към човека има нужда тази земя, не от насилици! А любовта можете само вие да разпалвате и да поддържате! Пред любовта единствена се прекланяйте и нея почитайте, нея разпространявайте! Това съм пратена да ви кажа!

По невнимание бях употребила женския род за себе си, докато техните ангели, макар и безполови, бяха съчинени като мъже. Жените обаче не го забелязаха или пък то бе им особено нужно сега. Видях как засияха лицата им към мен, сякаш чули от устата ми Божие откровение, и бавно се заоттеглях към облаците. Скоро, поне за тях, се „стопих“ във въздуха. Отърсили се постепенно от очарованието си, те припряно заприбраха бедните си вързопчета, а като минаваха край него, нарочно блъскаха своя надзирател, загубил ума и дума при „видението“, предназначено само за жените-робини, не и за него.

Отправих се към своя връх и, без да се оглеждам, влязох в апаратъ. Внезапно бях загубила любопитството си към новородения бог и желанието си изобщо да оставам тук, където щях да бъда толкова безпомощна, колкото сам и безпомощен щеше да бъде и новороденият им бог. Защото отново мъже щях да го разпънат на своите знамена, под които отново щях все така настървено и безсмислено да воюват.

Връщах се в паралелното време-пространство, където ме очакваха Баба Нойка и нейните избраници. Където и да ме стовареше сега апаратът, щях да ги намеря, трябваше да ги намеря! Щях да

захвърля „ангелските“ си одежди, да им разкажа всичко за нашата цивилизация, на всичко да ги науча, което ще са способни да усвоят. Новото човечество там не биваше да вярва в друго, освен в чудото на собственото си съществуване. Защото това бе единственото чудо, сътворено от природата в тази Галактика!

Дано поне то ми повярва!

III. ПО СВОЙ ОБРАЗ И ПОДОБИЕ

1. СЪЗДАВАНЕТО НА СВЕТА

Нека приемем, че светът е бил създаден по начина, измислен от мъжете, макар на този свят да няма доказателства, че мъж може да ражда, камо ли пък да роди нещо по свой образ и подобие! Затова ще приемем само, че не бог, а богиня е свършила тая работа, от което работата, разбира се, си е останала същата.

1. В началото Богинята-майка роди небето и Земята. Както кокошката може да снася яйца и без петел. Заради това светът е останал еднократен и безплоден, но е късно да протестираме против него.

Земята беше неустроена и пуста; тъмнина се разстилаше над бездната и Духът на Богинята-майка се носеше над водата. Отегчена от еднообразието, на Богинята-майка се прииска да стане светло. И биде светлина. Видя Богинята-майка, че светлината е добро нещо и отдели светлината от тъмнината. Светлината тя нарече ден, а тъмнината — нощ. Биде вечер, биде утро — ден първи.

2. Ха! — рече си Богинята-майка. — Че то било интересно! — И поиска да има твърд посред водата, и тя да дели вода от вода. Тъй и стана. Роди се твърдта и отдели водата, що беше под твърдта, от водата над твърдта. Твърдта Богинята нарече небе. И видя Тя, че така е по-добре. Биде вечер, биде утро — ден втори.

3. Увлечена от новата игра, Богинята-майка поиска да се събере водата, що е под небето, на едно място и да се яви суша. Тъй и стана. Водата под небето се събра на местата си и се яви суша. Сушата Тя нарече Земя, а събраниите води — морета. И видя Богинята-майка, че така е по-добре.

И поиска Богинята-майка тази земя да произведе злак, трева, що дава семе по свой род и подобие, и плодно

дърво, що дава според рода си на земята плод, чието семе си е в него. Тъй и стана. И видя Богинята-майка, че това е добро. Биде вечер, биде утро — ден трети.

4. Но сушата беше гола и неприветлива, затова реши Богинята-майка да има светила на небесната твърд, та да осветяват земята, да отделят деня от нощта и да бъдат знакове и за времена, и за дни, и за години; да бъдат те светила на небесната твърд, за да светят на земята. Тъй и стана. И се родиха двете големи светила: по-голямото светило управляващо деня, а по-малкото светило управляващо нощта; родиха се и звездите. И видя Богинята-майка, че така е добре. Биде вечер, биде утро — ден четвърти.

5. И си помисли Богинята-майка още, че все пак не е хубаво на тази земя да не шава нищо живо и се понапъна, та от нея произлязоха всички полски животни и всички небесни птици. И създаде за тях Едемската градина, красива и богата на плод, а в центъра ѝ засади Дървото на живота и Дървото на познанието. И видя Богинята, че това е добро. Биде вечер, биде утро — ден пети.

6. И хрумна още на Богинята-майка, че няма да е зле в тази красива Едемска градина да има някой по неин образ и подобие, който да знае как да се грижи за нея, да я обработва и пази. И създаде тя жената, и я кръсти Лилит, защото беше плод на тази забавна божествена приумица. А Лилит беше красива почти колкото Богинята-майка, защото беше и нейна рожба.

Богинята докара всички животни и птици при нея, та както Лилит нарече всяка жива душа, тъй да бъде и името ѝ. След като всички минаха кратко пред нея и тя на всички даде име, Лилит се примоли на Богинята-майка: „Не видях сред тези същества нито едно, което да ми бъде другар и помощник в Едемската градина, и да не бъда сама, когато Теб те няма.“ Тогава Богинята-майка създаде мъжа и го нарече Адам по името на Земята — адама. И заповяда тя на двамата: „От всяко дърво в градината ще ядете, но от Дървото на познанието и от Дървото на живота няма да

ядете!“ И видя Богинята-майка, че това е добро. Биде вечер, биде утро — ден шести.

7. И полегна Богинята-майка на седмия ден да си почине, защото бе се изморила от увлекателната игра, но не й дадоха да почива. Откъм градината Едем при нея долетя шумна гълчава. Лилит и Адам се караха кой е първият човек в Едемската градина и никой от двамата не отстъпваше. И като поразмисли, Богинята-майка прогони Лилит извън Едемската градина. Мъжа тя вече бе създала и той повече ѝ се харесваше. И тя му даде дълбок сън, а когато Адам заспа, извади едно от ребрата му, запълни мястото с плът и създаде от реброто жена, която да не оспорва първенството му, да го слуша и да бъдат двамата една плът. И нарече тази жена Ева. И двамата бяха голи, но не се срамуваха от голотата си. Богинята-майка заповядала на Ева да не яде от Дървото на познанието, защото щяла да умре. А след като свърши тази работа, Тя отново легна да си почива.

8. Но пак не я оставиха да почива. Тишината в Едемската градина сега ѝ се стори подозрителна и Тя извика: „Адаме, где си?“ А той ѝ отвърна: „Чух гласа Ти в рая, но ме досрамя, защото съм гол и се скрих.“ И се разсърди Богинята-майка: „Кой ти каза, че си гол? Да не би да си ял от Дървото, от което ти забраних да ядеш?“ Адам отговори: „Жената, която Ти ми даде, тя ми даде плод от дървото и аз ядох.“ Тогава Богинята-майка рече на жената: „Зашо си сторила това?“ Ева ѝ отговори: „На тебе ти чуваме само гласа, не знаем как изглеждаш. Но ето, че дойде една жена, която каза, че приличала на Теб. И че нямало никаква опасност, ако ядем от това дърво. Щели сме само да станем равни на нея и да познаваме добро и зло.“

Така Богинята-майка научи, че Лилит се е връщала тайно в Едемската градина и е изкушила Ева да яде от Дървото на познанието. А с това всъщност е свършвала нейната игра. Разсърдила се Тя, прогърмял гласът ѝ над Райската градина, проклиняйки Ева: „Ще умножа и

преумножа скръбта ти, когато си бременна; с болки, а не играйки си, ще раждаш своите деца; и на мъжа ти ще бъде подчинено всяко тво желание, и той ще те владее напълно.“ А на Адама рече: „Загдето си послушал жена си и си ял от дъrvото, за което ти заповядах да не ядеш от него, с пот на лицето да изкарваш хляба си, докле се върнеш в земята, от която си взет; защото от пръст си и в пръст ще се превърнеш.“ И като милостиво им остави време да си пригответя кожени дрехи, за да се облекат, Тя изгони Адам и Ева от Райската градина. И чак тогава легна да си почива. Отново беше сама, но вече нямаше скука за нея. В света, който безгрижно играйки си, бе създала, щяха да се разпореждат вкусилите от Дъrvото на познанието Адам и Ева. От Дъrvото на живота обаче те не бяха яли, а това правеше действията им непредсказуеми дори за Богинята-майка.

9. Извън Едемската градина ги очакваше Лилит. Тя им каза: „Най-важното сега е да се научите да се размножавате, та да станем много! На пук на Богинята, на която й доскучало да бъде сама и решила да си поиграе! Но ние няма да я оставим да скучae. Нека гледа сега колкото си ще!“

„Ето как става това!“ — рекла им Лилит, възбудила Адама с ръка и му помогнала да влезе в нея. А Ева гледала отстрани как се прави и се стараела да го запомни. Още много начини показала Лилит на двамата, та Адам се изморил от нея и чак на другия ден могъл да познае и Ева. Така Лилит родила от Адама Каин, а три дни по-късно Ева родила от него Авел.

10. Лилит и Ева станали майки на всички живеещи по Земята, а Адам им носел убити от него животни за храна и обработвал земята. Той закрилял и тях, и децата си от зверовете. „Мъжът на две жени всяка нощ е годеник“, насырчавала го Лилит. Така двете напълниха долината около себе си с хора. След Каин Лилит роди още много момчета и момичета — хубави като нея, все войнствени и налитящи на бой. Родените от нея момчета израстваха

свирепи и красиви бойци. А момичетата много искаха да бъдат независими от мъжете и да си имат свое царство, в което мъжете да им се подчиняват.

Децата на Ева пък израстваха сръчни и мирни строители. Те обичаха да изобретяват полезни за жените вещи, които да облекчават шетането им вкъщи. И само духът им понякога се бунтуваше и като че ли се нуждаеше от нещо неясно какво. Както беше при тяхната майка, която неуморно се трудеше за общия дом и само когато белеше отгледаните в градината краставици, тя лепеше обелките по лицето си.

Когато Лилит я запита защо си лепи по челото и по бузите тези краставични обелки, Ева ѝ отвърна, че се надявала така да стане по-красива и млада. А Лилит ѝ каза: „Не видиш ли, че докато козата не завърти опашчица, пръчът не тръгва към нея? Красотата е нужна за празник, а любовта — всеки ден.“

Лилит обичаше да съчинява подобни иносказателни мисли. Но двете си живееха общо взето в разбирателство, въпреки разликите в характерите, до деня, когато Каин уби сина на Ева Авел. Той го уби без всякая разбираема причина, та родът не посмя да постъпи по друг начин, освен да прогони Каин, а Богинята-майка така и не се намеси. Каин взе една от сестрите си от Ева родени и се засели в земята Нод, на изток от Едем. Майка му Лилит тръгна заедно с първородния си син, отвръщайки през рамо на кълнящата подире им Ева: „Което е родила жената, и Богинята не може да ѝ отнеме!“

Адам живял деветстотин и трийсет години. Тогава хората още не умееха да броят и когато човекът достигнеше определения му от Богинята-майка житетски срок, той неволно го преувеличаваше поне десет пъти. Щото мъжете обичаха и да се изфукват, а тая им слабост дълго се запази. Докато Лилит и Ева тихомълком и без да се хвалят с възрастта си, надживяха своя Адам.

11. Каин оплоди жена си и тя роди син, когото Каин нарече Хенох, и понеже много го обичаше, построи му

град и го нарече на негово име. Така още Каин показва на всички, че за него са по-важни мъжете, нежели жените.

Хенох роди Ирад, Ирад роди Махуяел. Махуяел роди Метусалем, Метусалем роди Ламех... Ето така почнаха да се броят родовете, макар жените да раждаха всички хора в тях.

Ламех си взе две жени. Едната се казваше Ада, другата — Цила. Ада роди Ябал, от когор тръгнаха онези, дето живееха в колиби и отглеждаха стада животни. А брат му се казваше Юбал, от когото пък произлязоха гъдуларите и свирците. Докато Цила роди Тубалкаин, от когото тръгна кланът на майсторите в рудодобива и обработката на желязото. А сестра му се казваше Наема. На нея рано ѝ умряха и мъжът, и двамата ѝ сина, но тя си остана предана на своите снахи. А с това накара мнозина да я сочат като единствен пример за добра свекърва в историята на човечеството. Но това не е вярно — не съществува добра свекърва. Защото природата си е природа и майката не си дава без болка сина на друга жена. Нещо, на което не бе способна дори Богинята-майка, която прогони Лилит от Райската градина, макар първият човек на света да беше именно тя.

2. ВАВИЛОНСКАТА КУЛА

В началото всички по света говореха на един език, на него се и разбираха помежду си. А в своето разбирателство бяха единни и предприемчиви. Но понеже мъжете от коляното на Каин тръгнаха на север, откриха там една равна долина с хубава земя в местността Синеар. Там се настаниха и да живеят. И си рекоха: „Земята ни става за строеж, хайде да си направим тухли и да ги изпечем!“ И омешаха глината с камъчета, а за слепване взеха земна смола и вар. А това ги насырчи и те си рекоха: „Хайде да си построим един голям град, а насред него висока кула. Върхът на тази кула да стигне небето, дето живее Богинята-майка, от която сме произлезли. Само така ще си направим име на говорни, защото иначе има опасност да се пръснем по света!“

И започнаха да я строят, а жените им помагаха. Те носеха тухли и вар, готвеха им ядене, раждаха нови строители за кулата. Но тези жени бяха също от коляното на Каин, затова не можеха да не ги предупреждават. „Ние знаем — казваха им те, — че щом се усетите способни да направите нещо, веднага се заемате с него, независимо дали то ви е нужно, или не. Такава кула вие няма да построите, защото сега тя не ви е нужна. Прекалено високо е небето, а основите на вашата кула са тесни и тя скоро ще рухне. Най-много да разсърдите с нея Богинята-майка и да докажете, че не сте в състояние нищо нетленно да сътворите...“

Така им говореха, но мъжете не искаха да ги слушат. Те настояваха да стигнат небето. И един ден, когато върхът на кулата вече наблизаваше облаците, тухлите не издържаха, смачкаха се под своята тежест и цялата кула рухна.

Развалините ѝ погребаха под себе си стотици строители. Останалите се разбягаха на всички страни, решили, че Богинята-майка се е изплашила от тяхната задружност и си отмъщава. А тя само ги гледаше отгоре и снизходително се усмихваше на напразните им усилия, защото знаеше, че такива е създала хората: все към невъзможното да вървят.

Мъжете, повели жени и деца в различните посоки на света, понесоха в сърцата си и своето озлобление спрямо Богинята-майка. В своята уплаха те разнесоха навред и своята лошотия и безпросветност, накарала ги да се отрекат от Богинята-майка. А всеки от тях, където и да идеше със своята челяд, заговорваше на чужд език. И каквото и да се захванеше да строи, то все не засищаше душата му, която си оставаше устремена към недостижимите висини.

Но името на града Вавилон се съхрани, за да внушава на идните потомци, че е нужен общ език, за да се построи нещо много голямо. А то никога не бива да е по-голямо от умението на хората.

3. ПРИСПИВНАТА ПЕСЕН НА ЕВА

Ето такава песен пееше Ева на своите деца; тя не подреждаше думите и налучканият в нея ритъм беше по-скоро потребността от ритъм:

*Спи ми, спи ми, моя рожбо, чака те чудесен свят.
Неизбродим е и безкраен.
Яки нозе са ти нужни, силен ум за тайните.
И ново за тебе ще бъде всичко под слънцето.
И трупа щеш знания за света,
Те пък ще трупат радост в ума ти.
А окото ти никога не ще се нагледа
И ухото ти никога не ще се наслуша!
Всички води се вливат в морето,
Но морето не става по-пълно от това.
Като морето бъди ми, рожбо моя,
И за всичко време ще имаш:
Време за раждане и време за смърт.
Време за засаждане и време за плевене,
Време за търсене и време за губене,
Време за събиране и време за захвърляне,
Време за разруха и време за съграждане,
Време за свади и време за мир,
Време за любов и време за омраза.
И нищо по-добро не ще срећнеш
От сгодата добър да бъдеш!
Всеки човек, който яде и пие,
И с охота към своята работа тръгва,
Е дар от Богинята, рожбо моя!
И нищо по-мъдро няма от това
Весел да бъде в своята работа.
Зашото такъв е делът човешки —
Никога и никой не ще му каже*

*Какво след него ще дойде.
Както и аз не зная какво след теб ще родя,
Рожбо моя!
Спи ми, спи и сладостите на света сънувай!*

4. СПАСЯВАНЕТО НА ИСАК

То било още в началото, когато мъжете, пръснали се по света след рухването на Вавилонската кула, озлобени към Богинята-майка полудявали от въпроса: кой тогава ги е създал толкова различни от всичко живо наоколо и за какво? И не само по-умни ги е създал, но и по-самотни в душите си, където непрекъснато пониквали въпроси, на които никой не давал отговор. И още: единствени на тази Земя ги е създал, притежаващи въоръжение. Нещо много, много загадъчно, но покрай полезните неща то можело да си съчинява и неща не толкова полезни.

Жените не си задавали въпросите, недаващи мира на мъжете. Те нямали време да се питат, защото трябвало да пълнят Земята с човеци. А понеже непрекъснато раждали, като всичко живо наоколо, оставали си убедени, че природата и Богинята-майка са едно и също нещо, а те произхождат от нея. Докато техните мъже, лежейки на пусия край реката в очакване стадото от дивеч да дойде на водопой, за да застрелят със стрелите си някое животно, все се питали кой ги е създал, щом не е Богинята-майка, защото не можели да се примирят с женския си произход. И като се питали така, въображението им дало един доста мъглив отговор.

То им нарисувало човек с дълга бяла брада — нали по-старите и повече патили на този свят от тях носели такива бради, защото ги мързяло вече да щавят лицата си. Та този именно белобрад старец бил ги създал по свой образ и подобие, той бил създал и целия свят наоколо, а понеже хората му били любимци, дал го на разположение тяхно, та да правят с него каквото си щат.

И ето сега те лежели и чакали да дойде стадото от диви биволи на водопой и те ще убият два-три бивола, за да нахранят семействата си. Така е повелил техният Господ. А ако пък стадото не дойде или не успеят да убият нищо, значи Господ им се е разсърдил за нещо си. Тогава ще трябва да открият как да го омилостивят. Може би ще е най-добре да опекат и за него някое животинче. Щом е мъж като тях, той също ще да обича да си похапва печено месце. Човешкото месце

сигурно пък хептен ще му се услади, а така ще му и докажат колко много държат на него.

Един от мъжете, дето силно вярвал в собствените си измислици, се казвал Аврам. Неговият Господ бил му казал да пише името си с две „а“ — Авраам, защото от него щели да се родят цели народи, нищо че жена му Сара все нямала деца, та трябвало разните му там наложници да му раждат вместо нея. Ние обаче твърде се съмняваме, че той е умеец изобщо да пише.

Същият този Аврам се смятал за сто и доста години отгоре, а това вече достатъчно говори за него, който едва ли е могъл да брои повече от десет. И когато Сара, макар и късничко, все пак му родила син, той го нарекъл също с две „а“ — Исаак, за да владеел и той света както престарелият и оглупял свой баща. Естествено той не е владеел никакъв свят, но в онези далечни времена, когато хората били още малко, от всекиго тръгвал после един цял народ. Доказателство за нравственото и умственото състояние на Аврам било и отношението към неговата наложница Агар заедно с Аврамовия син Исмаил, които той веднага прогонил, щом Сара също му родила син. А от Исмаил наистина тръгнал един цял народ, наречен исмаилтяни.

Исак все пак израснал силен и умен, та нашата прамайка Лилит, която обичала да си съчинява разни двусмислици, имайки предвид възрастта на Сара, с право биказала за него, че е от стара коза яре. Сара, разбира се, не била на деветдесет години, както си приказвали мъжете, дето не знаели да броят, а на четирийсет, защото тогава една четирийсетгодишна жена можела да прилича на деветдесет, но дали Исак е бил действително дете на престарелия Аврам, само Богинята-майка можела да каже, а в такива случаи тя благоразумно си мълчала. Не искала да създава допълнителни конфликти сред своите чеда, пък и за нея било особено важно Земята да се напълни с хора.

Нажеженият пустинен въздух често създавал на старците видения и миражи. Слуховите халюцинации също били нещо обикновено, когато слънцето напечало пред шатрата, та Аврам може и да е чул в себе си гласа на своя Господ. Той му бил наредил да му опече в жертва своя единствен и толкова очакван син, дето Сара най-после му била родила.

Аврам не намерил в себе си ни думица за възражение, което също издава неговото душевно състояние. Той станал рано сутринта,

оседдал осела си, нацепил дърва за жертвената клада, натоварил ги на осела, повел със себе си своя малък син и двама от слугите си. В местността Мория, в подножието на планината, заповядал на слугите да останат заедно с осела. „Ние със сина ми ще отидем на върха, ще се поклоним и ще се върнем“ — изльгал ги той.

Натоварил сина си с дървата за кладата, взел в ръка запалена факла и остър нож и двамата поели към върха. Из пътя момчето все го питало къде е животното, дето щели да принесат в жертва, но Аврам лъжел и него. „Господ ще го предвиди“ — отвръщал му той.

Стигнали върха. Аврам наредил дървата за кладата и посегнал да улови сина си, а момчето предусетило опасността и побегнало. Аврам хукнал да го гони, но то било по-пъргаво по сипеите, та попаднало право в обятията на жените...

Щом се събудила, Сара видяла, че момчето й го няма. А може и самата наша прамайка Лилит да я е събудила. Нямало го и старият Аврам и Сара се досетила къде могат да бъдат, защото старецът дни наред си мърморел едно и също: трябвало да се принесе по-особена жертва на Господа, за да не секва неговата благосклонност към техните шатри, около които пасели многохилядни стада. Спомнила си още за неговата страхливост. Нали като били в Египет, той не посмял да я представи, а изльгал фараона, че му е сестра.

Писнала Сара, разбудила другите жени, най-гневни, естествено, били жените от коляното на Лилит.

— Как така ще ти принася в жертва детето тоя дъртак, ма — викали те. — Да не би да е негово, да не го е раждал той! Взеха и на децата да посягат тия изкукуригали старци!

Разпитали те другите слуги накъде тръгнали Аврам и Исак, награбили първото овне, което им се замотало в краката, и хукнали вкупом да догонват полуделия старец. Успели да стигнат навреме, защото малкият Исак продължавал ловко да се отскубва от жилестите ръце на своя баща. С разранени от камънаците в планината крака, раздърпани и чорлави, жените от коляното на Лилит били готови да убият всеки мъж, който се изпречел насреща им. А той се оказал развелият мръсната си брада и запъхян Аврам. Право в разлютения им рояк налетял, където го смлели от бой. И добре че все пак Сара била милозлива, та го отървала жив, защото жените стават безогледно жестоки, когато застрашават децата им.

— На — рекла му Сара. — Господ ти праща да заколиш това овне, вместо сина си. Той вече се е убедил, че си му верен до смърт. Върви, ние ще те почакаме тук!

И тя притиснала уплашеното свое момченце, което се завирало разплакано в полите ѝ.

Пребитият Аврам с мъка повлякъл овнето към върха, заклал го, опекъл го набързо, слязъл да раздава късове от него на жените и всяка жена, преди да поеме парчето, удряла на Аврама по един шамар. Получило се нещо като ритуал, но и от него не дошъл умът в главата на мъжете.

Сара му ударила два. А после из обратния път непрекъснато го ритала в задника и скубела брадата му и по главата го удряла, та когато стигнали в стана била вече уталожила гнева си.

Този бой, разбира се, не излекувал оглупелия старец, защото той кръстил върха Иехова-ире, което на неговия език означавало „господ ще предвиди“ — нали си мислил, че така лъже момчето, пък Господ му прати по Сара едно овне. И като натрупал още години на старческите си рамене, Аврам все повече се привързвал към своята Сара, та когато тя неочеквано умряла от тежка болест, той дълго плакал и до смъртта си тъгувал за нея и нейния бой. След онази случка Сара често-често си го биела и сега това му липсвало; провисналият му задник още помнел коравината на нейния сандал. Защото, щом си спомнела случката, Сара не пропускала да го срита с думите: „Ще ми колиш детето, а? Детето ще ми колиш!“

Аврам я погребал по царски, като купил за всички времена пещерата край нивата в Махпеле от Хетовите синове и я превърнал в семейна гробница. А това говори, че колкото и мъжете да презират жените или да ги пожелават само заради техните съсци и задници, и бедра, щом останат и станат безпомощни и не могат да влизат вече в жените, за да им бъдат оплодители, те се привързват към своите съпруги, слушат ги, търсят техните отмъщения, а ако Богинята-майка за наказание ги остави на старини сами, те до гроб страдат от своята самота. Но това рядко се случва и нашата прамайка Лилит е права, като казва, че ѝ били подозителни мъжете, които надживявали жените си. Защото Богинята-майка така била наредила: жената да окъпе мъжа си, когато той умре, и да го оплаче. Па макар и да плаче от радост, че най-после се е отървала от него.

Променят се жената и мъжът, когато останат. В дългото съжителство у тях се натрупват озлобление, взаимна омраза и то си е почти закономерно, но то не бива да ги тласка към отмъщение. Защото и двамата не могат един без друг. Мъжете, колкото и да оглупяват, също имат нужда да бъдат обичани, уважавани и разбирани на старини. И ако двамата се научат да си бъдат взаимно признателни за дългия съвместно прекаран живот, за общия плод, който са отгледали, те могат да си бъдат взаимни в любвеобилна помощ и в мир да си отидат от този свят, изпълнили добре заръката на Богинята-майка.

5. НЯМА ТАКЪВ ГОСПОД

По някое време на мода излезли пророците. Където и да се завъртиш, все на пророк попадаш! А той веднага почвал да те плаши със своя Господ, който току-що бил му заръчал какво точно да ти каже и как да отрече пред тебе другите пророци. Появил се и оня ревльо, Йеремия, който пък непрекъснато плачел, че Господ бил наказал земята му, защото народът ѝ вярвал в лъжливи пророци, докато той, Йеремията, бил единственият истински!

Нашите наблюдения обаче ни убеждават, че старците, дето се представяли за пророци, и на младини са били същите непрокопсаници, на които им била отказвана милостта от жените поради тяхната грозотия и глупост, или защото не са съумявали да си я поискат. И само нощем или денем, останали насаме, са вършили онова, което техният Бог единствено справедливо е обявил за грях — ръкоблудството.

Та, изпитвайки постоянно вина поради своя таен грех, те обявяват целия свят за порочен и гневно го заплашват с отмъщението на своя Господ. А техният Господ, ако действително съществувал и някому трябвало да отмъщава, това били единствено тези пророци, които го резилили донемайкъде.

Ето какъв е този техен Господ, както го описват те с думите си. Да вземем например пророкът Наум: „1:2 — Господ е бог ревнлив и отмъстител; отмъстител е Господ и е страшен с гняв; отмъщава Господ на враговете си и не ще пощади противниците си...“

1:12 — Тъй казва Господ: макар да са безопасни и многобройни, те ще бъдат изклани и ще изчезнат...“

Освен че бил жесток и отмъстителен, техният Господ бил още дребнаво злобен. Той не признавал никакви други народи и раси, завистлив бил и често се обявявал против природата, като обещавал на хората туй-онуй, което дори Богинята-майка не била в състояние да изпълни.

Ето какво, според друг пророк, Господ обещавал на хората:

„Гл. 11:6–7 — Тогава вълк ще живее заедно с агне, и леопард ще лежи заедно с козле; теле, лъвче и вол ще бъдат заедно, и малко дете ще ги кара.

7. Крава ще пасе с мечка, малките им ще лежат заедно и лъв ще яде слама като вол...“

И така нататък. Представете си само: лъв, който преживя слама като вол! По-смешно нещо едва ли може да се измисли и по-противоприродно! Но това не попречило на дъртия мошеник Йона да разправя наляво-надясно, че Господ го бил наказал с тридневно пребиваване в утробата на някакъв кит, загдето бягал от мисията си да стане проповедник. А е известно че, създавайки най-голямото животно на Земята, Богинята-майка го е надарила с особено малко гърло. С него той скумрийка не може да преглътне, камо ли човек да влезе в утробата му. Но по онова време малцина били виждали кит, та сигурно са вярвали на Йона.

За доказателство на своите лъжи пророците често си раздирали дрехите и така създавали много работа на повярвалите в тях жени да им кърпят дрехите, за да не се виждат техните синкави старчески телеса, или пък да им тъкат нови плащове.

Известно е още, че старците, освен дето вечно им виси някоя капка от носа, лесно ронят сълзи, понеже течностите напират да излизат извън изсъхващите им тела. Та един от тия пророци, същият Йеремия, се спрял пък на тая хватка с плача, за да придава повече убедителност на думите си. Ето обаче над какво плачел пък той:

„7:18 — Децата събираат дърва, а бащите кладат огън и жените месят тесто, за да правят банички за Богинята на небето и да извършват възлияние на други богове, за да ме огорчават!“

Разбира се, завистливият и ревнив Бог на тия старци ще се огорчава, когато хората почитали с банички Богинята на небето. Той не допускал никой друг край себе си на това небе, а пък бил и кръвожаден и по старчески лаком — не искал той банички, настоявал за „всесъжжение“, под което разбирал добре изпечено мясо, все едно дали е животинско, или човешко, важно било да е крехко, за да може да го дъвче с прогнилите си зъби.

В проповедите на всички тия параноични старци, самообявili се за пророци, винаги Бог изразява гневно някакво недоволство. А то си било всъщност тяхното си недоволство, загдето животът не вървеш

по техния вкус, а те самите и на младини пропуснали насладите му. Изпуснатото в младостта им се виждало сега като свято въздържание от греха — па и как иначе да им се вижда, щом трябало да се оправдаят поне пред себе си! Така тяхната младост им се струвала почиста, по-нравствена.

Впрочем на това не са чужди изобщо възрастните, не само пророците, затова и пророците си имали достатъчно слушатели. Обаче още от времето на първите хора, създадени от Богинята-майка, е известно недоволството на родителите от непослушните им деца. И това си е закономерният вървеж на света, иначе няма да има развитие. Пророците-старци обаче му намерили колая, като приписвали собственото си недоволство на своя зъл като тях Бог. Чуйте как пророкът Исаия говори за своето видение, в което лично неговият Господ бил му казал:

„3:12 — Притеснители на моя народ са деца и жени владеят над него. Народе мой! Твоите вождове те въвеждат в заблуда и са развалили пътя, по който вървиш!“

Исаия, разбира се, подхваща, както подобава за един пророк, съвсем патетично:

„Чуйте, небеса, и слушай, Земльо, защото Господ говори: аз възпитах и въздигнах синове, а те се побуниха против мене!“

Веднага става ясно от какво е недоволен старият Исаия, нали? И какво се опитва да ни пробута като думи на неговия Господ! Па и как е възможно един стар и немощен мъж да се примери с това жена да го управлява, след като същата жена и на младини не му е обръщала внимание.

Трудно е да се установи по кое време жените са владеели страната му, но очевидно това е бил, ако не друго, то доста по-човечен период и те с банички са въздавали почитта си към Богинята-майка, не с жестоко клане на хора и добитък.

„4:1 — И в оня ден седем жени ще се хванат за един мъж и ще кажат: свой хляб ще ядем и своя дреха ще носим, стига само да се наричаме с твоето име...“

Ето какво още му се е прищяло на тоя Исаия — ни повече, ни по-малко седем жени! А то е защото и една няма да поsegне към него по простата причина, че вече не го бива за нищо друго, освен да дрънка

закани срещу младите. Или, както би се изразила нашата прамайка Лилит: „Не радва жената изсушеният от старостта мъж.“

Та, като оstarявали, като не можели да влизат вече в жените, тези некадърници ставали озлобени пророци. И приписвали на своя Господ своите неизживени щения, лъжейки, че той им се бил явил. А това, дето уж им го бил казал, са все закани за отмъщение, загдето хората се били отдали на разврат и на всякакви „грехове“, които може само младият човек да си позволи, не и престарелият пророк. Той и на младини не посмявал да си го позволява, а сега, на стари години, когато природата му взела окончателно моженето, за наказание му оставила щението, та да го мъчи. Пророкът обаче намерил изход: захванал се да измъчва с неосъществените си желания другите, обявявайки ги за порочни. И хич и не помислял, че по този начин отблъсквал хората от своя Господ.

В старческото си безсилие пророкът намразвал всичко, което радвало сърцата на хората. Чуйте какви проклятия влага в устата на своя Господ същият този Исайя!

„И каза Господ: Загдето дъщерите сионски се гордеят и ходят с вирнати шии и прельствват с погледи, и ситно стъпват, и с верижки на нозете дрънкат, Господ ще оголи темето на дъщерите сионски и ще открие Господ срамотиите им.

В оня ден Господ ще отнеме хубавите верижки от нозете им, всякакви звездички и лунички, обеци, огърлици и ветрила, гривни и пояси, съдове с миризми и магийски висулки; пръстени и брънки за носа, горна дреха и долна, кърпици и кесийки, светли и тънки наметала, превръзки и покривала, всичко ще отнеме.

И вместо благовоние ще бъде зловоние, и вместо пояс ще бъде въже, и вместо накъдрени коси — плешивина, и вместо широко наметало — тясно вретище, вместо хубост — жигосване...“

Виждате ли, неговият Господ щял да накаже жените с косопад, защото олисялият Исайя не го теглело вече да зарови пръсти в нечии букли! Па и коя ли ще му разреши да й се лигави така! И щял още да накаже жените жестоко, само защото ходели с вирнати шии и прельствали с погледи не него, а разните му там младоци! Все заради това щял да им отнеме и верижките, и огърлиците, и тънките наметала, под които съблазнително прозирали техните млади тела.

Мислите ли, че който и да е разумен бог е в състояние да отклонява жените от техния природен стремеж да бъдат хубави, за да привличат способните за оплождане мъже? Не, няма такъв Господ! Този Господ е чиста измислица на остарелите и пълни със злоба и неизживени мераци старци. А защо точно на такива ще се явява Господ, това май лековерните от онова време не са се и запитвали. Защото, ако бяха се запитали, можеха да попитат и как така го е видял пророкът Исаия „седнал на престол висок и издигнат, и полите на одеждите му пълнели целия храм“. И то тъкмо в годината, когато бил умрял цар Озия и всички негови поданици смятали, че Господ също е някакъв цар-повелител, който не можел да полага царствения си задник другаде, освен на издигнат трон, и непременно ще е облечен, както от пищно по-пищно са настоявали да се обличат земните царе, за да вземат акъла на бедните си поданици.

Не, такъв Господ наистина не е съществувал! Съществували са само амбициозни старци, обявили се за негови говорители, за да налагат на света собственото си озлобено безплодие. И слава на Богинята-майка, че не е оставила дълго да се проточи модата на тия самозвани диктатори на нравите човешки.

6. ОТМЪЩЕНИЕТО НА ЖЕНИТЕ

Като се убедиха, че живеят по-малко от нас, защото ние така сме и създадени — винаги да носим по още един човек в себе си, затова сме по-устойчиви, докато те ходят на лов и се трепят за щяло и не щяло, за утешение мъжете си измислиха отвъдния свят. Там да си почиват душите им от разприте и междуособиците. А трябваше и по някакъв начин да ги оправдаят, та да имат поне след смъртта си някаква награда. Ако си загинал значи на бойното поле за някоя измислица или за парче земя, което си обявил за свое, на онзи свят ще бъдеш възнаграден. Като че ли Богинята-майка ги чака да идат при нея, та да ги целуне по челото за пълния им с просташки свади живот! Но това те не можеха да проумеят поради самовнущението, че са по-важните от жените. Сякаш този свят те го раждат. И дори не се запитват толкова откъде са дошли в него, то не ги интересува кой знае колко, важното е къде ще отидат после!

И все пак, поради лова и разните му там бойни упражнения, мъжете стават по-силни телом, па и имат повече време да се правят на важни, та станаха господари на света, използвайки отстъпчивостта на жените заради заетостта им да раждат и да отглеждат потомството. Докато в неговото създаване всъщност са участвали само със своите диви щения.

Тези щения ги правят и жестоки спрямо жените, когато те вече с нищо не ги привличат. Защото лесно е да се устремиш към жената, когато нозете ѝ са пъргави и гладки, когато снагата ѝ е тънка и гъвкава, когато съсците ѝ са големи и щръкнали, когато очите ѝ са блъскави и играви, когато устните ѝ са сочни и упойващо бъбриви. И е трудно за мъжа да приеме, че такова тяло твърде скоро се изхабява от раждане и труд. Очите му губят лъскавината си и избеляват, съсците му се изсушават, сплескват и провисват — нали са отхранили един куп нови човеци. Бедрата се накъдрят, а кожата изсъхва и се отделя от мускула. И тъкмо тогава жената има повече нужда от обичта на мъжа, от неговата признателност за труда ѝ, за уюта, който му е създавала в живота, за плодовете му, които е пръснала по земята. Но не би!

Обикновено тогава мъжът я изоставя, ако не защото някоя по-млада го е привлякла към себе си, то поне в чувствата си. И вместо с благодарност, той я „възнаграждава“ с безогледна жестокост или най-малкото с преситеност и незачитане.

Не можа да се примери нашата прамайка Лилит, цял живот привличала мъжете със своите прелести, че вече била остаряла, направо престаряла била, както се и полага на една прамайка. Отдавна били мъртви многобройните ѝ деца, още по-многобройните ѝ внуци и десетократно по-многочислените ѝ правнуци. Богинята-майка ѝ дала дълъг и предълъг живот и тя до неотдавна още можела да отвръща на някой свой внук закачливо, когато той укоризнено я запитвал, къде пак се е скитала, та я нямало толкоз дни: „Любвеобилната жена, синко, има във всяко село поне девет свекърви!“ Или, когато праправнукът ѝ любезно притеглял столче, за да си изпъне нозете на него: „Ех, синко, от известно време аз вече не си вдигам краката!“

Ето, това препоръчваме и на всички жени, когато останеят: да не досаждат на младите с болести, а да съхранят способността си да се шегуват със своята старост. Защото те единствени имат право да бъдат горди духом — изпълнили са дълга си към света!

Мозъкът на нашата прамайка, въпреки престарялостта на тялото, отказвал да се предаде, настоявал още да надхитря и да властва. Но понеже нашата прамайка не притежавала вече нужните средства, за да владее над този свят, тя решила да завладее измисления от мъжете свят на мъртвите. В който те все по-силно вярвали, вкопчвайки се в него с цялото си отчаяние от преходността на живия свят. И нашата прамайка Лилит се замислила как да накара мъжете да повярват, че тя умеет да прониква в света на мъртвите, да ги заставя да говорят на живите през нейните уста. Защото мъжете се нуждаели от съвета на своите покойници, които, според тях, понеже пребивавали в безвремието, отнапред знаели какво ще стане.

Най-напред нашата прамайка Лилит открила, че умеела да произнася някои думички и със затворена уста, а близкостоящите до нея да ги чуват и разбират. Тези думи отначало излизали по старчески дрезгави и неясни, но след известно упражнение ставали все по-свързани, образували цели изречения. После умната и препатила наша прамайка си съчинила един дух, да ѝ помага при проникването в Отвъдния свят. Хубавото на тия духове било, че винаги си оставали

невидими и можело да им припишеш каквите си щеш качества и заповеди, мъжете били готови на всичко да се подчинят.

Така постепенно нашата прамайка Лилит изобретяvalа различни хватки за предсказване на бъдещето и усърдно разпространявала славата си на стара и мъдра жена, надарена със способността да разговаря с мъртвите. При нея почнали да идват от цялата страна царе и пълководци, на които мирният живот бил доскучал, та се канели да повоюват с някого — трябвало им да се посъветват с някой умрял дали изходът от битката ще бъде добър. После почнали да се мъкнат всякаакви и отвсякъде, важното било, че носели богати жертвени дарове и вярвали в думите ѝ. Нашата прамайка отмествала лоеното свещниче в другия край на шатрата си, за да станело още по-тъмно, полулягала в черни кожи, избелвала очи и почвала да мърмори нещо несвързано. Преструвала се, че вика духа-помощник, но заклинанието ѝ просителят не бивало да чуе добре, нито да запомни. Произнасяла по-високо името на повикания покойник, заслушвала се известно време, после ясно почвала да повтаря въпросите на просителя към него.

Устните ѝ, съсухрени и изтънели, се сключвали и почвал да отговаря коремът ѝ. Той произнасял думите на покойния, но просителят нито можел да разбере това, нито да го види. Отговорите в случая били такива, каквите искал да чуе просителят, разбира се, ако бил донесъл достатъчно богати дарове. И твърде често „отговорите на мъртвеца“ се сбъдвали, защото винаги съществували само две възможности: битката или щяла да бъде спечелена, или загубена, болният или щял да оздравее, или нямало да оздравее и така нататък. А пък и Лилит се стараела да не ги произнася недвусмислено ясно, оставяла мъжете да си ги тълкуват. Толкова години била живяла с тях, та познавала психиката им, пък и предварително успявала да понаучи нещичко за техните грижи и болежки.

А Богинята-майка гледала отгоре какви ги върши нейната непредаваща се, хитроумна щерка и се забавлявала заедно с нея.

Нашата прамайка скоро открила и школа за ясновидство и магьосничество. Тя не искала сама да властва над мъжете, искала жените да си възвърнат властта над тях не само чрез външните си прелести, които били мимолетни. Отначало тя събирала около себе си бабички като нея, чийто дух не бил сломен и в него имало още много хумор, после почнала да приема в своята школа и млади момичета,

чиито бащи успявали да им внушат, че светът на мъртвите съществува. А нямало по-добър начин да откажеш жените от заблужденията им, като ги научиш да говорят с коремите си вместо повиканите мъртъвци.

В тази нейна школа много жени проявили дарбите си да се преструват и да наблюдават. Научили се още как да използват разни шумящи във вода или силно пламващи като светкавици вещества. Открили и начини да рисуват по стените зад гърба си с невидими възпламенителни бои разни духове, та като обходи стената с кандило или запалена факла, тя пламвала страховито, сякаш из преизподнята изскачат зли духове или отмъстителни мъртъвци.

Пръснали се ученичките на нашата прамайка Лилит из много страни по света и в непробиваемо съзаклятие почнали да управляват мъжете чрез отговорите на техните богове или мъртъвци. А себе си наричали ясновидки, защото нали уж виждали ясно какво ще бъде във времето напред.

Това продължило доста време и след кончината на нашата прамайка Лилит, докато мъжете постепенно осъзнали, че по този начин ги командават какво да вършат и погнали жените, които го правели, обявявайки жените за злoto, което те самите въртели, въпреки предупрежденията им. А самата наша прамайка Лилит обявили за демон на злoto. Работата на всички вещерки, ясновидки и магьосници била забранена, защото уж била свързана със злите сили. И колкото и да се мъчели обявените за опасни жени да им доказват, че не съществуват никакви зли сили извън душата на человека, където те са намерили трайно убежище, откъдето и тръгват на поход към света, това не ги спасявало от безчовечни мъчения и жестока смърт.

7. ВРАЧКАТА ОТ АЕНДОР

Все по това време мъжете се усетили, че не само врачите и ясновидките направляват живота им, а и избраните от самите тях духовници придобили прекалено голяма власт. Затова почнали да си избират царе да ги управляват, не духовници. Но изразители на новото начинание сигурно са станали и мъже, на които много им се е искало да налагат себе си над другите, да осъществяват собственото си напористо себелюбие, което отказвало да признава чужда воля.

В страната, където била живяла нашата прамайка Лилит, обявена посмъртно за зъл дух, който пакостял на жените-родилки и техните рожби — нещо, в което е било лесно да повярват малограмотните, неспазващи никаква чистота жени, — мъжете също принудили самообявилия се за пророк Самуил да отстъпи властта си на някой цар. Самуил обаче бил не само коравосърден фанатик, бил и хитър, та посочил за свой заместник и цар едно едро, красиво, горделиво и суетно момче, което хем го бивало за пълководец, хем било достатъчно неопитно, та го слушало. Посоченото от него за цар момче се казвало Саул.

Този Саул, насьскан от Самуил, изселил всички ясновидки, вещерки и гадателки. Само че свирепият Самуил настоявал те да бъдат избити, а мекосърдечният Саул само ги прогонил от страната, с което си заслужил и гнева на своя наставник. Скоро след смъртта на Самуил главните врагове на страната, филистимяните, събрали огромна войска, застанали на границата и се готовели за нападение. Саул свикал своите мъже, въоръжил ги и излязъл насреща им. Съгледвачите обаче му докладвали, че филистимяните са най-малко десет пъти повече. А те били толкова много, за да може по-късно, когато поробят страната, известният побойник и хвалипръцко Самсон да избива колкото си ще от тях само с една магарешка челюст.

Саул обаче не бил Самсон и многочислеността на филистимяните го смутила. Свикнал да побеждава, той сам виждал сега, че никакви пълководчески умения няма да му помогнат да се справи с врага, а неговият наставник Самуил бил мъртъв, та нямало

кой да го посъветва какво да прави. И в нощта преди боя той никак не можел да заспи заради вкопищата нужда от ясновидка.

В своята безизходица той свикал съветниците си и им възложил бързо да му намерят някоя, която да знае да разговаря с мъртвите. Те му отвърнали, че великият Саул е прогонил от страната всичките подобни вещерки, но пред плачливата му безпомощност един от тях си признал, че все пак знае за скрилата се от преследванията в далечното село Аендор врачка.

Саул заповядал да оседляят конете, взел двама от съветниците си — сред тях естествено бил онзи, който тайно ходел при врачката — и бързо се понесли в нощта към селото. Трябвало да минат покрай лагера на филистимяните, но те, уверени в своето превъзходство, което неизбежно щяло да им донесе победата, спели дълбоко и не ги усетили. Тримата стигнали до затътенето селце Аендор с неговите къщурки от кал, захвърлени всред върховете на планината Табор. Нейните склонове били голи и неплодородни. Само в далечината се бледнеел сред звездите високият, заснежен връх Хермон.

Съветникът, който познавал ясновидката, завел Саул до колибата и почукал три пъти на вратата ѝ. През процепите, въпреки късния час, прозирала слаба светлина. Заварили врачката да вари някакви билки на огъня, сигурно някоя от нейните магьоснически смеси. Това обаче не смутило Саула и той властно ѝ наредил да му извика когото ѝ каже.

Ясновидката не познала в него царя, защото той нарочно бил захвърлил царските доспехи, обличайки обикновени дрехи, и му отвърнала, че имало царска заповед срещу врачките и гадателките и че ако изпълнела неговото искане, това можело да ѝ струва живота.

Саул нетърпеливо ѝ заявил, че не я грози никаква опасност, той сам щял да се погрижи за това. Тя хитричко се съгласила и го подпитала кого да му извика. „Самуила ми извикай!“ — заповядал ѝ Саул, което вече силно подплашило вещерката, защото тя знаела, че това е главният им враг. Сега тя по- внимателно се вглеждала в среднощния посетител и този път познала царя. Завайкала се двойно поизплашена, че ѝ правят клопка: „Ти си Саул! Защо ме изльга?“

Саул все пак успял да я успокои, уверявайки я, че се ползва от неговата царска милост и ясновидката плахо се заела с похватите си, чрез които викала духовете. Пила от билката, дето вряла на печката, загледала се неподвижно в празното пространство, скоро лицето ѝ

подивяло и се разкривило, очите ѝ се обърнали, а загубилият съвсем търпението си Саул я запитал какво вижда. Тя му прошепнала с пресъхнали от пitiето устни: „Виждам като че ли Бог излиза от земята.“ Саул поискал да узнае как той изглежда и дали иде по неговото повикване, а вещерката му отвърнала, че от земята излизал престарял мъж, облечен в дълга до петите плащеница. Разбира се, тя никога не била виждала Самуила, но възбуденият Саул паднал на колене с вика „Това е самият Самуил!“.

Съглеждайки царя в такова унизително положение, ясновидката решила, че сега е моментът да отмъсти за всичките си посестрици, дето бил ги прогонил в изгнание. И му заговорила строго с корема си, който издавал старешки мъжки глас:

— Защо ме беспокоиш да излизам от гроба си?

Саул отвърнал в плачлива молитва:

— Много ми е мъчно! Филистимяните се канят да ме нападнат, а Господ отстъпи от мен и вече не ми отговаря ни чрез пророци, ни чрез видения. Затова те извиках, да ме научиш какво да правя.

Ясновидката знаела, че филистимяните са десет пъти повече, из село все за това се говорело, а била и чувала, че полуделият и свиреп Самуил бил се отвърнал от Саула, защото той не изпълнил неговата заповед да избие всички врачи и още приживе бил изbral да го замести Давид. Затова отмъстителният ѝ корем избълвал в стила на гневния праведник Самуил:

— Как смееш ти, от когото Господ е отстъпил, да просиш съвет от мене, Божия пророк! Ти не си достоен нито за Господа, нито за мене, защото си непокорен. Аз вече ти подсказах, защото чрез моите уста Господ оповестява решенията си. Той ще отнеме царството от твоите ръце и ще го даде в ръцете на Давид. Сега вече ще се изпълни неговото пророчество. Идващият ден ще донесе разгром на твоите войски, а ти и твоите синове до вечерта ще дойдете при мен в преизподнята.

С тази ужасна заплаха ясновидката се изправила от ложето си, скришом докосната с пламъчето на вощеницата си стената, край която лежала. Стената пламнала, а насред зловещите ѝ пламъци се очертали разни черни духове, които, танцуващи някакъв дяволски танц, се прибирали в ада.

Пророчеството, произнесено от корема на ясновидката от Аендор, било лесно за съдване. Всеки можел да предскаже, че десет пъти по-многочислената войска ще победи, а имашите да си отмъщават филистимяни, чиято държава Саул често-често разбойнически нападал, ще убият и него, и синовете му, които били не по-малки фукльовци от баща си...

Забраната си била забрана, но тя накарала мъжете в много страни да се изхитрят и, прогонвайки жените-врачки, да си назначават мъже, които да им вършат същата работа. Наричали ги различно: шамани, магьосници, жреци, оракули, но техниката им била същата, защото те тайно я били научили от жените-вещерки. Па и от кого другого да я научат? Само тук и там някой с по-богато въображение доизмислял нова хватка или откривал нова билка я за лечение, я за викане на мъртвите от гроба им. Но най-вече, за да дават кураж на мъжете преди боя с ония, които били обявили за свои врагове. Обикновено — техните съседи. Защото мъжете все така напирали да объркват съдините на света с идиотските си междуособици.

А тайната битка за власт между жените и мъжете сигурно ще продължи още дълго занапред, още дълго те ще продължават да предсказват бъдещето на наивниците и да викат духовете на техните близки. А вярващи винаги ще се намират.

8. ЦАРСКА МЪДРОСТ

Даваме само него за пример, защото той минавал за най-мъдър.

„А Бог даде на Соломон мъдрост, твърде голям разум и обширен ум като пясъка на морския бряг.“

Това твърдят мъжете от онова време, срещнали един цар, който знаел навярно мъничко повече от тях и се придържал към практиката на живота. Понеже философията никак не му се удавала. След хиляди уговорки бихме могли да приемем, че със Соломон настъпва известно поумняване при мъжете, ако мъжката себичност не властваше толкова безконтролно и у този уж най-мъдър цар. Нали той съbral (а то си е чиста алчност!) в харема си много пъти повече жени, отколкото можел да оплоди, та се побърквали там горките без мъже, защото само с евнуси не се живее. А когато оstarял, лягал между две голи момичета, които му духали със сламки в носа, за да му придават своята младост. Ето докъде се простирала неговата мъдрост — до глупавата вяра, че може да ти се вика младост със сламка през носа!

Своя Господ мъжете така са си го измислили, че да приема и дори да приветства лицемерието! Иначе би ли търпял да славословят като мъдър един човек, способен да твърди следното:

„Ето шест неща, които Господ мрази, дори седем, които са гнусота за душата му: очи горделиви, език лъжлив и ръце, които проливат невинна кръв.“

Дотук общо взето добре, макар да е твърде съмнителен изразът „очи горделиви“. Навярно е искал да каже, че човекът няма право да се гордее със себе си, въпреки че превъзхожда всичко живо на планетата. И ще бъде прав донякъде, защото този мъж си е измислил един бог, комуто е приписал всички свои добри качества. А в края на краишата сме и в правото си да научим как Соломон е узнал какво Господ мрази.

„.... сърце, що кове зли кроежи, нозе, които бързо тичат към злодейството“ (Кроежите от всякакъв вид не са плод на сърцето, а на прехваления ум, с който Соломон бил уж толкова надарен!)

„.... лъжесвидетел, които надумва лъжи, и оня, който се раздори между братя“ (Щеше да звучи добре, ако не ни принуждаваше да се

запитваме, защо неговият Господ не одобрява само раздорите между братя, а не изобщо между хората. И ако не възникваше у нас силното подозрение, че и това твърдение е продиктувано от стремежа на царя да си улеснява работата като съдия.)

„Синко, пази заповедта на баща си и не отхвърляй поуката на майка си“ (Разбира се, и тук Соломон ще забрави жените и ще предзначи своята мъдрост само за мъжете! За което всъщност сме му и благодарни!) „... вържи ги за всяко на сърцето си, обвържи с тях шията си! Тръгнеш ли, те ще те ръководят, легнеш ли да спиш, ще те пазят, събудиш ли се, ще приказват с теб; защото заповедта е светило и поуката — светлина, и назидателните поуки — път към живота...“

(За развитие към по-добро и по-ново „мъдрецът“ така и не е способен да си помисли! Старите знания и препоръки връзват сърцето и шията, а новата мъдрост никога не идва от родители като него, но престарелият Соломон има предвид само собствените си заповеди и поуки. Той е смятал, че обикновените майка и баща не могат правилно да съветват децата си. Докато бедните му поданици не поради глупост не са си позволявали да имат стотици жени в хaremите си, та да съветват синовете си по този начин.)

„... За да те пазят от покварена жена, от лъстивия език на чужда.

Не пожелавай хубостта ѝ в сърцето си, да не бъдеш уловен през очите си и да не те увлече с клепките си.

Защото поради блудница жена човек изпада до корица хляб, а жена прелюбодейка улавя многоценна душа.“

(За богатството му го е грижа престарелият Соломон! Затова и намира такива думи за природния закон жената да привлече по дадените ѝ от Богинята-майка начини добрая оплодител. Но какво толкова е „многоценното“ на мъжката душа, щом тя не следва повелята на природата да се оставя да бъде увлечена от избора на жената, за да даде добро потомство? Не, всяка жена извън многочисления му хarem, пазен от развратни и ревниви евнуси, за престарелия Соломон е блудница и какво друго му остава, освен да зяпа през прозореца!)

„Ето, веднъж гледах от прозореца на къщата си през моята решетка и видях неопитните; забелязах между младежите един неразумен момък, който прекрачваше стъгдата близо до нейната къща.

И ето насреща му жена, натруфена като блудница, с коварно сърце! Тя го сграбчи, целуна го и с безсрамно лице му думаше:

— Мирна жертва имах днес; изпълних оброците си; затова и излязох насреща ти, за да те подиря и намерих те; с килими украсих леглото си, с разноцветни платове египетски; спалнята си накадих със смирна, аloe и дарчин; дойди, ще се опиваме с нежности до зори, ще се насладим с любов, защото мъжът ми не е у дома; той замина на дълъг път...“

Много ли иска жената, омъжена навярно по волята на баща си за някой дърт търговец? Не я ли тласка към така наречената изневяра, която толкова осъжда мъдрецът, самата настоятелно млада в утробата й природа? Осъдително ли е, че тя украсява ложето, където е готова с любов да зачене, за да дари на света едно по-умно от изкуфелия си съпруг потомство? Трябва ли да я осъждаме, че не си е избрала някой дъртак като Соломон, дето гледа на света вече само през решетката на своя прозорец, а е предпочела млад хубавец?

Три хиляди притчи и хиляда и пет песни бил изрекъл супермъдрецът Соломон, но повечето се свеждат до твърдението: „Начало на мъдростта е страхът Господен и познаването Светаго е разум.“ Затова и славословим Богинята-майка, че въпреки подобни „мъдрости“ е вложила у тая уж „многоценна душа“ потребността от любов и способността да се опиянява от нея. Сигурно на младини и самият Соломон не е бил толкова глупав, та е изпял и своята любовна песен, пълна с неподправена нежност и красива страст. Тази любовна песен всъщност го и обезсмъртива, защото разните му там притчи и пророчества са родени от един вече скопен от старостта ум. А и онази случка, оставила му име на справедлив и мъдър съдия, е родена също от този ум, заместен тук само от по-малко кръвожадност и повечко уважение към живота. Нещо, което все пак се е срещало по Земята въпреки нейните вождове и царе.

Дошли веднъж при него две блудници... (Може ли да бъдат и други, щом Соломон нарича блудници всички жени, които не измъчват младата си път в хaremите му?), та тия две „блудници“ живеели заедно, едновременно и родили. На едната обаче детето умряло, докато другата майка спяла. Пострадалата бързо сменила своето мъртво дете с живото — много искала, горката, да се грижи за никаква рожба! Добре ама истинската майка разбрала замяната и двете дошли при Соломона

да им разреши спора. Мъдрият Соломон наредил да разсекат детето на две и да дадат на всяка по половината. Но докато майката на мъртвото, зашеметена от царското решение, още не реагирала, истинската майка се хвърлила в краката на царя с молбата да даде детето на другата, само и само да го оставят живо. И естествено Соломон на нея присъдил детето!

Щеше ли друг мъж, поставен на трона на съдията, да постъпи по друг начин? В ония години — едва ли! Би било глупаво и нечовешко. По-късно може би все пак би се запитал защо другата блудница, след като толкова е искала да отгледа детето, не е реагирала съответно на силното си желание. А детето сигурно е било момиче. По това време мъжете с твърде лека ръка са убивали и разсичали момичета и жени. Имало даже такъв обичай.

Все затова и прочутата Савска царица — достатъчно умна, за да управлява добре царството си, се престорила на вярваща в слуховете за мъдростта на Соломон, та тръгнала уж доброволно да го изпитва с примитивните си гатанки.

Чул бил Соломон за Савийското царство, което се намирало на Арабския полуостров и било вълшебна страна. Пясъкът в нея бил по-скъп от златото, навсякъде растели дървета и цветя от Райската градина, а жителите му не знаели какво е това война. И много уважавали жените си, които съумявали да отклоняват техните глупави страсти от кръвопролитията към любовта. Навсякъде в това царство властвала буйна и красива любов.

Научил повечко за него и за прекрасната му царица, Соломон поискал да я види. Което в случая означавало, че пратил при нея вестоносец със заплахата, че ако тя не се яви при него, той щял да заповядва да я нападнат множество царе с пехота и колесници, все негови васали. А заедно с тях щели да пристигнат и подвластните му демони и грабливи птици.

Савската царица, разбира се, не вярвала в Соломоновите демони и грабливи птици, но от неговите въоръжени васали се изплашила. Като нищо могъщият и гневлив цар Соломон можел да разруши хубавото ѝ царство. И тя потеглила на път, като за всеки случай повела със себе си керван от дарове, знаейки, че мъжете, колкото и за мъдри да се представят, са алчни и даровете лесно ги укротяват.

Пристигнала в Йерусалим, а цар Соломон загубил ума и дума, като видял колко красива била тя и колко много камили с благовония, злато, килими, кожи и купища скъпоценни камъни я следвали. Но Савската царица искала да скрие уплахата си, та му заявила гордо, че била дошла да провери дали наистина той е толкова мъдър, колкото го описва славата му.

Запитала го: „Какво има оттатък небето?“

И Соломон не могъл да отговори.

Запитала го: „Кой е създал света, мъж или жена?“

И Соломон отвърнал: „Мъж!“ А тя му рекла: „Нали този свят трябва да бъде роден! Може ли мъж да ражда?“

Запитала го: „Кой е създал красивите вещи и богатствата, които ти трупаши в хазната си?“

Соломон отвърнал: „Вземам ги от други царе, които побеждавам.“

А тя му рекла: „Напразно ти се носи славата на мъдрец, щом досега не си се запитал другите царе пък откъде ги вземат!“

Като забелязал как неговият цар хълтва по своята гостенка, един от съветниците на Соломон му пошушинал, че тя имала кози крака. Тогава Соломон с нова надежда да я победи се заел с проверката:

„А ти умееш ли да ходиш по водата? Мини по това езеро!“ — наредил ѝ Соломон и посочил кристалния под в съседната зала.

В първия миг Савската царица взела кристалния под за езеро, но после съобразила, че никоя вода не може да бъде толкова неподвижна и гладка, а тоя див Соломон сигурно ще нападне вълшебното ѝ царство, ако не се престори, че е повярвала в неговия глупашки опит да я изпита. И преспокойно минала по кристалния под на залата.

От отраженията на пода цар Соломон се убедил, че краката ѝ са толкова прекрасни, колкото и самата тя. И пожелал да има с нея деца. А Савската царица отново не посмяла да му откаже, отново се пожертвала, за да спаси себе си и своето царство — нещо, което хиляди и хиляди жени били принудени да правят в ония жестоки години всеки ден.

Разправят още, че потомците на двамата управлявали били като императори далечната държава Абисиния в продължение на три хиляди години, но ние не сме принудени да се преструваме, че вярваме

на хорските приказки като Савската царица. И затова ще завършим с една повеля, приписвана на същия мъдрец Соломон:

„Нека не отговаряме на глупака според големината на неговата глупост!“

9. СРЕЩАЛИ СЕ И УМНИ МЪЖЕ

Разбира се, те не са нито сред пророците, нито сред царете, нито сред патриарсите. Ето какво разправя някой си Ездра в своята втора книга:

3:3 — Па ядоха, пиха, наситиха се и се разотидоха, а цар Дарий отиде в спалнята си, спа и сепак събуди. В това време трима младежи, телопазители, които пазеха тялото царево, рекоха си един другому:

„Нека всеки от нас каже една дума за това, що е най-силно от всичко. И чиято дума излезе по-умна от другите, нему цар Дарий ще даде големи дарове и голяма награда...“

И веднага, като написа всеки думата си, запечатаха я и я туриха под възглавието на цар Дария, казвайки: „Като стане царят, ще му подадат това писано и за когото признае царят и тримата велможи персийски, че думата му е по-умна, нему ще се даде преднина, както е написано.“

Един написа: „От всичко най-силно е виното.“ Вторият написа: „Най-сilen е царят.“ Третият написа: „По-силни са жените, ала над всичко удържа победа истината.“

И ето, кога царят стана, подадоха му това писано и той го прочете. И проводи да повикат всички персийски и индийски велможи, всички сатрапи, военачалници и съветници, па седна в съвещателната зала и прочетоха пред него писаното. И каза: „Повикайте тия младежи, нека те обяснят думите си!“

Начена първият, който казваше за силата на виното и говори тъй: „О, мъже, колко е силно виното! То довежда в умопомрачение ума на всички, които го пият; то прави ума на цар и сиромах, на роб и свободен, на беден и богат, еднакъв ум...“

4:2 — Почна да говори вторият, който бе казал за силата на царя:

„О, мъже, не са ли най-силни човеците, които владеят земята и морето, и всичко, що е в тях? Но царят ги надминава, владее над тях и им заповядва, и във всичко, каквото и да им каже, те му се покоряват...“

4:13 — Третият пък, който беше казал за жените и за истината — той беше Зоровавел — заговори:

„О, мъже, велик е царят, велики са и мнозина човеци, и мощно е виното. Но кой господарува над тях и ги владее? Нали жените? Жени са родили царя и целия народ, който владее морето и земята; от тях са родени и от тях откърмени ония, които садят лозя, от които се прави вино; те правят дрехи за човеците и доставят украсения за тях, и човеците не могат без жени. И човек обича повече жена си, нежели баща и майка. Мнозина са полудявали поради жени и са ставали роби чрез тях. Мнозина са загинали и пропадали, и съгрешили чрез жени. Нима сега не ще mi повярвате? Не е ли велик царят с властта си? Не всички ли страни се боят да се допрат до него? А аз видях него и Апамина, дъщеря на славния Вартака, царева наложница, да седи на царя отляво; тя снемаше короната от главата на царя и си я налагаше, а с лявата ръка удряше царя по бузата. И при все това царят я гледаше с отворени уста: ако тя му се усмихне, усмихва се и той; ако му се пък поразсърди, той я милва, за да се сдобрят с нея. О, мъже, как да не са силни жените, когато правят това?...“

Тогава царят и велможите се погледнаха един друг, а той начена да говори за истината:

„О, мъже, не са ли силни жените? Голяма е земята и високо е небето, и бързо е слънцето в своя ход, защото за един ден обхожда небесния кръг и пак се връща на мястото си... Цялата земя призовава истината, и небето я благославя, и всички работи се стряскат и треперят пред нея. И в нея няма неправда. Неправедно е виното, неправеден е царят, неправедни са жените, насправедливи са и всички човешки синове, а истината пребъдва и остава

си завинаги, и живее и владее от века до века. В нейния съд няма нищо криво; тя е сила и царство, и власт, и величие през вековете; благословен да е Богът на истината!...“

4:41 — И престана да говори. И всички викнаха тогава и казаха: „Велика е истината и най-силна от всичко!“

4:42 — Тогава царят му каза: „Искай, каквото щеш, повече от написаното, и ще ти дадем, понеже ти се показва най-мъдър; ти ще седиш до мене и ще се наричаш мой роднин...“

Е, да, ама това е бил цар Дарий, великият цар на персите! И него всички знаят, а Зоровавел не го знаем кой е и какъв е. Бил е някакъв царски телопазител. Това ни кара да мислим, че може би телопазителите са длъжни да бъдат по-умни от телата, които пазят.

А може да не е и случайно, че всяка жена си търси подходящия телопазител!

10. ВЕРОЯТНАТА ИСТОРИЯ НА ЯКОВ

Разказваме я, както е дошла до нас от древните предания — с тази разлика, че не допускаме да се съдържат в нея несъобразности и наивности, както е в повечето древни легенди. Тях ни се е приискало да избегнем, защото иначе историята доста точно отразява идеала на древните за верния на призванието си мъж. Той е умен, работлив, изобретателен. Когато го налага интересът на семейството му, е хитър; отстъпчив е, за да избягва излишните конфликти, застрашаващи благополучието на семейството му, и е леко наивен спрямо жените. Покорява им се и спазва традициите, макар да не вярва особено силно в тях, но принуждава и децата си да ги спазват, защото е усетил, че те поддържат устоите на съжителството. А най-важното: бие се само на сън или в хвалбите си.

Двамата били близнаци, Исав и Яков, синове на прославения Исаак, който пък бил син на още по-прославения Авраам, комуто техният Господ обещал туй-онуй и добросъвестно си изпълнявал обещаното, защото Авраам му бил симпатичен. Па бил му и доказал своята вярност. Близнаците обаче още в утробата на майка си Ребека се сритали така, че тя проплакала от тях. А когато тръгнали да излизат от майка си, Исав изреварил брата си, но Яков се хванал за петата му и излязъл заедно с него. Въпреки това първородството отишло у Исав.

Още тогава Исаак и Ребека, изглежда, разделили предпочтенията си: Исаак си харесал Исав, който бил червен, силно космат и войнствен, а Ребека си обикнала Якова вероятно заради чистата му бяла кожа и миролюбивия характер.

Като пораснали, Исав станал изкусен ловец и полски човек, тоест онova, което в по-късните времена нарекли „номад“, докато Яков бил кротък и все се завирал в шатрите. Обаче Яков притежавал и други качества, които предпазливо и скришом, но винаги успешно използвал. Веднъж той сготвил леща, а брат му Исав се върнал от полето силно уморен и му поискал от манджата. Яков откровено го изнудил: „Продай ми пък ти още сега своето първородство; закълни се, че ми го отстъпваш доброволно! И аз ще ти дам да ядеш.“ Исав лекомислено се

съгласил: „Умирам от глад, за какво ми е това първородство!“ И му се заклел, а Яков дал на брат си паница леща и хляб. Склонни сме да подозирате, че още тогава ще да е възникнала поговорката „Продал се за паница леща!“ като презрителна оценка за всички, които евтино променят позициите си, защото не е възможно да кажеш „Продал се за каруца леща“ — веднага отпада презрението.

Исав бил на четирийсет години, когато се оженил за Йехудита, дъщеря на хетеца Беера, и за Васемата, дъщеря на хетеца Елона, и двете снахи доста изтормозили Ребека и Исаак с капризите си. Яков си останал ерген. Очевидно не харесвал хетейските дъщери, а дългото ергенуване обяснява донякъде необикновената му страсть по-късно. И лакомията му за жена.

Когато Исаак остарял и зрението му отслабнало почти до слепота, повикал един ден Исава, който бил забравил, че е продал първородството си, и му рекъл: „Ето, аз остарях и не знам кога ще ме повали смъртта. Вземи сега лъка и стрелите си, иди на полето да ми уловиш дивеч и ми сготви от него ястие, каквото обичам, за да ям и да те благослови душата ми, преди да умра!“

Ребека подслушвала, когато мъжът ѝ давал нареддането си на Исав и веднага отишла при любимеца си Яков, комуто казала: „Сега, сине, послушай ме какво ще ти поръчам! Иди при стадото и ми донеси оттам две млади ярета. Аз ще сготвя от тях на баща ти ястието, което обича, и той ще яде от него, за да те благослови преди смъртта си.“ А Яков съобразително възразил на майка си: „Брат ми Исав е космат, пък аз съм човек гладък. Баща ми може да ме попипа и аз ще се окажа пред очите му измамник, та ще навлека над себе си проклятие, вместо благословия!“ Ребека съобразила какво да прави и го успокоила: „Нека твоето проклятие падне върху мен, сине мой, само послушай думите ми и ми донеси яретата!“

Взела Ребека скъпата дреха на първородния си син Иса, която била у нея за пране, и облякла сина си Яков. Ръцете му и гладката шия сръчно увила в ярешките кожи, после му дала ястието и хляба, което било сготвила от донесените ярета. Яков влязъл при ослепелия си баща и се помъчил да преправи гласа си: „Татко, рекъл, аз съм Иса, твой първороден син, направих, както ти ми заръча. Стани сега и яж от лова ми, та да ме благослови душата ти!“

Баща му се усъмнил: „Как толкова скоро попадна на дивеч, сине мой?“, а Яков смогнал да му отвърне уверено:

— Твойт Господ-Бог го изпрати бързо насреща ми.

Баща му обаче си останал недоверчив: „Приближи се до мен, сине мой, да те попипам дали си ти син ми Исав, или не!“. Яков поел риска да се доближи към баща си, подал оголените до китките си ръце. Исаак го попипал и рекъл: „Гласът ти прилича на гласа на Яков, но ръцете са като на Исав.“ И все пак решил да се доувери: „Ти ли си син ми Исав?“

— Аз съм — вече по-уверено излязъл Яков и баща му го благословил според приетото устно завещание.

— Да ти даде Господ от небесната роса и от тълстините на земята, и изобилие на жито и вино! Народи да ти слугуват и племена да ти се покланят! Да бъдеш господар над братята си и да ти се покланят синовете на майка ти! Който те кълне, да бъде проклет, който те благославя, да бъде благословен...

Щом свършил благословията си и Яков излязъл, ето че дофтасал и брат му Исав от полето, влечейки подире си убития дивеч. Като научил как е бил измамен, Исаак се разтреперал, но не можел да вземе благословията си назад — такъв бил обичаят. Затова рекъл само на Исав: „Благословеният ще бъде брат ти, но ти ще живееш с меча си и ще служиш на брат си, докато дойде времето да се възпротивиш и отхвърлиш игото от врата си.“

Исав пламнал от омраза към брата си, комуто продал своето първородство за паница леща, и гръмогласно се зарекъл: „Наближават дните, когато ще оплакваме баща ни и аз ще убия брата си Яков!“

Слугите обадили на Ребека думите му и тя рекла на своя любимец: „Брат ти Исав се заканва да те убие. Бягай в Месопотамия при вуйчо си Лаван и поживей при него, докле утихне яростта на брата ти, тогава ще проводя да те приберат оттам.“ Тя била дъщеря на арамеца Ватуила и сестра на арамеца Лаван.

После ревнала пред слепия си мъж: „Защо в един ден да се лишавам и от двете си деца? Пък и ако Яков вземе също за жена от хетейските дъщери, каквито са тия, дето взе Исав, за какво ми е този живот!“

Исаак се смилил над измамника и го изпроводил в Месопотамия със заръката да си вземе жена оттам, някоя от дъщерите на Лаван да си

вземе, брата на майка му. Изглежда, е бил доволен от Ребека.

Яков напуснал Варсавия и отишъл в Харн. Из пътя стигнал до подходящо за нощувка място и легнал, подлагайки си камък за възглавница. В тая нощ видял сън... Разбира се, може и да не е сънувал нищо или, както е нормално, да е забравил съня си, но за всеки случай такъв сън разказал на вуйчо си Лаван: Огромна стълба видял, изправена от земята до небето, а по нея слизали и се качвали ангели Божии. По някое време на върха ѝ застанал сам Господ-Бог и му заговорил... (Естествено казал му неща, каквито Яков е слушал стотици пъти в детството си от своя баща: че Господ бил близък с дядо му Авраам, и все благосклонен бил към техния род, и да ги закриля щял, ако те не се отклоняват от правия път.) Яков не вярвал много-много на такива приказки, но като се събудил, за всеки случай обещал, па и нищо не му струвало:

— Ако бъдеш с мен, Господи, и ме опазиш в пътя, по който отивам, и ми дадеш хляб да ям и дреха да облека, и аз с миром да се върна в бащиния си дом, то от всичко, от което ти, Боже, ми дадеш, ще ти дам десетата част.

По-нататък в легендата не е казано дали е изпълнил обета си пред Господа и как точно му е дал десетата част от припеченото. Важното е, че Яков умел да се пазари и отръки му е идвало да сключва сделки. Па и ние не знаем дали техният Господ се е хванал на въдицата му, повярвайки на неговите обещания. Така или иначе хитрият Яков сам си проправя пътя по-нататък, а този път съвсем не бил лек.

Той навлязъл в земите на вуйчо си и стигнал до един кладенец с много корита, който обаче бил покрит с грамаден камък. Край камъка стърчели в очакване да се съберат всички стада неколцина ратаи. Попитал ги Яков дали познават вуйчо му Лаван, те отвърнали, че го познават и че онази, дето идела с овцете насам, била дъщеря му Рахила. А когато Рахила наближила с овцете на баща си, възстаричкият ерген Яков дотолкова се заслепил от хубостта ѝ, че целият се разтреперал, съbral нечовешки сили в себе си и сам отместил камъка от кладенеца, въпреки че се чакали още стада. А докато овцете се напият с вода, той не се сдържал и целунал хубавата Рахила, признал ѝ обаче, че е неин братовчед, сестренник на баща ѝ. Изглежда, ѝ признал още, че безумно се е влюбил в нея, че любовта му

е дала силите да повдигне огромния камък и че е готов да сложи живота си в изящните ѝ, макар и доста кални сега крака.

Рахила, която също харесала странника от пръв поглед, изприкала при баща си да му съобщи кой е дошъл. Лаван се зарадвал. Дал нареждане да посрещнат племенника му, както подобава и дошъл при кладенеца да го прегърне лично. А след като Яков му разказал премеждията си, непропускайки съня, вуйчо му отсякъл:

— Добре, ще живееш при мен, но не може да ми работиш, без да ти заплащам, както плащам на другите, нищо че си ми племенник. Кажи си цената!

Яков, на когото очите продължавали да бъдат все в Рахила, отвърнал веднага:

— Готов съм седем години да ти слугувам, ако ми дадеш после Рахила за жена!

Зашо толкова много, не е ясно. Вероятно тогава още не са познавали силата на любовта, но в древните легенди числото седем играе важна роля, често се среща и ще да е било носител на някаква мистика за древните.

Лаван се зарадвал, защото Яков бил отличен работник, по всичко му личало колко желае Рахила и меракът му щял да го направи още подбороствестен в работата. Но той имал и по-голяма дъщеря, която се чудел какво да прави, защото не била никак хубава — Лия, та постъпката му на баща не била толкова осъдителна. Щом седемте години изтекли и Яков му заяви, че било крайно време да влезе в Рахила — трябва да е гонил вече петдесетте, — Лаван не възразил, но на сватбеното тържество напил с вино племенника си и в тъмното завел в шатрата при него Лия. „Изгладнелият за жена“ Яков влизал няколко пъти в нея и чак на сутринта разбрал измамата. Оплакал се на вуйчо си, но той му рекъл:

— При нас е такъв обичаят. Не може малката сестра да преженва по-голямата. Изкарай сватбената седмица, после ще ти дам и Рахила, защото наистина ти е време, но ще трябва да ми работиш още седем години за нея.

Яков кандисал; бил още много влюбен в Рахила. Това ще да е било необичайна за времето си постъпка — да разделяш влизането в някоя жена от любовта към друга или, както по-късно някой философ забелязал, че съешаването било от Бога, а любовта — измислена от

човека. Така или иначе Яков се видял много щастлив с Рахила, макар тя да не могла да му роди дете, докато по-голямата ѝ сестра Лия му раждала всяка година по една рожба. Любовта му към Рахила го накарала да се погрижи и за собствен дом. Предложил на вуйчо си да се отдели от него, като му обещал да продължи да пасе и неговите стада. Лаван не възразил, определил му място на три дни път от себе си, дал на дъщерите си от своите слугини, на Лия дал слугиня на име Зелфа, а на Рахила дал слугиня на име Вала, запитал го и какво още да му даде, та да си стъпи на краката. Яков обаче имал да си отмъщава заради измамата, затова му отвърнал хитро, че наистина заслужава добро възнаграждение, защото му е работил толкова време добре и е удесеторил стадата му, но ще бъде скромен. Нека вуйчо му сам преброди стадата и да му отдели всички животни, които имат петна по копитата си, а чистите да остави за себе си и ако после открие в неговите стада чисти, да ги сметне за крадени.

Лаван не съзрял клопката и се съгласил, а хитрият Яков обелил разни прътове от кората им на ивици и щом на водопоя някое по-силно животно се кацвало на друго, той побързал да забие обелените пръти пред съешаващите се, така че те да зачеват само добитък на петна. А хилавите, без всякакви петна, заделял за вуйчо си. Така насьбрал голямо и силно стадо, а когато влизал в Лия, пред очите му била все малката ѝ сестра Рахила, така че и Лия му раждала хубави деца. Неплодността на Рахила приличала на Божие наказание или по-скоро на Божия подигравка: жената, която Яков толкова обичал, не можела да му ражда деца, докато нелюбимата била щедро надарена с плодовитост.

Рахила също много страдала от безплодието си. Тя се примолила на Якова да оплоди слугинята ѝ Вала, а тя да роди на скута ѝ, та и Рахила да може да казва, че има дете от него. Така и направили. А междувременно Лия, която му народила сума ти деца, престанала да ражда и му изпратила пък своята слугиня Зелфа. Така добрият Яков бил възнаграден с още две жени, които също се надпреварвали да му раждат деца, докато се насьбрали цяла дузина рожби. Дори Рахила успяла да му роди. Вярно, една била рожбата ѝ от Яков, но тя се оказала прославилият се по-късно Йосиф, когото братята му продали като роб на египтяните, за да се отърват от любимеца на баща си, а Йосиф после се издигнал до пръв човек на фараона.

Според друга легенда Йосиф бил необикновено прозорлив и умен, затова станал и главен управител на Египет, но за Рахила нямаме никакви сведения, така че сме склонни да вярваме, че не е бил дете на Яков. Рахила или е била посъветвана от нашата прамайка Лилит, или сама се е досетила как да възнагради своя любящ я съпруг, който бил надхвърлил вече шестдесетте.

Богат и могъщ станал Яков с много едър и дребен добитък, с камили и осли, с множество деца и ратаи, та почнал да се бои от вуйчо си и неговите синове, които почнали да мърморят за него, че бил забогатял на гърба на баща им. И една нощ Яков тайно повел цялото си имане и многобройното си домочадие към бащиния си дом, след като изльгал Лия и Рахила, че Господ бил му наредил така. На сутринта Лаван научил за бягството му и разгневен го настигнал с войнствена свита, но след като се уверил, че Яков не води в стадата си нито едно негово добиче, а и не намерил откраднатите от Рахила свои идоли, защото тя ги скрила под седлото на една от камилите, той простил на Яков. Двамата отпразнували с dobrяването си и Лаван оставил Якова да си тръгне по живо, по здраво с цялото си придобито с много ум и труд имущество.

Една сутрин, нощувайки на брега на някаква река, доста остарелият вече Яков се събудил със силни болки в бедрото. Когато го запитали защо куца, той не им признал, че това е неговият стар ишиас, сковал крака му, защото бил лежал на каменистия бряг, а им съчинил отново цял един божествен сън: как цяла нощ се бил борил със самия Господ, а онзи не можал да му надвие и отмъстително повредил жилата на бедрото му, та да куца за спомен, но в замяна на това Яков изтръгнал от него обещание за подкрепа на всичките му начинания.

Хората му имали нужда от подобно настърчение, защото наблизавали земите на Исав, а не знаели как той ще ги посрещне. Затова и никой не се усъмнил, че Яков твърде често и все в своя изгода се среща на сън с техния Господ, когото те нито веднъж не били виждали. И така силно му повярвали, че цялото потомство, тръгнало от коляното на Яков, после избягвало да яде жилата от бедрото на животното, която отговаряла на жилата в бедрото на Яков.

Като научил, че брат му Исав идел насреща му с четиристотин свирепи бойци, Яков решил да го омилостиви с подаръци. Той заделил двеста кози и двайсет пръча, двеста овце и двайсет овни, трийсет

дойни камили с техните камилчета, четирийсет крави и десет бика, двайсет ослици и десет осли. Разпределил ги между своите ратаи, пуснал ги да вървят напред през различни интервали, като им заръчал да казват, че това са дарове от брат му Яков за неговия господар Исау. Яков съобразил, че ако Исау го нападне, ще нападне своите дарове, затова вървял с домочадието си на почтено разстояние след тях. Надявал се обаче, че лакомият Исау не ще устои на щедрите дарове и ще го пусне да се върне в бащините земи.

Станало, както Яков бил предвидил. Забогателият без всянакво съперничество в земите на баща им Исау забравил за своите закани и с радост посрещнал своя също забогатял брат. Двамата се прегърнали и се разплакали, както е редно между близнаци, които отдавна не се били виждали. Па не са се и ритали отдавна. Но в онези тъмни времена мъжете, дори да не са близнаци, честичко си поплаквали. Навярно са били твърде сантиментални, а това обяснява тяхната жестокост спрямо жените, в които в момента не можели да влизат. Превърнали дори своята жестокост спрямо жените в разпространени обичаи. В това отношение обаче нашият Яков прави изключение. Вярно, и той се разплаква, когато за пръв път вижда и целува своята Рахила край кладенеца, но не защото му е братовчедка, а от съвсем други причини. Изглежда, още тогава го нападнало предчувствието, че ще трябва да работи цели седем години, за да добие съпружески права над нея.

След като с голямо пиршество отпразнували подновеното си братство, Исау великодушно заявил на Яков, че си има всичко и му разрешил да се засели в другия край на своята обширна земя. Разбира се, след като приел щедрите му дарове. Така приключила дългата и предълга история на добрия Яков, който повече не се нуждал от божествени доказателства, но продължил да си куца до дълбока старост, защото ишиасът е болезнена и нелечима болест.

От неговата семка се народило умно и хитро племе, а Яков бил възпит от своите потомки като плодовит и миролюбив мъж, защото им били омръзнали вечните междуособици, в които мъжете и синовете им гинели заради глупавото си перчене. Докато Яков се окказал способен да слугува много и много години заради любовта си към една жена, но едновременно с това да припечели имане и уважение. А ние не бива да губим надеждата, че все някой ден този идеал ще се осъществи за

всички мъже и те с готовност ще си остават край своите жени като равноправни техни сподвижнички.

11. ДАЛИЛА

Мнозина са склонни да идеализират Самсон, да го представят едва ли не като герой — разбира се, това са мъже, произхождащи от неговото племе. Въсъщност той бил просто извънредно силен побойник, гневлив и лекомислен. Произхождал от войнственото племе на Каин и Богинята-майка едва ли би свързала името си с такова изчадие. А и никакъв дух Господен не го е осенявал, за да избива около себе си де каквото му падне. Постъпките му били непредвидими, причинени единствено от самонадеяната вяра в собствената ненаказуемост, която го карала да пренебрегва и установяващите се обществени норми и обичаи.

Още юноша, въпреки съпротивата на родителите си, той се оженва за филистимянка, тоест за жена от племето, което уж ги било поробило. Но ако филистимяните са били чак такива господари и поробители, щяха ли да дадат свое момиче за жена на един сприхав и незрял роб? Който още на самата сватба избива трийсет филистимянски бойци и подарява одеждите им на сватбарите.

Или... втората пакост, която той прави на филистимяните! Хваща триста лисици (легендата естествено премълчава такива дреболии като как се хващат триста лисици, нито защо те стоят мирно, докато Самсон им връзва две по две опашките, или по какъв начин е завързал после на тези опашки горящи факли) и ги натирва с горящите факли в нивята на филистимяните. Така опожарява цялата им реколта.

В отговор филистимяните изгарят живи жена му и нейния баща, а провокирани от новото нападение на Самсон, пращат в земите на неговото племе голяма филистимянска войска. Разбира се, предхождана от ултиматум, да им бъде предаден Самсон, което ще рече, че на филистимяните продължавало да не им се воюва.

Цели три хиляди посланици от племето на Самсон, тоест от „робите“, го молят да се остави да го вържат и да го предадат на филистимяните, за да спаси по този начин родните земи от разорение. Самсон привидно се съгласява, но в лагера на филистимяните отново

го връхлита тайфунът на неговия гняв, той се развързва и избива с една магарешка челюст хиляда бойци филистимяни.

Как се избиват хиляда въоръжени бойци с една магарешка челюст, вързани ли са били, спели ли са — това съчинителят на легендата също обяснява с някакъв „дух Божи“, който, изглежда, е мразел особено силно горките филистимяни. Така или иначе, след толкова „справедливи“ подвизи неговото племе избира Самсон за пожизнен съдия, което, разбира се, не му пречи отново да се влюби във филистимянка.

Легендата представя филистимянката Далила от долината Сорек за предателка, която срещу паричен подкуп от филистимянските владетели изтръгва от Самсон тайната на неговата сила. А тази тайна се криела в дългата му коса. Остриже ли я, щял да загуби силата си. Докато Далила, станала по принуда негова любовница, защото побойникът я заплашвал с насилие, не може да бъде обвинена дори в пристрастие спрямо своето пък племе. Горката, просто искала да се тури край на това безразборно и ужасяващо насилие спрямо хората, причинител на което бил нейния самонатрапил й се любовник. Ето защо, когато Самсон бил заспал дълбоко, тя повикала филистимяните да го острижат.

Но те само го ослепили, вместо да го убият, така че, когато косата му отново почнала да расте и силата му да се възвръща, Самсон съборил два стълба на гигантския храм, където се били събрали филистимяните, и по този начин избил в мига на своята смърт повече филистимяни, отколкото в целия си живот.

Такива ужасии, доста сладострастно, разправя легендата, съчинена естествено от мъже, които не знаят да мечтаят за нещо по-добро освен за сляпата сила на Самсон. И напълно забравят за красавицата Далила, която не искала друго, освен да има мир между хората, те да градят и жънат, вместо да се избиват помежду си. А истинският герой на тази легенда всъщност е тя, не Самсон, но съчинителите й, обзети от своето кръвожадно плиткоумие, забравят да ни разкажат по-нататъшната нейна съдба. Което, струва ми се, също не е случайно!

12. КЪДЕТО ЖЕНИТЕ УПРАВЛЯВАТ

На доста места, предимно в по-източния край на огромния континент, а и в по-малкия, южния, се били запазили опитите на жените да останат верни на Богинята-майка и да служат само на доброто сред хората. Обществената система била съвсем различна от тази, където управлявали мъжете. Там произходът се проследявал изключително по женска линия. И е близко до ума, защото майчинството си остава единствено сигурното. Всеки клан или род назовавал една своя обща прамайка и всеки мъж в този род изчислявал родословието си по майка, баба и така нататък. Както кръвната връзка, така и наследяването вървели по женска линия. Къщата, имотът и домакинските уреди оставали за дъщерите. А синовете напускали домовете си, щом съзреят, и отивали да живеят в домовете на своите съпруги. Обикновено бабата, дъщерите ѝ и дъщерите на дъщерите ѝ живеели под един покрив, а бабата, докато била жива, си оставала глава на къщата. Мъжът в такова семейство, ако е съпруг на някоя от жените, не бил нищо повече от оплодител и напълно се задоволявал с тази си роля. Бил чужденец в дома на собствената си съпруга; когато умирал, дори пепелта му не можела да почива до нейната в семейната гробница.

Така всички дъщери, бъдещи майки, бивали задържани от къщата и имота на едно място, докато съзрелите мъже веднага изпращали да живеят в семействата на жените си. От което е видно, че тези мъже не са участвали в строежа на Вавилонската кула, нито са от коляното на Каин. Мъжете от поколението, пръкнало се от Каиновата семка, непрекъснато воювали, силели се целия свят да подчинят на безогледната си воля, а единственото, което правели успешно, било да не виждат страданията на жените, които им причинявали с неуморимите си войни.

Един от тези, зинали да погълнат света чрез своята ненаситна алчност, съумял за няколко години да обедини и подчини на налудничавата си идея множество свои себеподобни мъже, да създаде от тях голяма войска. С нея той завладял едва ли не половината свят.

Накрая стигнал в своите походи и до едно скрило се в планините женско царство.

По-късните мъжки легенди са го кръстили царство на амазонките, изпълвайки тези свои легенди с много презрение и подигравки. А това са били просто жени, които — вярно, не съвсем според природата — отвратени от мъжкото насилие, възцарило се на Земята, са се оттеглили в планините, опитвайки се да се управляват независимо от мъжете. Те вярвали, че Богинята-майка не е предназначила мъжете за друго, освен да оплождат жените и да помагат в отглеждането на децата. За любов и за мирен труд била създала Богинята-майка мъжете, докато кървавите техни междуособици си били от тях измислени. Ето защо било и разбираемо, че тези жени, наречени амазонки, попресилвали своето поведение в отговор на мъжките порядки в познатия им свят.

Те прогонили мъжете от себе си, вземали само сегиз-тогиз по някой пленник, колкото да ги оплоди, развили и яростна войнственост в стремежа си да се самозашитават. И общо взето добре управлявали своето царство, ако не проявяваме специално любопитство към самотните им нощи, в които те положително са се въртели в безсънието си от неудовлетвореност. А това ги правело на сутринта още по-озлобени спрямо мъжете и тяхната насилийска безогледност.

Та, ето до границите на това женско царство стигнал поредният завоевател на света, който обаче като военачалник наистина бил добър, умеел и да разпалва войниците си за бой. Огромна и силна войска възправил той срещу крехкото женско царство, но сигурно и тя е била разколебана, защото доста месеци наред била лишавана от женска ласка. Затова нейният предводител побързал да се изтъпани отпред, мъчейки се да прикрие своята и на войската си неувереност дали наистина толкова им се иска да избиват тези жени. И с предразгавял глас произнесъл ултиматума си: Амазонките да се предадат, иначе щял да ги подложи на сеч и унищожение.

Царицата на амазонките по това време била не само красива, но и много умна. Тя излязла пред войската си, познала разколебаността на мъжете-бойци, усмихнала се.

— Ще се бием — отвърнала тя на ултиматума. — Ти си прославен пълководец и е възможно да ни победиш. Но това само ще натовари славата ти с немалка доза презрение: „Голяма работа,

победил някакви си жени!“ Но... ако ние те победим? Целият свят ще се присмее: „Ха, някакви си жени му видели сметката!“ Помисли си и дай сигнал да започваме!

Прочутият военачалник обаче изпаднал в дълъг и дълбок размисъл, после дал сигнал на войските си да се оттеглят. Гласът на царицата обаче го догонил:

— Слушай, а не е ли по-добре ти и войниците ти да поостанете, докато ни направите по едно бебе? Така ще победи доброто между нас!

Тя била права, разбира се. Както казахме, била не само красива, а и умна. Но тъкмо красотата ѝ била тази, която доизплашила прославения пълководец. Той решил, че амazonките му кроят някаква клопка и погнал войските си на бегом.

Изглежда обаче в човешкия свят искреността не е способна да спаси нищо. Така загинало и тяхното царство, а войниците на завоевателя се възбунтували, загдето ги лишавал от природната им потребност, и раздробили империята му.

13. ПОТРЕБНОСТТА ОТ ЦАРЕ

Още в най-ранните времена мъжете на повърхността на Земята си избирили племенни вождове, после преминали и към царе — за да ги обединяват, да ги водят. Изглежда, като оставали без работа и цел, недоверявайки се на собствените си сили и умения, у тях заговорвала нуждата да се подчиняват на някого, който да ги сплотява и да им сочи никаква цел за тяхната агресивност. А най-важното: да поема вместо тях отговорността за техните действия. Тоест, за пакостите, които винаги били способни да извършат. Жените им, които също настоявали пред тях за подчинение, по природа ги разединявали. Всяка искала само на нея да бъде послушен, а стадното чувство у мъжете е многократно по-силно, отколкото у жените. Защото жените раждали всяка за себе си и сама продължавала живота на Земята, докато мъжете винаги се биели вкупом, вкупом ходели и на лов. А всяко стадо и всяка глутница, известно е, имат нужда от предводител. Тази потребност на глутницата ги накарала и да си избират царе, въпреки че сериозно ги предупреждавали.

В първата книга „Царства“ на тяхното свещено писание, глава осма гласи: 11:20 — „И рече: ето какви ще бъдат правата на царя, който ще царува над вас: той ще взима синовете ви и ще ги прави свои колесничари и свои конници, и те ще препускат пред колесниците му; и ще ги постави да му бъдат хилядници и петдесетници, да му обработват нивите, да жънат житото му, и да му правят войнишко оръжие и всичко потребно за колесниците му; ще взима дъщерите ви да правят благованни масла, да готвят ястия и да пекат хляб; ще взима най-добрите ви ниви, лозя и маслинени градини и ще ги дава на слугите си; ще взима робите ви и робините ви, най-добрите ви момци и ослите ви и ще ги употребява за своя работа; ще взима десятък от дребния ви добитък, и вие самите ще му бъдете роби; и тогава ще заохкате от царя, когото сте си избрали, и Господ няма да ви отговаря тогава...“

Въпреки недвусмислено предсказаната заплаха, мъжете решават: „И ние ще бъдем като другите народи! Ще ни съди наш цар, и ще

върви пред нас, и ще води нашите воини...“

В тези думи на мъжете се открява гласът на стадото: „Ще върви пред нас! Ясно е кой върви пред всяко стадо и защо! А съберат ли се на едно място мъжете, все някой сред тях ще вика и ще крещи повисоко от другите, та е лесно да поеме и командването им. Сред тази тълпа съвсем рядко ще има и жени. Това са озлобени от живота и неговото устройство жени, които вместо да организират разумно битието си, искат да разрушават. Изобщо разрушителният инстинкт твърде бързо завладява тълпата. В нея той избухва и става страшна тази тълпа, особено щом си намери подходящо креслив и властен предводител.

В книга трета на същото свещено писание е разказано: (Гл. 20, 1:4) — „Сирийският цар Венедад събра цялата си войска, и с него имаше трийсет и двама царе, и коне и колесници, и отиде та обсади Самаклия и воюва против нея. И проводи пратеници до израилския цар Ахава в града и му каза: Тъй говори Венедад: твоето сребро и твоето злато са мои, и твоите жени, и най-добрите твои синове са мои. Израелският цар отговори и рече: Нека бъде според думите ти, господарю мой, царю; аз и всичко мое е твое...“

Царете лесно скланяли глава пред по-силния. Лесно скланяла и тълпата, оставила се те да я водят. Навсянко тия царе са измислили и поговорките, че „Гарван гарвану око не вади“ и „Преклонена главица сабя не я сече“, затова и за да запазят живота си, бързо се съгласявали да стават васали. А решили ли все пак да се бият, забравяли, че са от едно коляно и прибягвали до всевъзможни съюзници, както е в глава десета на първата книга „Царства“: „И пратиха амоници да наемат сирийци от Бат-Рехов и сирийци от Сува — двайсет хиляди пешаци; от амелитския цар Мааха хиляда души и от Истов дванайсет хиляди души...“

Но да не мислите, че тия царе току-така без нищо са си давали под наем войниците! Използвайки стадния разрушителен инстинкт на тълпата, царете добре са печелили и от него. Иначе мъжете от едно коляно, които говорят и на един език, са като отделния мъж, у когото себичността винаги е по-силна. Той има нужда да се обособи, да се отдели от другите. Да се разграничи от тях, за да не бъде съркван със сходните нему, а да пази чист състава на стадото си. Защото сходните му обикновено били негови съседи — нали заедно са се пръкнали на

тази земя и заедно са се множили на нея. И първата работа на мъжете от едно коляно била да се сбият със съседите си, за да се отграничават от тях.

Тази глупава и преглупава стадна идея била използвана от царете. И мъжкото себелюбие използвали те за своя изгода, защото щом вече един мъж е избран за цар, той не можел да търпи други царе около себе си, трябвало да е всевластен, както и всеки член на неговата тълпа не можел да търпи друг цар над себе си. Тълпата мъжка почвала да боготвори мъжа, когото си е избрала за цар, и така засилвала природната себичност на избраника, който почвал да си внушава, че самият Господ го бил посочил за цар. Затова сплотявал своето племе, като го насьсквал към съседите му, които уж постоянно го заплашвали. И събирал около себе си колкото се може повече храненици, защото известен е и мъжкият мързел.

В книга трета на раздела „Царства“, глава 4, 7:23 се изброява от какво се нуждаел цар като Соломон. „Соломон имаше дванайсет разпоредници, които доставяха храна на царя и на неговия дом; всеки беше длъжен да доставя храна по за един месец в годината... Всекидневната храна на Соломона беше: трийсет кори пшеничено брашно и шейсет кори друго брашно; десет угоени вола и двайсет вола от пасбището, и сто овци, освен елени и сърни, и диви кози, и угоени птици...“

Както разбираме, добре се е хранел царският двор и доста хора са били нужни, за да изядат всичко това. А глава 13 на същото писание ни разказва: „Тогава царят стана, раздра дрехите си и се хвърли на земята, и всичките му слуги, които стоеха при него, раздраха дрехите си...“

Нека не си мислим обаче, че по този начин царете са поощрявали развитието на селското стопанство и текстилната индустрия. Не, просто са хранели и обличали много хора около себе си, които не са произвеждали нищо, та по този начин ги правели запалени поддръжници на царската институция. А жените, приучени да бъдат подчинени и послушни, за да не се делят от мъжете си, защото ставали икономически зависими от тях, засилвали техния стаден инстинкт. Ето как потвърждава предсказанието бащата на Соломон, цар Давид, който уж бил добър и набожен цар!

Гл. 25, 40:43 — „И Давидовите слуги дойдоха при Авигея на Кармил и рекоха ѝ тъй: Давид ни прати при тебе, за да те вземем нему за жена. (Давид я е видял само веднъж, само веднъж го е видяла и тя за кратко, а е показателно как отвръща.) Ето, робинята ти е готова да бъде слугиня, за да мие нозете на слугите у моя господар!

Авигея се приготви набързо, възседна осела си и, придружена от пет слугини, тръгна с пратениците на Давид и стана негова жена. Давид взе и Ахиноама от Израел, та и двете му бяха жени.“

Но, както се казва, апетитът идвал с яденето, Давид става ненаситен. Гл. 11, 1:27 — „След година, през времето, когато царете излизаха на война... Давид се разхождаше по покрива на царския дом и от покрива съгледа жена, която се къпеше; а жената беше много хубава. Давид прати да узнаят коя е тая жена. И казаха му: Това е Вирсавия, Елиамова дъщеря, жена на хетееца Урия. Давид прати слуги да я вземат; и тя дойде при него и той спа с нея. А когато тя се очисти от своята нечистота, върна се у дома си... Сутринта Давид написа писмо до Йоава и го прати по Урия. В писмото написа той: Поставете Урия там, дето ще има най- силна битка и отстъпете от него, за да бъде ударен и да умре... Уриевата жена чу, че мъж ѝ Урия умря и плака за мъжа си. Когато изтече времето на жалейката, Давид прати и я взе у дома си, и тя му стана жена и му роди син...“

Ето как е постъпвал самият богобоязлив цар Давид, та можем да си представим как са се отнасяли към жените другите царе! А и самото поведение на жените поощрявало безразсъдната себичност на мъжете от онова време, тяхната жадност за власт и себеутвърждаване чрез ограничаване. Докато обединението със съседите им би дало стократно по-добри резултати: нямало да гинат в безсмислени битки и междуособици, сполучливо биха разменяли онова, което произвеждат в повече, изобщо биха живели в плодоносен мир. Но към презрение на мира непрекъснато ги подтиквали и самите царе, които те си избириали. Защото имали материална изгода от победите им. Те взимали винаги царския дял от придобитата чрез война плячка. Затова и синът на Давид, най-мъдрият уж между царете Соломон, така отвръща на въпроса на Савската царица кой е създал красивите вещи и богатствата, които той трупал в хазната си: „Взимам ги от други царе, които побеждавам.“ И нито веднъж не се запитал другите царе пък

откъде ги взимат. Той е цар и толкоз! Сякаш Богинята-майка му е присъдила царското право, още когато се е родил.

В книгата Паралипоменон на писаното от мъжете свещено писание са изредени част от царете тогава: Гл. 1; 43 — „Ето и царете, които царуваха в земята Едомова... Умря Бела и след него се възцари Иовав, син Зерахов от Восора. Умря Иовав и след него се възцари Хушам от земята на теманци. Умря Хушам и след него се възцари Хадад, син Бедадов, който порази мадиамци на Моавското поле. Неговият град се назваше Авив. Умря Хадад и след него се възцари Самла от Масрека. Умря Самла и след него се възцари Саул от Реховат, който е при реката. Умря Саул и след него се възцари Баал-Ханан, син Ахборов. Умря Баал-Ханан и след него се възцари Хадар градът му се назваше Пау; жена му се назваше Мехетавеел, дъщеря на Матреда, Мезаховова дъщеря. И умря Хадар...“ И така нататък.

Странна и трудно обясняма е тази нужда на мъжете от цар, ако не приемем, че Богинята-майка е създала човека близък до стадните животни. От тях май е и гледала, когато го е създавала, и само е заложила в него стремежа да стане неин образ и подобие. Послушен обаче на животинското в себе си, той често пренебрегва това. Забравя още, че единствен нему е дадена възможността да различава добро от зло, а това забравяне не може да му бъде простено.

14. НЯКОЯ СИ РУТ

Отдавна измрели и онези, които помнели тази първа безотказна машина за раждане на деца, прабаба си Ева, с налепените по челото и по бузите краища на краставиците, но семката ѝ на всецияло отدادена на божественото си предназначение хубавица продължавала да се множи. Добър пример за това е някоя си Рут. Нейният мъж умрял, а тя си останала при своята свекърва, която също била овдовяла, защото почти едновременно починали и съпругът ѝ, и двамата ѝ сина. Рут отказала да се върне при своя народ и отишла със свекърва си в нейната родина. Понеже и двете ги налегнал там гладът, Рут се видяла принудена да върши най-слугинската, почти просешка работа — да събира падналите след жътварите класове в някоя чужда нива, за да има какво да ядат. Тогава свекърва ѝ Наема я посъветвала да легне в краката на господаря на нивата през нощта и да прави всичко, каквото той пожелае. Оттогава отношението свекърва-снаха станало пословично, а Наема била сочена като може би единствено добрата свекърва в световната книжнина. Поведението на двете обаче говори за съвсем друго — за нормалната, природна женска хитрост, която я карала да оцелява тя, за да оцеляват и рожбите ѝ. Наема се погрижва да намери за снаха си нов, богат съпруг, за да може и самата тя да съществува покрай нея. Та нали, ако заболее, трябвало да има някой да и поднесе поне кратунка вода! Гладът и самотата били им омръзнали.

Рут последвала съвета на свекърва си, покорно легнала през нощта в краката на заспалия господар на имота. Богаташът я харесал и, макар да бил доста по-възрастен, се оженил за нея. Според обичая купил от Наема и имота, принадлежал на покойния мъж на Рут. Заедно с имота купува и самата Рут, и работните ръце на Наема. На пресметливия богаташ му излизало по-евтино: с един масраф уголемявал имота си, сдобивал се с млада и покорна жена, с още едни работни ръце. А по този начин двете се избавяли от своята беззащитност.

По този повод не може да не споменем смешния обичай в това племе при покупко-продажбата този, който преотстъпвал правото си на

собственост, продавал или заменял нещо, да събува едната си обувка и да я дава пред свидетели на купуващия в знак на съгласие със сделката. Така че хитрият стар богаташ се сдобил не само с нов имот и млада невеста, а и с още една обувка от отказалия се роднина-съперник в купуването. Сигурно този обичай е бил утвърден от обущарите, които по този начин рязко увеличавали производството си: и продавачът, и купувачът бързали да си поръчат по още една обувка.

Всъщност виновни ли са жените за своето покорство и подчинеността си пред мъжете? Не се ли увива тя като лозница около мъжа, за да търси опора и закрила за потомството, което се чувства длъжна да даде? А мъжете действително са по-силните телом, имат и ревността да пазят дома и потомството си, защото Богинята-майка е заложила в тях не само влудяващата ги стръв към оплождане, но и известна привързаност към жената, която ще им роди децата. Всичко това прави жената отстъпчива, особено в моментите, когато природата в нея ѝ заговорва, че е крайно време да роди и да отгледа рожбите си.

Друга причина е тази, че Богинята-майка е устроила жената да зачева най-успешно, когато лежи под мъжа, не когато тя е отгоре му. Лежането под него създава усещането у мъжа, че той е господарят ѝ, а у жената, че тя е подчинената. Ето защо не бива да упрекваме такива като Рут. Те просто са повечко послушни от онова, което е заложено в тях.

Нямаме право да се сърдим и на Богинята-майка. Тя е една и винаги е била една. Никой не я е принуждавал да ляга отдолу, та да узнае до какво води да се подложиш на мъж.

15. НАСИЛИЕТО Е ЗАРАЗНО

„Благословен да е Господ, моя твърдина, който учи ръцете ми на бой и пръстите ми на война!“ — такава молитва отправят мъжете и техният герой Давид към измисления от тях бог. Те отказват да приемат, че Богиня ги е създала и ги е предопределила за мирен труд, чрез който да бъдат и закрилници на жената. Тази представа, изглежда, ги обижда.

Вярно, мъжете носят в себе си даденото им от Богинята-майка по-силно чувство на войнственост, за да бранят с него потомството си от лошите зверове. Мъжете обаче превърнаха тази своя божествена войнственост в кървавия занаят да убиват не зверове, а себеподобни, а за оправдание изтъкваха другия цвят на кожата им или пък принадлежността им към друго племе, или пък това, че се кланяли на друг Господ. И много ясно това е казано в продължението на същата молитва: „Простри ръка от високо, избави ме и спаси ме от големите води, от ръцете на синовете другородни, чиито уста говорят суетно и чиято десница е десница на лъжата!“

Положително „синовете другородни“ са отправяли подобно искане пък към своя Господ и също са били убедени, че десницата на Давид е „десница на лъжата“. А по този начин насилието е обхванало цялата Земя и краят му не се вижда.

Но в него участват и доста на брой жени. В сляпото си покорство пред мъжете, или за материална изгода, стараейки се да приличат на тях, не малко жени отстъпват от онова, за което Богинята-майка ги е предназначила. И мотивът им може да бъде сведен до един: старанието да се харесват, чрез уподобяване на мъжете. Такива са примерно Естир и Юдит, които мъжете се захласват да възхваляват като родолюбки и спасителки на своето племе. Докато Естир просто е държала да не престава да бъде царица на Персия, както нейната предшественичка, лишила се от царския престол заради своето непокорство. Подмазвайки се на мъжа си, Естир показва по-голяма отмъстителност и от него, изпада в неприсъща на жените кръвожадна злоба.

Когато царят на Персия Артаксеркс казва на своята втора съпруга Естир, че в деня на несполучливия заговор срещу него нейните съплеменници, разкрили заговора, са умъртвили и погубили само в столицата Суза петстотин души, заедно с Амановите синове, а какво ли е било в останалите сто двайсет и седем огромни области на Персия, разпрострели се от Индия до Етиопия, Естир му отговаря с молбата, че не желае друго възнаграждение, освен:

„Ако на царя е угодно, нека бъде позволено на съплеменниците ми в Суза да вършат същото и утре, каквото днес, а десетте Аманови синове да бъдат обесени на дърво!“

Царят, който е господарувал над толкова племена и народи, повелява да направят така, както е пожелала любимата му жена. Съплеменниците на жена му избиват в Суза още триста души, а в другите царски области те умъртвяват седемдесет и пет хиляди. После обявяват този свой ден за празник, в който щедро се гощават и се забавляват. Но всички народи по света имат свои празници на насилието, в които ядат и пият и се веселят заради собствената си безчовечност.

А пък одовялата хубавица Юдит се промъква в лагера на противниците на нейното племе, обещава на военачалника им своите ласки, а когато той заспива в блажено очакване да бъде изпълнено обещаното, тя хладнокръвно му отрязва главата и я пъха в една торба, за да се похвали с нея пред съплеменниците си.

Това също показва колко жестокостта и насилието са заразителни. Жените, въпреки природното си предназначение, могат да прихващат тази душевна болест от мъжете, ако прекалено държат да им се харесат като съсьд за техните удоволствия и рожби.

16. МЪЖКИ ОБИЧАИ

Мъжете все така населяваха небето над хората с мъже; ако можеха без жените, нямаше и на земята да оставят място за тях. Непонятен е този хъс, с който, кланяйки се на своите божества, те непрекъснато им приписват собствената си зависимост от жените, а това пораждаше в тях женомразство. Разбира се, че мразиш този, от когото си зависим, но омразата им ставаше все по-свирепа и по-изобретателна в начините си да се прикрива. С нарастването на населението — а жените въпреки всичко раждаха ли, раждаха, бидейки често насиливи и рядко оплождани с любов — мъжете престанаха да гледат на жените като на майки и продължителки на рода, все повече третираха жената като вещ без особена стойност. Почти навсякъде, когато жените умираха, не ги допускаха дори в семейната гробница. Мъжете си измисляха какви ли не вери, а най-устойчивата и най-разпространената им вяра бе породена от техния кратък земен път. Значи, щом животът им на Земята е кратък, в Отвъдния свят той щял да бъде вечен. Но тогава жените ще са им нужни и на онзи свят, затова ги взимаха със себе си.

Чудовищна бе гледката на такова погребение! Мъжът, престарял княз, притежаваше множество жени. Те отдавна бяха се примирили с неговата мъжка немощ, живееха си задружно, прескачаха сегиз-тогиз при други мъже, взаимно се прикриваха и така княжеският род непрекъснато нарастваше. А този голям и богат род устрои царствено погребение на своя официален баща. Иззида му просторна гробница, набълска в нея най-хубавата му колесница с най-хубавия кон, напълни я с доспехи и оръжия, и съдове с храна за из пътя. Никой, естествено, не знаеше колко е този път и какво има отвъд. Разни жреци обаче им внушаваха — като че ли вече са били там!, — че там само ги чакали, за да им устроят един колкото се може по-приятен живот. Та за да му бъдело приятно още повече, синовете му — а колко са били на престарелия княз, само майките им знаеха — решиха, че трябва да погребат заедно с него не една, а две негови любими жени. Такъв бил и обичаят.

Князът едва ли е имал вече любими жени след отдавнашното му старческо изсипване, провесило детеродните му топки едва ли не до коленете, затова любимите му жени по свой вкус ги определяха синовете му. У тях обаче все пак мъждукаше някакво синовно чувство към майките им, заедно със спомена за техните грижи, та, разбира се, не обявяваха своите майки за любими жени на княза. Избраха най-младите и най-хубавите, които още много пъти щяха да раждат, но нали го нямаше повече техният княз, а синовете не можеха да заместят баща си, нека раждат на онзи свят!

Избраните или само още нарочените се криеха. Не им се искаше да жертвват така глупаво своята младост, макар мъжете и на тях да се мъчеха да втълпят, че това било извечен обичай и че трябало да се радват, защото отивали в Отвъдното, тържествено изпратени от цялото племе. Младите хубавици си мислеха, че нищо добро не ги очаква с един изсипан старец; едва ли там той ще стане по-млад и по-можещ, та никак не им се искаше да го последват.

Цялото племе се юрна да ги измъква от скривалищата им, злорадо ликувайки над тяхната младост и хубост. Най-усърдни естествено бяха онези жени на княза, които бяха останали неизбрани. Вързаха най-напред ръцете на жертвите, после омотаха въжето около гъвкавите им, сочни тела. Жрецът насила изсипа в устата им отварата на едно биле, за което само той знаеше, че ще ги упои и направи безволеви. Двете хубавици бързо се отпуснаха и клюмнаха, така че можеха вече да бъдат развързани. Бяха просто готови, само дето не можеха да се радват и пеят като всички около тях. Па и на хубавите си крака не можеха повече да стоят, затова ги довлякоха до дълбоката гробница, където ги очакваше техният престарял и мъртъв повелител. Заставиха ги да коленичат, силно им извиха ръцете назад, оголиха дългите им нежни шии и жрецът с артистичен замах стовари острия си бронзов меч върху тях.

Насред празничните викове и песни долита шумът от съсечените вратни прешлени и двете млади главици се търкуват в гробницата край мъртвия княз. Телата на „любимите“ му жени не се радват на такава чест, па и според преданието мъртвият едва ли щял да има нужда от телата им, затова ги захвърлят още топли далеч от гробницата, където с лай и вой върху им се нахвърля глутницата обезумели от глад кучета.

След като покрият гробницата, по чието каменно дъно лъщи локвата кръв от жертвоприношението, започва пиршеството на хората. Ядат, пият и пеят цели три дни! Музикантите надуват пищялките си или дърпат сухите черва-струни на своите инструменти. И всичко живо се напива с надеждата, че при новия княз, когото хей сега ще изберат, всичко ще бъде по-хубаво и по-справедливо. А новият княз, още неизбран, вече е видял как се погребва главатар на племе и отсега се радва, че когато умре, няма да бъде сам, а две — най-малко две, но може и повече — такива хубавици ще го последват на онзи свят. И все пак не му се бърза още за там.

Друго едно племе пък, обявило се за богоизбрано, като че ли не са всичките човешки племена богоизбрани, си измислило такъв обичай: когато се сключва споразумението между две страни или двама мъже да живеят в мир, да не се обиждат един други и да не се нападат, те разсичали през кръста младо момиче с тържествената клетва: както това момиче няма никога повече да ражда, така и ние, враждуващите досега, никога повече няма да враждуваме помежду си... И така нататък. А като ги запиташ защо трябва да загива едно добро момиче и бъдеща майка, та те да се помирият, ще ти отвърнат, че така са правели и дедите им или в краен случай — че така бил наредил техният Господ.

Този тихен Господ изглежда ненаситен, защото е ненаситна и мъжката потребност от жестока вяра. Подобно предание е останало и за дъщерята на пълководеца Йефтай, който решава да се бие с амонитците. (Преданието обаче пропуска да ни каже какво са му направили бедните амонитци.) Преди да тръгне срещу тях, Йефтай обещава на своя Бог, че ако той му предаде в ръцете амонитците, първото същество, което излезе насреща му от неговия дом, когато той се връща от победата, щял да принесе в жертва на него. Ние, естествено, не знаем какво му е отвърнал този негов Господ, но когато Йефтай се връща след унищожителното поражение на амонитците, от неговия дом насреща му излиза неговата дъщеря (Съдии 11:34–36) „... с тимпани и весели хора, тя му беше едничка, той нямаше още ни син, ни друга дъщеря. Щом я видя, разкъса дрехата си и каза: „Ах, дъще моя! Ти ме съсиша: и ти си между ония, които нарушиха покоя ми! Аз отворих (за тебе) устата си пред Господа и не мога да се отрека.“ Тя му каза: „Татко! Ти си отворил устата си пред Господа, прави с мене това,

което са произнесли устата ти, щом като Господ е отмъстил чрез тебе на твоите врагове амонитците.“

И въпреки че Йефтай положително е очаквал друг да излезе от вратата на неговия дом, за да го посрещне, той решава, че няма право да сменя жертвата. Заколва едничката си дъщеря и я опича за своя вечно гладен за човешко месо Господ.

Възможно ли е един Господ да бъде толкова глупав, че да изяжда онези, които населяват света с рожбите му? Изглежда, може, щом е измислен от мъжете! Защото със същата страсть мъжете изтребаха и вече създадените хора. Племената и народите непрекъснато воюваха помежду си, а битките им ставаха все по-кървави, оръжията им все подобри. А заедно с тяхното усъвършенстване като че ли се усъвършенстваше и чудовищният обичай жени, и то хубави, и то знатни, да се жертвват по някакъв още по-жесток в безсмислието си начин.

Един цар нахлул с огромна войска в съседната държава и бързо я победил. Преди обаче войските му да влязат в столицата на покореното царство, той нареджа да му доведат пленената царица. Тя се изправя гордо пред своя нов повелител и дори когато той заповядва да я съблекат гола, тя си остава в тръпнешо очакване за бъдещата си съдба с този млад и дързък цар, победил мъжа ѝ. Защото на жените също така е внушено от мъжете-победители, че жената открай време принадлежи на по-силния, на победителя.

Да, но царят победител отвърнал поглед от хубостта на тялото ѝ, сграбчил с две ръце дръжката на меча си, замахнал слепешката. Не улучил точно изящната гънка на шията ѝ, а я ударил в рамото. Царицата изревала от болката и се строполила в бързо разширяваща се локва кръв. Гледката накарала царя-завоевател допълнително да освирепее. Удар след удар нанасял той всред писъци и фонтани от кръв с меча си върху гърчещото се в краката му тяло. А когато то престанало да потръпва конвултивно, той го разсякъл по дълбината — от чатала с мократа от кръв горичка над утробата до лявата извивка на шията. Отделил с меча си, пъшкайки от усилието, двете мъртви части на царицата на метър една от друга и заповядал на воиниците си да минат един по един между двете части на трупа, газейки в локвата с кръв. Чак след това, с окъпани в кръвта на царицата крака, да влязат в предалата се столица. Такъв бил пък техният обичай!

И като че ли нямат край отмъстителните измислици на мъжете! Не само когато воювали, им трябвали жени за жертви, а и когато строели. Женската душа придавала била повече здравина и дълголетие на постройката. Жената е създадена от Богинята-майка по-здрава и по-дълголетна, защото трябва да носи в себе си и да отглежда, докато станат самостоятелни, много нови същества, но значи ли това, че трябало да бъде и вграждана в темелите на голяма постройка? С какво тя ще стане от това по-здрава и по-дълголетна, след като тия качества зависят единствено от умението на строителите и строителния материал?

Колкото и да си оставала сърдито незаинтересована от съдбата на създадените от нея хора, Богинята-майка от време на време се ядосвала над глупавата им жестокост и започвала да друса Земята под краката им, та дано се опомнят. Но ако трусът се окажел по-сilen, рухвали и най-яките постройки и тогава се виждало как вградените в темелите им жени са се гърчили, докато умрат от задушаването, защото мъжете строители им отказвали дори прозорчетата, за които молели невестите, та да могат да кърмят през тях децата си. Но и тази гледка не спомагала мъжете да се съпикясат в собствената си безогледност към жените.

Не съществува на Земята звяр, който да изпитва такава наслада, умъртвявайки самката си, нито да е толкова изобретателен, убивайки я и по този начин да оправдава с господството си своето чудовищно отношение към онази, която отглежда в утробата си семето на човешкия свят.

Защото какъвто е мъжът, такъв е и неговият Господ. На него той приписва всичко лошо, което носи в себе си, за да избегне признанието, че той, мъжът, го носи непрекъснато в ненаситната си душа. И с най-голямо удоволствие му се отдава. Сякаш Богинята-майка е спяла или кой знае какво друго си е мислила, когато на Земята е създавала мъжа.

17. ЗА НАЙ-ДРЕВНИЯ ЗАНАЯТ

1. Само Богинята-майка може да каже кой е тласнал жената към онова занимание, дето са кръстили „най-древния занаят“ — дали мъжете са принудили към него жените, използвайки техните материални затруднения, когато са оставали сами, или жените с по-силна неутолимост между краката са лягали с когото се случи, а материалната нужда по-късно ги е накарала да искат пари за доставяното от тях удоволствие.

2. Във всички случаи обаче упражняващите „професията“ не заслужават прозвището, лепнато им с презрение от неможещите престарели пророци и от ревнивите съпруги, които не дръзват или не знаят как да зарадват мъжете, легнали върху тях.

3. Защото първопричината за създаването на тази „професия“, изглежда, все пак е естествената жажда за разнообразие. До някое време мъжете са си го доставяли, като са си присвоили правото на наложници или на няколко жени. Но пак мъжът е мислил само за себе си, забравил, че собствената му съпруга е имала не по-малка нужда от различни мъже, а не от евнуси-пазачи. И съвсем лекомислено мъжът е осъждал другия мъж в страните, където жената е заемала определеното ѝ от Богинята-майка място на глава на рода, обслужвана от множество мъже.

4. На тукашната съпруга било гледано само като на машина за раждане. Тя нямала право да изпитва удоволствие от зачеването, мъжът го обявявал за срамно, за несъпружеско и я принуждавал по този начин да го крие, от което произтичат множество недоразумения и конфликти. В същото време обаче при така наречената блудница мъжът е търсил именно жената, открито изпитваща удоволствието от допира си с него, жената, признаваща „изключителните“ му мъжки качества. Изключителни, разбира се, само на думи, които блудницата употребявала, защото знаела, че мъжът върху нея много държи да бъде похвален, за което си е плащал.

5. Все повече мъже гинели в своите глупави свади и междуособици и все повече жени оставали без мъже. Тези жени били

лишени от всякаква възможност да си изкарват пари, да издържат децата си, ако им се родят такива. Трябвало ли, като Рут, да идат да събират падналите след жътварите класове на някоя нива, за да хранят себе си и свекърва си? Рут обаче е била млада и хубава, и е нямала деца, но е имала хитра свекърва, която е знаела как да я научи да си хване нужния им мъж. А ако жената не знае? Или ако има деца от почиалия си мъж? С опадало жито ли ще ги храни, с несъбрани класове ли ще ги облича?

6. По някое време мъжете, на които били омръзнали скандалите вкъщи със съпругите, се опитали да узаконят професията. Те строели храмове на Богинята-майка, обявявайки я за богиня на любовта, което всъщност е едно и също. В тях подбириали млади и хубави момичета за жрици. Срещу законните богати дарове, поднасяни уж на богинята, а всъщност прибириани от върховния жрец, справедливо наречен покъсно пезевенк и сутенъор, младите жрици обслужвали поднеслите даровете „богомолци“.

7. Богинята-майка неслучайно е търпяла тези храмове и лъже-жреците в тях. Тя е виждала, че търсещият разнообразието мъж винаги ще измисли начини да го намира. Ще открива и начини да се оправдава пред дотегналата му, развлечена от ражданията съпруга.

8. Наречената от немощните мъже блудница е вземала пари, защото те са й били нужни не само да се издържа, а и да създава красота и удобства на посещаващите я мъже. Тя е трябвало винаги да бъде добре изкъпана, намазана с най-благоуханните масла, облечена в гиздави дрехи, украсена със скъпи огърлици, гривни, пръстени, верижки. А ложето й е трябвало винаги да бъде богато и изрядно, нещо което струвало също много пари.

9. И ето, идва при нея онзи, който е скътал от зорките очи на жена си определената сума или е още неоженен младеж, нуждаещ се да бъде обучен, за да не повреди жена си в първата брачна нощ! Той пристъпва плахо, ако му е за първи път. Често пъти в такива случаи тя трябва да му помогне да преодолее своята стеснителност, да съумее и да го възбуди.

— Захвърли — казва му тя — всички условия, на които мъжът подчинява желанието си да бъде с жена! Нека въображението ти си представя и най-забранените му неща! И прави всичко с мен, което

желанието ти настоява да бъде удовлетворено. Но най-напред престани да трепериш!

— Ето че се събличам — казва му още тя и все по-силно се задъхва, като внимава да не преиграва със задъхването. — Но няма да се съблека напълно. Ще оставя нещичко, което твоите ръце трябва да съблекат от мен. Твоите силни, разтреперани от страст ръце. А после ще ми позволиш да те разсъблека пък аз. Една по една, бавно и с наслада ще свалям от теб дрехите ти... А когато стигна до онова нещо, което те е насочило към моя дом, ще кажа... — Какъв голям е — ще кажа. — Толкова голям не съм виждала и доста ме е срах от него. Нали ще бъдеш внимателен с мен, мили — ще казва тя все по-тихо и нежно, разигравайки момински свян и моминска боязън, защото мъжете много ги обичат.

— Може ли да го погала — ще каже после тя, защото той все още ще се стеснява да се прояви. — Какъв е хубав! И ето, все по-хубав става, и все по-страшен става...

А после, когато той ще се е нахвърлил върху нея, тя ще вика „Ох!“ и ще стене, и ще се гърчи, стараейки се хем да си достави някакво собствено удоволствие, ако мъжът заслужава това, хем да му покаже, че леко я измъчва с големината си. А накрая ще му рече, когато той ще се е търкулнал край нея, задъхан и потен:

— Боже! — ще му рече. — Такова чудо не ми се беше случвало! Такъв мъж не беше идвал при мен. И никога, никога няма да дойде пак, освен ако...

Естествено тя няма да произнесе края на своето задъхано възклищание. Мъжът-клиент трябва сам да се сети, че тя желае пак да я посети. И ако е останал доволен, ако е било задоволено неговото мъжко самолюбие, той непременно ще дойде пак. Така тя ще си осигури един постоянен или поне чест клиент, след като той се е привързал към нея или се е убедил, че другите ѝ колежки не са подобри.

Изпитва ли „блудницата“ онова, което би казала на клиента си?

Да, ако още не е притъпила своите потребности от разнообразие. А мъжете, колкото и да са еднакви в тази работа, винаги са забавни, пристъпват ли с желание и нетърпение към жената. В добросъвестното обслужване също се съдържа голяма доза удоволствие. Да направиш

така, че на клиента да е приятно, означава и на теб самата да е приятно.

Защото... когото влезе в теб, когато те изпълни добре, от това и в теб напират да излязат на свобода познатите сокове на сладостта. А щом лицето на мъжа над теб се покрие с пот и той го разкриви в усилието си да стигне до своето освобождение, ти забравяш, че всичко това е вече платено или ще бъде платено. Забравяш още, че физиономията на дошлия при теб мъж ти е била неприятна и ти си затваряла очи не от страст, а за да не го гледаш. Изведнъж той е станал мъжът, когото ти желаеш, защото единствено се е оказал способен да те накара да се изживееш като пълноценна жена. Прекрасен е оплодителят, който изживява добре определеното му от Богинята-майка задължение!

Усещането за пълноценност и стремежът към освобождение — ето тези две неща са в основата на желанието за разнообразие у мъжа и у жената. Тя също иска да не бъде само машина за раждане, върху която мъжът ляга отегчен, за да произведе следващото бебе. И тя иска мъжът да освободи въображението си от задръжките, да позволи и на нея да се освободи от всякакви задръжки, без да я нарича с презрителни имена, защото мъжът, а особено остарелият мъж така е изкривил този свят, че свободата в леглото само на блудницата е призната за законна. Но тъкмо заради тази свобода тайно я търсят всички мъже, които не се боят от собствените си жени.

В съседен, но доста по-напреднал народ такива жени овладявали пеене и свирене на лютня, изучавали поезия и философия, а с добрите си обноски ставали особено търсени за компаньонки от издигнатите по ум мъже, които ги нарекли „свободни жени“. Известни философи и държавници дори се женели за такива свободни и равноправни жени. Но с течение на времето и там се появили осъдители на свободата и равенството на жената. И е повече от смешно оправданието на прочут техен философ, когото съдели, че имал връзки с такива „свободни жени“, наречени на техния език „хетери“. Той заявил: „Не тя мен владее, а аз нея!“ Разбира се, престарелите съдии, които освен принципи друго вече нямали, не му повярвали и го осъдили.

На блудницата се заплаща, независимо от това дали тя искрено или заучено изживява свободата си. А тя плаща ли нещо за нея? Нали всяка свобода в човешкия свят се заплаща! Да! Заплаща я твърде

високо. С неприлични прозвища я заплаща и с всеобщо презрение, с което прикрива тайното ѝ търсене. И още — а това май е и най-жестоката плата — с пълна самота в старостта! Не я искат роднините, не я искат дори собствените ѝ деца. Никой не другарува със старата блудница.

Която често е и болна, защото някой от търсещите свободата мъже ѝ е лепнал срамна болест.

Знае ли това младата жена, решила да поеме пътя на най-древния занаят? Приема ли очакващите я жестоки години на самотна старост като неизбежна плата за свободата на младини?

Сигурно не! Или, ако знае, силно се надява да е спечелила толкова пари, че да може и на стариини да купува свободата си.

Напразно! Останалият без същинска задача оплодител така е устроил създадения от Богинята-майка свят, че най-хубавото в него — свободата, да се заплаща и най-скъпо. За повечето хора — непостижимо скъпо!

18. РАЗГОВОР С ЛИЛИТ

Поместваме единствения писмен документ, останал от нашата прамайка Лилит, доколкото иначе всичко в нашата обща древна история е изтъкано от митове и легенди. Включваме го тук не защото вярваме в документалността му повече, отколкото в митовете и легендите; по времето, когато трябва да е воден, още не е имало писменост. Прамайка ни Лилит е разговаряла с една от многочислените си правнучки, проявила вредната в случая скромност да не назове името си. Тя го била разказала на своята внучка, тя на внучка си и така нататък, докато някой се сетил да запише устното предание. Така разговорът се превръща също в мит и легенда, а неговото звучене ни кара да се съмняваме в достоверността му. По някое време много се е спекулирало с легендите за нашата прамайка и е възможно това също да е някаква фалшификация.

Все едно дали е мит и от коя епоха е обаче, този разговор подкрепя основния ни възглед, че жената е по-важната в тази Вселена от мъжа и притежава пълното право да смята мъжа за част от себе си. Тази част е създадена като допълнение за нея, но стои извън нея, за да притежава известна самостоятелност в действията, което именно я прави и по-забавна с лутаниците си да търси своята независимост, да воюва за самостоятелност и първенство.

С тази част жената може да ражда, може да си прави удоволствието да ѝ се кара, да я заставя да ѝ слугува, да се забавлява с нея, може да настоява да търпи капризите ѝ, същевременно да не я разбира. Жената не допуска мъжът да я разбере. Тя няма интерес да му позволи това, пък и като че ли сама не се разбира, както не разбира и света, в който е попаднала, а това често я хвърля безпомощна в ръцете на мъжа. Защото тя усеща, че в самата нея има нещо, което не ѝ е подвластно, но непрекъснато диктува поведението ѝ.

Заложеният в жената от Богинята-майка смисъл е недостъпен за разбиране от человека, а то допълнително ни кара да включим този разговор в нашия сборник с надеждата да ни се разкрие поне частичка от скритото за нас.

НЯКОЯ ОТ ВНУЧКИТЕ: Разкажи ми нещо за себе си, бабо! Как си живяла, каква мъдрост си извлякла от живота си.

ЛИЛИТ: Никаква мъдрост не съм извлечала, дъще, щото мъдростта не може да научи другого на нещо, ако не е стигнал самичък до нея.

ВНУЧКАТА: Имала си, разправят, много мъже. Когото си си пожелавала, все си го имала.

ЛИЛИТ: Виж, това дето го добави, прави нещата по-верни! Не съм лягала с мъж, когото не съм искала. Такъв грях нямам. Пък бях и достатъчно ячка, да не позволявам да ме насиливат. Щото мъжът си е насилиник по нрав. Ева сама тласкаше себе си и своето потомство към мъжкото робство.

ВНУЧКАТА: Значи смяташ мъжете за поробители?

ЛИЛИТ: Те няма какво друго да правят, когато не са съпрузи, освен да се състезават пред жените. Затова решиха, че тяхната мъжественост се съдържа не другаде, а в насилието и властта. И благородството според тях е да се правиш на баба и да надуваш перките си. Но на доста жени се харесва да се бият заради тях и така се утвърждава несвършващата жестокост на човешкия род, неговата насилиическа природа. Това, комай, е единственото прозрение, дето съм направила през дългия си живот.

ВНУЧКАТА: Сърдиш ли се на човешкия род? Не видя ли и нещо добро в него?

ЛИЛИТ: Хубаво нещо например е жената с дете на ръце. Всичко друго е сбъркано. Не знам дали още Богинята-майка не е сгрешила, когато ни създавала, но без равнопоставеност на жената няма същинска свобода.

ВНУЧКАТА: Прозвуча доста богохуло!

ЛИЛИТ: Е, на человека е дадено да се съмнява дори в постъпките на оная, дето го е създала. Иначе няма да е човек, а послушник.

ВНУЧКАТА: Бабо ма, я си признай, колко мъже си имала?

ЛИЛИТ: Сигурно и Богинята-майка не знае техния точен брой. Онова, откъдето сте излезли всичките вие, беше доста напористо. Правеше ме любвеобилна и изобретателна, да не кажа ненаситна. Но мъжете, които са били с мен, се различават от другите. Като шарените

овце сред белите. Аз ги учех да не бъдат толкова себични в любовта, да бъдат нежни и добри към жените, заедно с мен да измислят нещата, които и на двама ни са приятни.

ВНУЧКАТА: Знаеш ли поне децата ти от кои мъже са?

ЛИЛИТ: Ако понапъна мозъка си, колкото и да е оstarял, сигурно ще си спомня. Важното е децата да са от различни мъже, та да има разнообразие в характера и вида им. Човечеството трябва да бъде различно и по цвят, и по нрав.

ВНУЧКАТА: Говориш за разнообразие в любовта — на него ли учеше мъжете? Защото по твоето време те явно са били доста примитивни в щенията си. Все някой трябва да ги е научил да се сдържат, по-бавно да я карат, да се прекъсват, повечко да уважават жените като партньорки.

ЛИЛИТ: Честичко предпочитах да бъда аз отгоре. Вярно, изморявах се повечко, но така показвах на мъжете къде им е мястото. Щото са свикнали все те да бъдат отгоре, а тоя им навик ги кара да си въобразяват, че могат да правят с нас каквото си щат, че те са господарите. Докато единствената човешка поза е жената да бъде отгоре, другото и животните го правят.

ВНУЧКАТА: Но не става ли винаги така, както мъжете искат? Все пак са водещите, а за да бъдат водещи, се нуждаят от самочувствие.

ЛИЛИТ: Обикновено това, което иска мъжът, го иска и жената. Само че била приучвана да не го показва. Било неморално да проявява тя желанията си, да бъде първа и така нататък. Затова все се представя за изнасилена или прельстена, или заблудена. Открай време на мъжа все това се искало: да насила жената или поне да я съблазни, така му било по-сладко. Па и на самите жени понякога им е по-сладко да бъдат изнасилвани, та им е по-изгодно мъжът да носи вината. Ето по този начин жените са се научили да се преструват пред мъжете, пък мъжете с готовност им вярвали. Иначе ги измъчват разни ревности. Въобразяват си, че предишните ти мъже са били по- силни и повече можещи или са им били по-големи ония работи, дето са влизали с тях в теб. Затова са измислили и тая история с девствеността. Нали ти казах, те са като самците при животните, вечно са съперници. Е, вярно, има и известна разлика, но не тя е важната! Най-важното е истински да ти се иска от мъжа, с когото си легнала.

ВНУЧКАТА: Значи само това те е ръководело?

ЛИЛИТ: Ще ти кажа, чедо, и от мен да го запомниш! Човекът е станал човек, когато Богинята-майка го е направила да ламти за разнообразие и с повечко части от тялото си да разбужда щението у себе си и у жената. Затова именно него трябва да поддържаме живо. Иначе си е едно и също и скоро ти доскучава и ти се прищява да пуснеш следващия в постелята си.

ВНУЧКАТА: Разправят още, че ти си съблазнявала мъжете. Направо при тях си ходела.

ЛИЛИТ: Вече ти казах, дъще, било е премислено мое действие. Да покажа на мъжа, че жената е по-важната, защото тя ражда живота, докато мъжът е само средство за неговото съхраняване, обогатяване и негова украса. Такова е истинското призвание на мъжете, не да се трепят един друг, за да се перчат пред жените. Стига си въобразявали тия мъже-насилници, че побеждават и жената. Исках да им отворя очите, че жената отива само при онзи, когото предварително си е избрала. Другото е или просташко изнасилване, или преструвка.

ВНУЧКАТА: А как ги избираще, ма бабо?

ЛИЛИТ: Как става истинският избор, само Богинята-майка може да каже. Тя е вложила у всичко живо един тайнствен механизъм, който определя най-подходящата двойка за успешното продължение на вида. Добре, ама шантавият човешки род си е измислил стотици начини да обезсилва този божествен механизъм: чрез насилие над жената, чрез навика, чрез богатството на мъжа или според кадърността на жената да бъде полезна на полето и в домакинството, тоест, пак като слугиня. Иначе изборът си е избор на жената, а тя трябва винаги да слуша сърцето си, за да не събърка.

Аз честичко се влюбвах, дъще, и винаги слушах сърцето си, а то ме насочваше към различни мъже. Веднъж те бяха яки самци, с изпъкнали гръден мускули и корава снага, чиято гъвкава сила те мамеше да се слееш с нея. Но пък мозъкът им беше колкото на петли и си знаеха само едно — да скачат върху тебе. Те обаче най-бързо ме уморяваха и ми омръзваха, та почвах да копнея за нежния мъж с изтънчени черти на лицето и сравнително крехки мускули, които избягват сблъсъка с чужди мъжки мускули, а големият им ум ги учеше как да правят това. Щедрост ли е било, не знам, но ме умиляваше тяхната грижовност, готовността им да ми се покоряват

безпрекословно, въпреки ума си. Затова им дарявах мъжко самочувствие. Щеше ми се да ги приласкавам, да ги милвам, да им внушавам, че съм само тяхна, защото са ме победили и покорили. Изобщо такава власт над себе си ми даваха, че не можех да не им се покоря...

До появата на следващия мъж! Неговата миризма отдалеч нахлуваше в ноздрите ми и размътваше моя мозък, та чак коленете ми омекваха. Това беше миризмата на мръсна мъжка пот. Мирисът им приличаше на миризмата на конска пот и на кал. Което може да е и доказателството, че Богинята-майка действително от кал ни е направила. Сигурно затова и къпаният мъж винаги ми е приличал на пеперуда, на която груба ръка е изтрила прашеца от крилата. Става ми жал за такива мъже, като деца събуждат майчинските ми чувства. Безпомощен е такъв мъж и никога не може да бъде насилиник. Обаче много често къпаните са излизали по-мъжествени любовници от самците, влюбени само в мускулите си. Били са по-внимателни с мен и са проявявали повече готовност за разнообразие, защото се се наждадували да ги удостоиш с вниманието си. Къпаните като че ли повече ценят жената, готови са дълго да страдат заради нея, да ѝ бъдат верни и да търсят нейните капризи...

Изобщо, мило дете, първият поглед при избора, комай, е единствената изява на тайнствения механизъм, дето Богинята-майка е заложила в человека. Първият поглед, който не ти дава да заспиш, защото си познала избраника си и те е страх да не се разминеш с него. Той те заставя да тичаш с всички сили срещу избраника си, да не избиращ мястото, където ще му легнеш, за да създадете потомство, дори в калта да е! В оная кал, от която всички сме създадени...

Тук „разговорът“ свършва, ако изобщо се е състоял, а не е бил измислен от някого си, чието въображение е било точно толкова силно, колкото и умението му да наблюдава хората. Допускаме дори, че жените са го измислили, за да оправдаят себе си пред мъжете. Резултатът обаче и през вековете си е останал нищожен, което може би потвърждава безплодието на всякакви приказки, изричани и по-късно по повод привличането между жената и мъжа. И тайнственият механизъм за избор на партньорите. И вечните упреци, стрелкащи се

между двамата. Доказва го още трагичната съдба на нашата прамайка Лилит, превърната от хорското злословие в демон на злото. Тя става жертва на двойна отмъстителност: на мъжете без самочувствие и на ония жени, приучени да се отричат от огъня, заложен в тях от Богинята-майка, за да го пожертвват пред олтара на мъжката себичност.

Себичността също е от Богинята-майка и ни е дадена да оцеляваме като индивиди, но е вредна в привличането между жената и мъжа, назовано на всички земни езици еднакво неопределено **ЛЮБОВ**.

19. НАМЕСВА ЛИ СЕ НАШАТА ПРАМАЙКА

Един човек на име Елкана, син на Иерохама, имаше две жени — Ана и Фенана. Фенана му раждаше деца, а Ана си оставаше бездетна.

Беше нещо обикновено мъж да е женен за повече жени и жените не възразяваха, защото те трябваше да раждат, докато мъжете гинеха като мухи на есен в постоянните битки помежду си. Мъжете умираха млади и жените оставаха без оплодители. Ето защо се случваше, когато мъж има повече жени, някоя от тях да е със заключена за него утроба. Така се случи и с Елкана. Той обичаше повече тъкмо тази, която не можеше да му роди деца, но не страдаше кой знае колко от това — Фенана го даряваше с достатъчно на брой мъжки и женски рожби. Затова и често думаше на своята Ана: „Защо плачеш, Ано, защо не ядеш и от какво тъжи сърцето ти? Не струвам ли аз за тебе повече от десет сина?“

Не, не струваше, обаче в своята суетност мъжете не могат да го приемат. А Ана колкото скърбеше за това, че е безплодна, толкова страдаше и от постоянните подигравки на Фенана, която си присвояваше правото да я съди и да бъде надменна, загдето не можела да даде потомство.

Ана, също повярвала в измисления от мъжете Господ, често ходеше в храма, издигнат за него в град Силом, където като свещеник служеше Илий — един възглупав, дълбоко суеверен мъж. И докато Ана се молеше, той я гледаше в устата. А понеже устните ѝ само мърдаха и никакъв глас не излизаше между тях, защото Ана говореше в сърцето си, Илий я сметна за пияна. Така и ѝ рече гневно: „Докога ще бъдеш пияна, жено? Изтрезней от виното си и се махни от лицето Господне!“

Като че ли неговият Господ не беше виждал всякаакви пияници — и мъже, и жени!

Ана му отговори:

— Не, господарю мой, аз съм жена, която само душевно скърби. Не смятай робинята си за лоша жена, защото изливах пред Господа

своята голяма печал и скръбта си, натрупани в душата ми. Не съм пила нито вино, нито сикер.

— И каква ти е толкова мъката? — запита я свещеникът Илий. — На мене можеш да я послушаш, аз съм служител на Бога.

Ана му я послушна, а Илий, който дълбоко вярваше в своя Господ, й рече:

— Иди си с миром! Бог ще изпълни молбата, за която го молиш.

— О, господарю — рече му Ана — дано рабинята ти намери още милост в твоите очи.

И тя си тръгна, за да иде в кръчмата, където я чакаше Елкан. Тогава обаче вероятно се е намесила нашата прамайка. Тя знаеше, че никакъв Господ няма да изпълни молитвата на Ана, и заговори направо в ушите на свещеника Илий:

— Стига си се правил на глупак! Или си забравил как стават нещата? Върни веднага жената! Имаш двама сина, които стоят вечно пред храма и си обявил за непрокопсаници. Те ще свършат онова, което твой Господ не може. Хайде, бягай подире ѝ!

Ние, разбира се, не знаем какво точно му е казала нашата прамайка Лилит, но нещо такова ще да е било. Илий слушаше втрещен гласа ѝ в ухото си, оглеждаше се, но в храма нямаше никой. Тогава той внезапно реши, че това ще да е някой ангел-говорител на Господа, който му предава неговите думи, и хукна да догони Ана. Успя да я върне, макар да ѝ обясняваше твърде объркано за какво я вика Господ обратно. Вкара я в задната стаичка на храма, където спеше върху един корав одър, и потърси синовете си.

А те действително бяха лоши хора в очите на своя баща. Щом някой дойдеше в храма да принася жертва, веднага пристигаше при него единият от двамата му сина.

— Дай месо за печено на свещеника! Той няма да вземе от тебе варено месо, затова дай сурово!

И ако някой му отвърнеше:

— Нека първом изгорят тъстините, както си му е редът, после си вземи, колкото душа ти пожелае!

Синът викваше заплашително:

— Не, сега дай! Иначе ще си го вземем насила.

И си отрязваше, колкото душата му пожелаеше, а тя пожелаваше винаги много месо. За бащата Илий обаче все не достигаше, па и той

не би взел така придобитото месо, предназначено за жертвоприношение, преди да е сварено или да са изгорели мазнините му.

Та при тези двама синове пристигна запъхтян бащата и им обясни какво се иска от тях. Те се зарадваха, че ще има къде да изразходват събраните в леността си сили и веднага нахлуха в задната стаичка. А Ана ги посрецна, за да поеме чрез тях божествената благодат. Със същата радостна готовност, както всички жени, които се събраха при входа в скинията на събранието.

Елкана позна жена си Ана направо след кръчмата, където бе изпил доста вино, докато я чакаше, и се оказа, че Господ е чул нейната молитва, за неописуема гордост на мъжа й, който много я обичаше. Тя му роди син, когото нарекоха Самуил. После Ана ходеше още много пъти сама в храма на Силом, където Илий й говореше:

— Никой не е тъй свят, както Господа. Защото е Господ-Бог на знанието и делата му са обмислени. Господ умъртвява и съживява, сваля в преизподнята и изважда. Ситите работят за хляб, а гладните почиват. Дори безплодната ражда седем пъти, а многодетната изнемощява. Господ прави човека сиромах или богат, унижава го и го въздига...

Така й говореше глупавият и суеверен Илий, после тя влизаше в малката задна стаичка на храма при коравия одър и двамата му синове, които я чакаха с нетърпение, защото става още по-хубава жената, когато я обичат и любят добре.

И Ана роди на щастливия си и обичащ я мъж Елкана — е, вярно, не още шест, както бе й предрекъл Илий, но още пет деца — трима сина и две дъщери. Така нашата прамайка напълни дома на Елкана с радостна гълъчка и весел смях, защото Елкана го заслужаваше с усилиния си труд и с уважението си към своите жени.

20. ОНАН И НАКАЗАНИЕТО МУ

Онан бил по-младият брат в един човешки род, където царувал като строг закон обичаят, щом единият от братята умре, ако е бил женен, останалият жив брат да вземе за своя съпруга и вдовицата му. То било в началото на човешкия род и жените трябвало непрекъснато да раждат, за да се множи населението на Земята според повелите на Богинята-майка. Децата на овдовялата жена също не бивало да остават без мъжка закрила.

Онан обаче дълго отказвал да се подчини. Вдовицата на умрелия му брат била твърде стара в неговите очи, грозновата била и глупава, докато самият Онан още пребивавал повече в юношеските си мечти. Младостта му обаче не го оправдала, че нарушава една потребност на Земята, формулирана в родов закон, та цялото племе не жалело сили да го разубеждава. Накрая той все пак се съгласил да изпълни поне половината от обичая. Оженил се за вдовицата на брат си, но като изпълнявал съпружеските си задължения, излизал извън нея и хвърлял своето семе в шепата си. Не искал да има деца от нея. Тогава Богинята-майка го наказва да мине изцяло на „самообслужване“ и само във въображението си да се събира с жените.

Този начин на мъжко самозадоволяване по-късно бил кръстен на името на Онан — онанизъм, и продължава да обърква взаимоотношенията между жената и мъжа.

За тогава наказанието на самия Онан е било справедливо, оправдан е бил и самият обичай. Жената е създадена да ражда, независимо дали е хубава или грозна, а мъжът е длъжен да уважава нейното божествено право. Още повече, че жените, които мъжете обявяват за грозни, често раждат добри и умни синове, и хубави дъщери излизат из утробите им, понеже дъщерите обикновено приличат на бащите си. Ето защо, че „самозадоволяването“ на мъжа уврежда отношенията му с жената, не е виновна Богинята-майка. Виновни са си хората, които и до ден днешен не са си подредили разумно живота, а са го подчинили на множество противоречиви страсти. Виновни са още с извечната си битка за първенство между

жената и мъжа и с неустановения начин кога, как и с кого да създават потомство. Богинята-майка само е защитила правото на рожбите ѝ да се размножават.

Зашщото без потомство тази Земя не бива да остава. Богинята-майка я е сътворила и украсила, за да расте на нея създаденото по неин образ и подобие човечество. За горчиво съжаление обаче хората все още не могат да налучкат образа и подобието на Богинята-майка. Но надеждата, че това все някога ще стане, не бива да погива. Затова и наказанието на Онан трябва във всички времена да бъде смятано за справедливо.

21. ЗА МАЛКОТО РАДОСТИ

Човекът е единственото същество на Земята, комуто Богинята-майка е дала способността да се радва и да празнува, но той си избира все такива водачи, които да сковават радостта му със забрани и робства. Всяко негово социално устройство най-напред е посягало със своята груба скованост на чувството му на радост и потребността му от празници. Доста по-късно племенните вождове и царете се досещат, че празниците са нужни като отдушници за колективната душа, в която се натрупвала отрицателна енергия. А тя с убийствена мощ можела да избие срещу тях. Трябвало да бъдат измислени специални правила и ритуали да оправдават празниците и радостите, като служене на неумолимо строги богове, та да бъде канализирана насьbralата се в човешкото съжителство разрушителна енергия. Това попречило на човека да се научи истински да празнува. Само дето си позволявал повечко да яде и да пие на празниците, и да танцува, когато още не е претъпкал стомаха си. Донякъде това можело да се обясни и оправдае с трудността да се сдобива с храна и пие, но то си остава по-скоро „празник“ на тялото, не празник на душата, а именно тя се нуждаела от радостта.

Най-важното в празника на душата си оставало преобличането. Маскирането. На човека, особено на мъжа, винаги му се щяло да бъде друг, не това, което е. Затова му определяли ден в годината, когато да пусне гласа на Богинята-майка (за който е бил глух през цялата година!) — да бъде по-добър или по-зъл, или по-интересен, но във всички случаи да бъде оправдано свободен в постъпките си; свободата му да бъде благословена от боговете, тъй като не можел сам да си я позволи. Най-често обаче тази свобода на постъпките му няма нищо общо с желанието на измислените от него богове, а с жалката свобода на развихрилoto се животинско у човека. Та единственото, където прозирало нещо човешко, поне като щение, било преобличането и маскирането.

Човекът така и не съумява да дава задоволяващ го отговор на въпроса си „свободен от какво“. Затова вижда обикновено свободата

си в пренебрегването на законите на съжителството, тоест в личната освободеност. Но такава свобода повече от ден не е в състояние да съществува — съжителството не позволява, не го позволяват и онези, които са натоварени да поддържат реда в съжителството. Празниците в този им вид показват, че човекът нито знае какво е това свобода, нито знае истински да я празнува. Затова с готовност ги подчинява на някакъв измислен бог, за да снеме от себе си всяка отговорност. А забравя нещо особено важно: че е призван да бъде образ и подобие, не роб с маска на звяр, на палячо или на ангел.

Забравяйки това, човекът престава да усеща, че носи в себе си онова нещо, което единствено му придава „образ и подобие“: умението да твори. Това умение тръгва от другото му различие от животните — въображението, и се поддържа от жаждата му да сътворява неща, несъществуващи в природата, нужни му обаче да пригажда природата към себе си, не като животните да нагажда себе си към природата. Забравя човекът, че истинската свобода е душевна потребност да се твори и преобразява, както това е правила Богинята-майка. Но за да съществува такава свобода, нужно е неговото съжителство да бъде устроено по друг начин, да не се разпореждат с него и по своя приумища всякакви царе и предводители.

Справедливо трябва да бъде това съжителство към отделния човек — да зачита неговите права, да му създава равни условия да изявява своя естествен стремеж към изпъкване над другите по някакъв добър начин. Разбира се, без да им пречи! Човекът иска да бъде друг, не само като се преоблича веднъж-дваж в годината, а видимо да се отличава от другите с добрите си качества. Такова е правото, дадено му от Богинята-майка. И той трябва да се научи да осъществява това свое право, като потиска своите инстинкти на стадно животно, които най-много му пречат да стане „образ и подобие“. Защото Богинята-майка е една и да станеш неин образ и подобие, означава също да бъдеш единствен и способен да сътворяваш. Докато нуждата на мъжете от предводител и цар е тяхното бягство от повелята на Богинята-майка, от основното дадено им качество — да отличават доброто от злото, както и от способността им да празнуват и се радват.

22. ЗАВЕТЬТ НА ПРАМАЙКАТА

Много неща ни е завещала нашата прамайка, а най-вече — мечтата си човечеството да става все по-многобройно. И ние общо взето добре служим на тази нейна повеля. Но нарастването на броя на човеците омотава тази цел в объркани кълчица от страсти, желания, дребнавости, пороци и извращения, превръща простата цел-мечта в постоянен източник на драми и трагедии.

Заштото механизъмът на привличането, който Богинята-майка е заложила в нас за осъществяването на избора, прекалено често се задейства. Той не признава ни сезони, ни време, както е при повечето животни, и в това отношение човекът прилича на заека — може по всяко време на денонощието да извърши оплодителната си дейност. Но, за разлика от зайката, която на всеки три месеца се освобождава от плода, човекът ражда винаги по едно-две, рядко три наведнъж отрочета. И то след дълъг срок на износване и още по-дълги години на отглеждане, докато животните скоро след раждането си стават самостоятелни.

Тази продължителност на сроковете за отглеждане е създала потребност у жената да осигурява на своите потомци богат, уютен и сигурен дом, както и подкрепа в бъдещия самостоятелен живот. Ето защо тя много често ще предпочете не природното си влече към определен мъж, изпратен при нея от Богинята-майка, а отива при онзи оплодител, който, макар и да не представлява природният обект на харесването, може да й предложи важните за отглеждането на потомството условия.

Инстинктивно обаче това я кара само временно да отлага собствения си избор и след като е осигурила децата си, жената е готова да последва първата повеля на Лилит и да потърси онзи, когото би обичала. Заштото механизъмът на привличането е обвят в основното чувство, наречено обич. А тестото на тази обич, разбира се, също е замесено от много неща, които жената забравя, щом я връхлети опиянението на привличането. Обикновено това са мъжествеността на

оплодителя, неговите напористост и нежност и готовността му да ѝ служи. Прочете ли тези неща в очите му, тя е готова да го обикне.

Ние не знаем какво точно си е мислила Богинята-майка, когато ни е създавала, но сме убедени, че това поведение на жената пак от Богинята-майка е заложено в нас и ни кара да вярваме в избора на сърцето си. Защото този избор е единствено правилният, за да се осъществи доброто, умно и красиво продължение. А самия избор човекът е нарекъл с красивата дума „любов“, за да го отдели от другите свои всекидневни усещания, да му придаде известна празничност и изключителност.

Но бъркотията, която тази дума предизвиква, става невъобразима, колкото повече са хората на земята:

Първо, жената невинаги може да срещне сред чудовищното множество в определения ѝ от Богинята-майка срок своя желан оплодител.

Второ, привличането, наречено по-късно любов, също трае определено време, след което напира нуждата от нов оплодител.

Трето, намесва се нещо, което също е създадено сред постоянно нарастващия брой на хората — потребността да се ограничиш от множеството чрез собствеността. Ние смятаме, че собственическото чувство първо се е зародило у оплодителя, решил, че има законни права над рождбата си. Той ще да е измислил и думата „изневяра“, но е съумял да накара жената също да повярва в нея и дори да страда, щом оплодителят, когото си е харесала, отиде да опложда друга.

Четвърто: честите оплодителни влечения подмамват да бъдат превръщани в приятна игра. Защото приятността е тази, с която е поръсен механизъмът на оплождането, та да се задейства. Тази игра, убедени сме, най-напред се разиграва във фантазията на мъжа и той превръща законните си хареми от храмове на своята мисия, най-ефикасно да изпълнява предназначението си и където да се кланя на Богинята-майка, в места за развлечение.

А пък жената невинаги познава предварително сред нарастващото множество оплодители дали я искат за божий съсьд, в който да расте продължението на човечеството, или я търсят като обикновен предмет за удоволствието. Затова не са редки и случаите, когато тя от материална принуда или от собственото си

неудовлетворение, прераснало в някаква ненаситност, или и от трите заедно, защото Богинята-майка не всички е дарила с еднаква сила на желанието, с готовност превръща себе си в такъв предмет на удоволствието. Но тя настоява преди всичко да бъде партньор в тази приятна игра. Защото Богинята-майка така е устроила жената, че тя да изпитва еднакво удоволствие при оплождането.

Играта си е игра, колкото и приятна да е, в нея скрито е съхранен основният закон — да има стремежа към надмощие. Иначе престава да бъде игра. Това кара битката между жената и нейния оплодител да не секва. На мъжа продължава да му се ще той да е създаденият по-напред, но никак не му се запитва за какво всъщност е създаден. Той настоява да прави история с примитивното си средство за оплождане, да превръща жената в своя слугиня или в предмет за лично удоволствие. Да забравя, че и тя има нуждата от същото удоволствие.

А жената все пак си остава вярна на заветите на Лилит. Тя продължава да държи поне на своето равноправие, макар и понякога да е склонна като сина на Исак Исав да се отказва от първенството си. Винаги обаче се стреми да опази достойнството на своето божествено предназначение — да бъде родилката на света.

23. ПЕСЕНТА НА ЛИЛИТ

*Случайно сме родени и отпосле
ще бъде като да не сме били.
Дим в ноздрите е нашето дихание,
душата е искра в движението на сърцата.*

*Угасне ли искрата, стават прах телата ни,
дъхът ни като рядък въздух ще се разнесе.
Да не отбягваме затуй благата днешни
и нека да не ни отмине
на живота пролетния цвят.*

*О, как са хубави нозете ми в сандалите!
Бедрата ми като огърлие са от изкусен майстор.
Съсците ми — като две яренца, сърнешки
близначета.
Утробата ми — купен от пшеница, обиколен с
кринове.*

*Тичай, мой мили, и бъде млад елен
сред благоуханни планини!
Положи ме като пръстен на ръката си
и като печат на сърцето си ме положи,
зашпото като смъртта е силна любовта ни.*

24. ПО СВОЙ ОБРАЗ И ПОДОБИЕ

1. Ние сме утробата на света. Това ни задължава да се грижим за неговото устройство, да управляваме бъдещето му.

2. Като всичко, създадено от белтък, и ние сме себични. Историята на хората е история на отрицанието на всичко, което не отговаря на вкуса и нуждите ни. Единствено раждането ни прави по-малко себични. Нека приучваме нашите рожби да не смятат себе си за крайни истини!

3. Обединява ни само трудът. Той единствен прави обективен подбор: отделя мързеливия, завистника, злия, отрицаващия. Трудът е равен на раждането.

4. Нека превърнем своята себичност в щедрост и да раздаваме на другите винаги повече, отколкото очакваме да получим.

5. Не бива да ни смущава това, че виждаме злото около себе си! По-лошо би било, ако не го виждахме. Разпръскваме ли светлина около себе си, злото ще се отдръпва в тъмното.

6. Не бива да се срамуваме и заради своята ревност! Тя показва, че не сме безразлични. Но нека я превърнем във възхищение, а възхитилото ни да стане част от нашия живот.

7. Да не се плашим и от собствената си тъга! Ако я превърнем в съпричастие към другите, тя ще ни донесе обич.

8. Нека не се осъждаме заради това, че се лутаме! Лутането ни показва, че още сме в състояние да търсим изхода.

9. Любовта е космическа сила, която споява частиците на света и от нея той се ражда. Тя властва чрез свои закони. Девет оплодители не могат да накарат едно дете да се роди за месец, нито да порасте за девет години.

10. По свой образ и подобие ни е създала Богинята-майка и ни е подарила света с всичко, което сме способни да вземем от него. Ако не забравяме това, все някога ще намерим върната посока.

НЕОБХОДИМО ПОСЛЕСЛОВИЕ

В него държа преди всичко да заявя, че притежавам всички авторски права на тази книга, независимо от кого е писана.

Изследванията показват, че е създавана от различни жени и в различно време, но винаги критично към онова, което е ставало в нашата част на планетата, защото авторките й очевидно са чели само Вехтия завет. Противодоводите им говорят както за нейния по-късен произход, така и за географската локализация на събитията. Но кой и защо е събрал двете твърде противоречиви части в една, си остава загадка.

Мъчех се отново да заспя, когато едно подранило врабче кацна на перваза на отворения ми прозорец. Беше гладно и премръзнато, та цялото трепереше и се, въртеше: Не намери трохите, които след закуска изсипвах на перваза, и се разкрещя неистово: „Какво е това безобразие? Защо ми няма закуската?“

Усетих се виновен и пред врабчето, загдето бях закъснял тази сутрин, и пред българския читател, комуто се готовех да предложа книга с неустановен произход. Снощи бе ми я върнал един приятел, на когото я дадох за мнение.

— И защо ме занимаваш с това? — изгърмя риторичното му възмущение. — Народът отдавна го е казал: „Недоебана жена — недоклан звяр!“ Ама ние нали робуваме на демокрацията, позволяваме и на недокланите зверове да пишат библии!

Въпреки думите му аз набрах куража да дам „Библията“ за печат. Когато тънеш в полуудрямка и си уморен, по-лесно поемаш отговорността за съдбините и на всички паралелни на нашата планета светове.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.